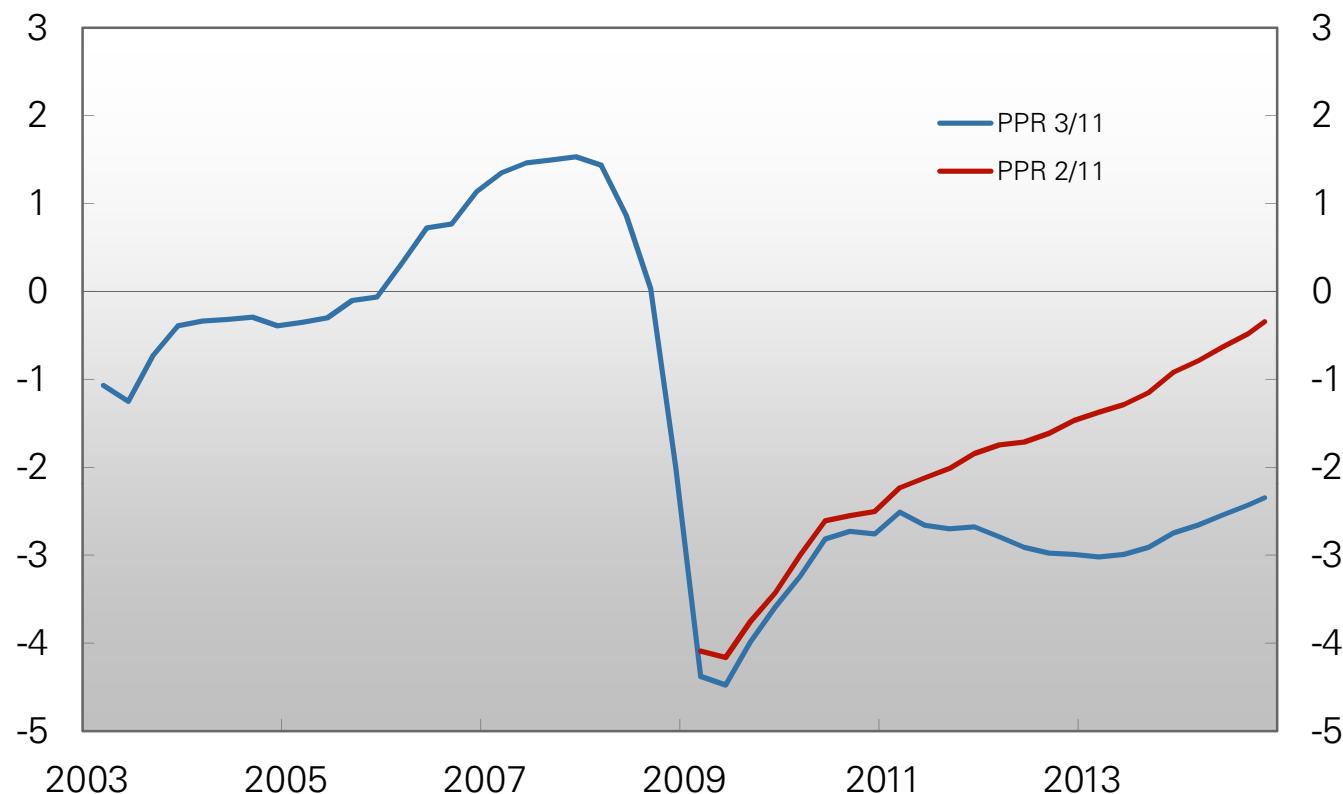

Pengepolitisk rapport 3/11

Figurer

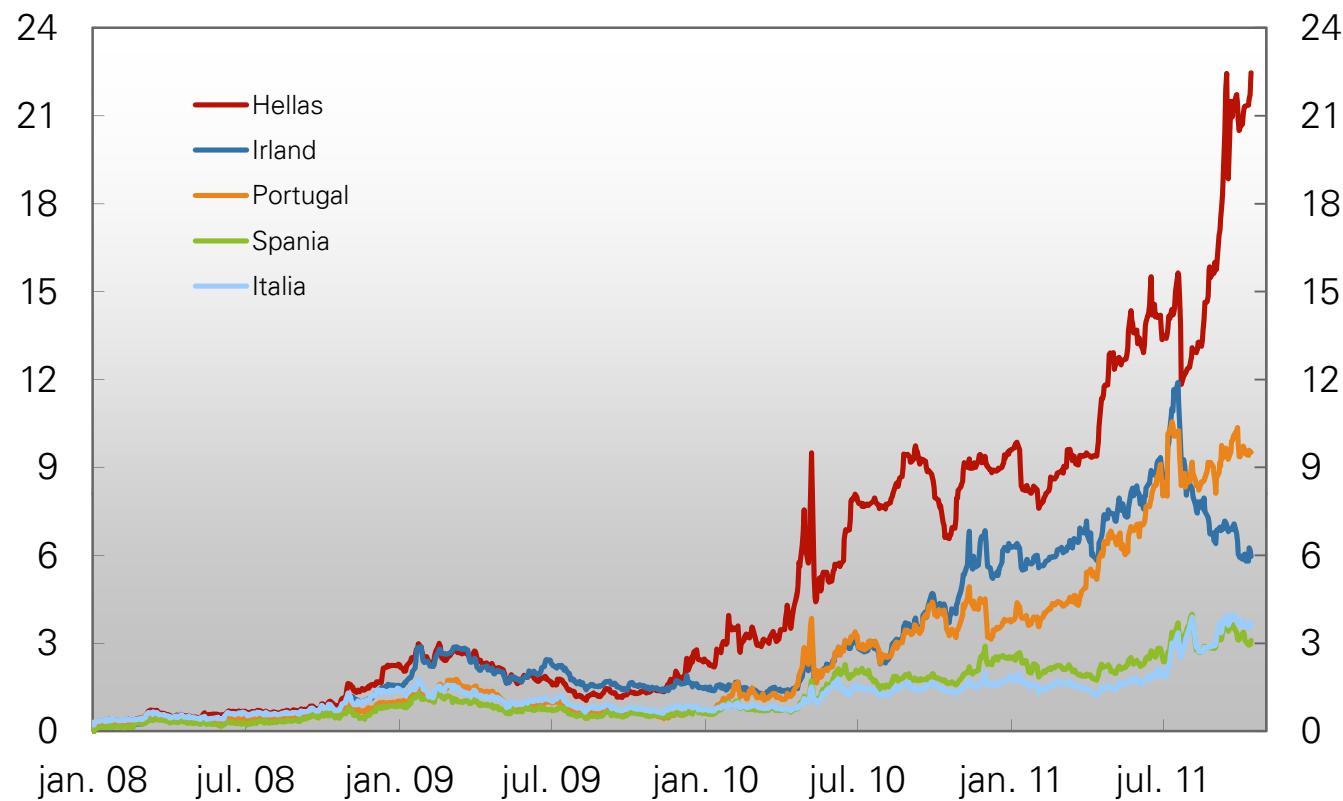
Figur 1.1 Anslag på produksjonsgapet¹⁾ for Norges handelspartner.
Prosent. 1. kv. 2003 – 4. kv. 2014

1) Produksjonsgapet mäter den prosentvise forskjellen mellom BNP og anslått potensielt BNP hos Norges handelspartner

Kilder: IMF, Thomson Reuters og Norges Bank

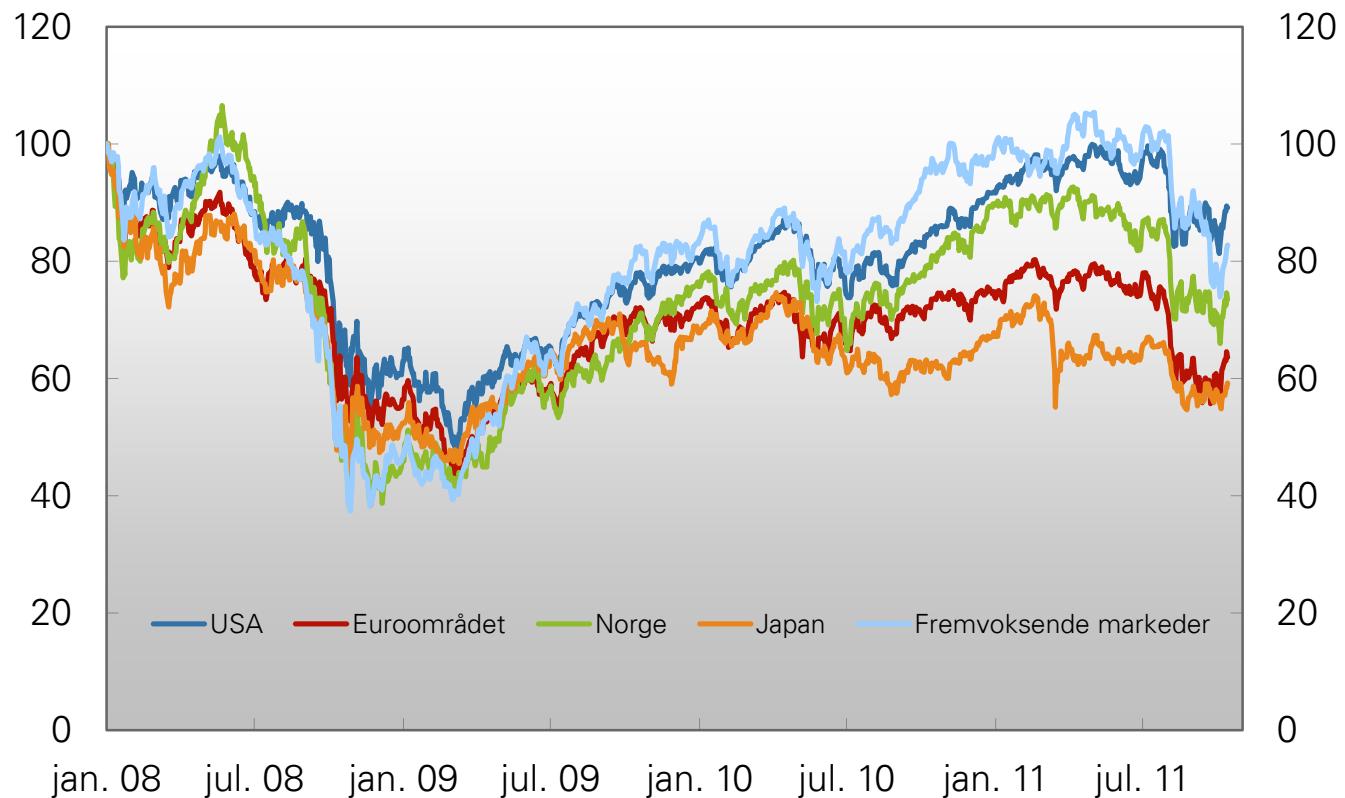
Figur 1.2 Renter på 10-års statsobligasjoner. Differanse mot Tyskland.
Prosentenheter. 1. januar 2008 – 13. oktober 2011

Kilde: Thomson Reuters

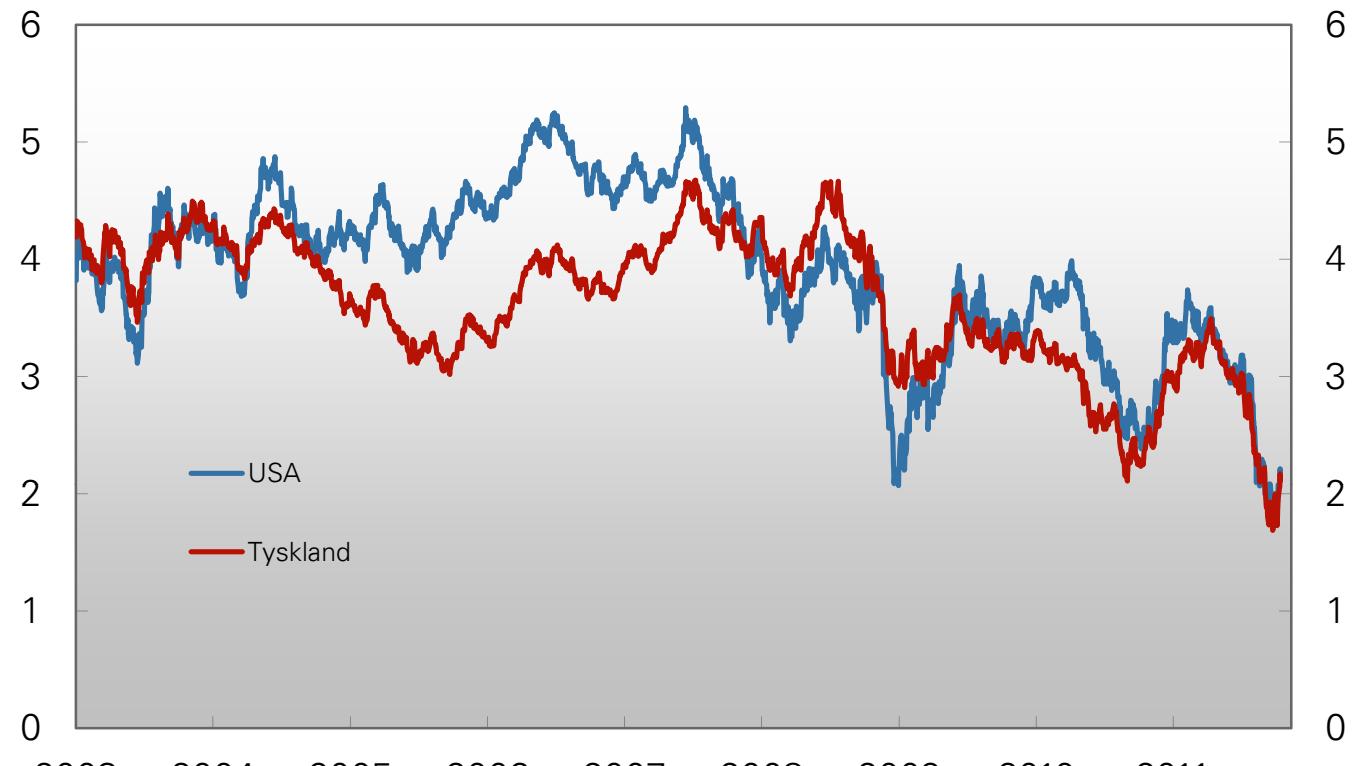
Figur 1.3 Utvikling i aksjemarkedene. Indeks.

1. januar 2008 = 100. 1. januar 2008 – 13. oktober 2011

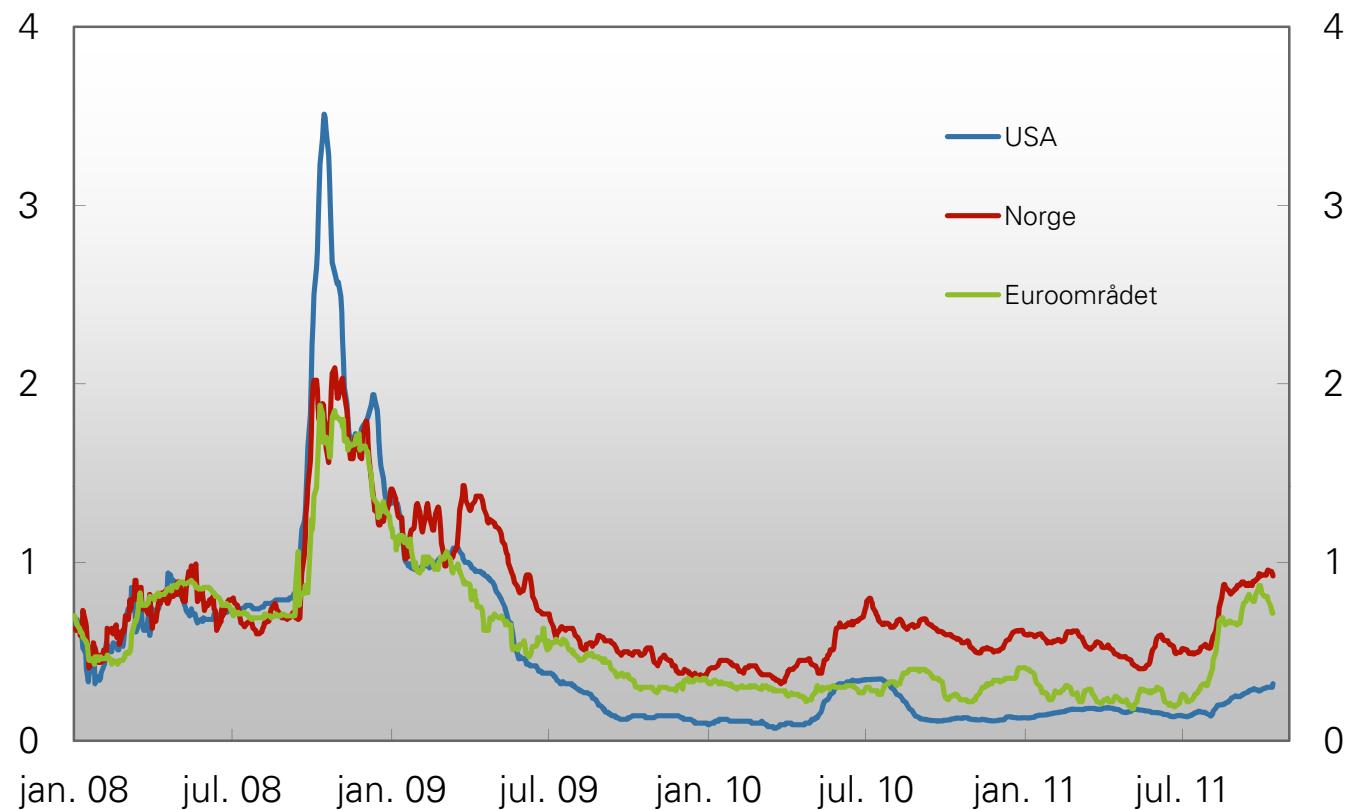
Kilde: Thomson Reuters

Figur 1.4 Renter på 10-års statsobligasjoner.
Prosent. 1. januar 2003 – 13. oktober 2011

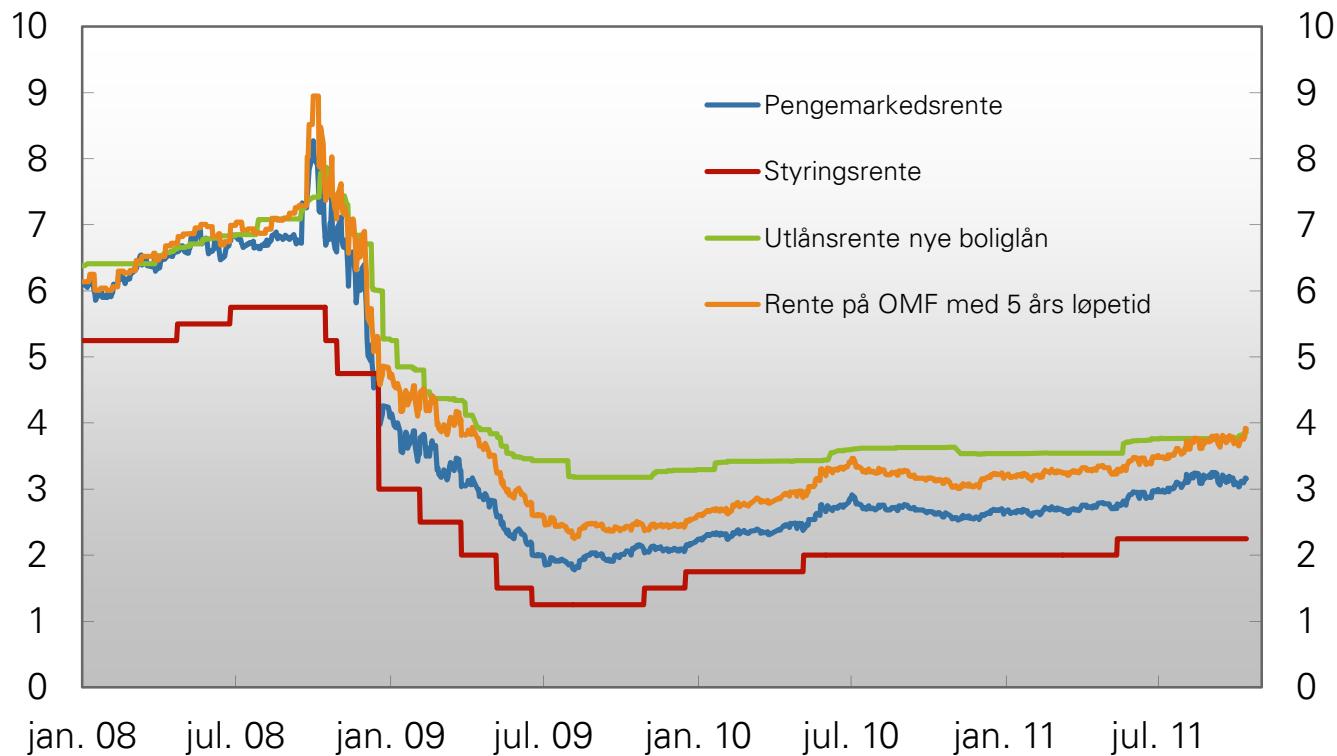
Kilde: Thomson Reuters

Figur 1.5 Differansen mellom tremåneders pengemarkedsrente og forventet styringsrente¹⁾. Prosentenheter. 5-dagers glidende gjennomsnitt.
1. januar 2008 – 13. oktober 2011

1) Forventet styringsrente er avledet fra Overnight Indexed Swap (OIS) renter. For Norge er Norges Banks anslag på markedets forventede styringsrente brukt
Kilder: Bloomberg L.P., Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.6 Styringsrente, pengemarkedsrente¹⁾, rente på obligasjoner med fortrinnsrett (OMF)²⁾ og vektet utlånsrente fra bankene på nye boliglån³⁾.
Prosent. 1. januar 2008 – 13. oktober 2011

1) Tremåneders NIBOR (effektiv)

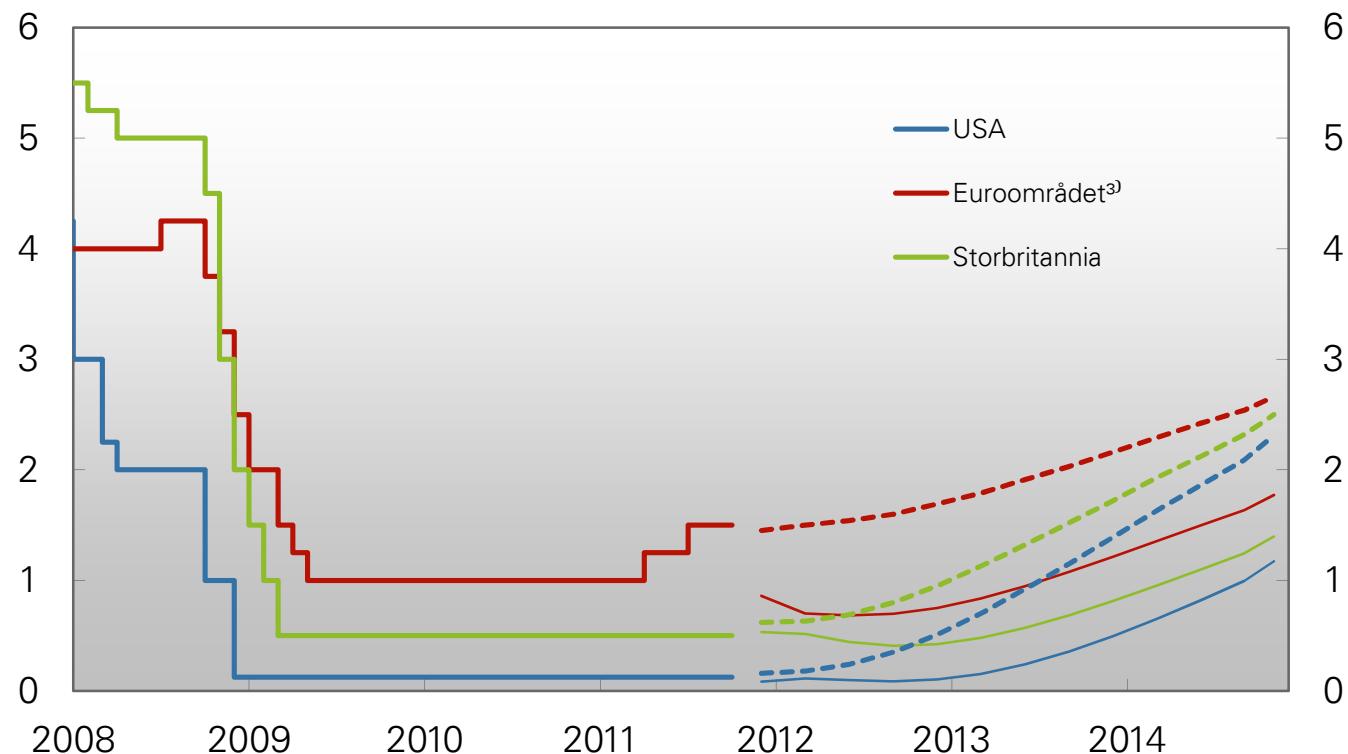
2) Sum av 3 mnd NIBOR og indikative kredittpåslag for OMF med 5-års løpetid

3) Renter på nye boliglån på 1 million kroner innenfor 60 prosent av kjøpesum

med flytende rente. Tall for de 20 største bankene, vektet etter markedsandeler

Kilder: Norsk familieøkonomi AS, DnB Nor Markets, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.7 Styringsrenter og beregnede terminrenter per 16. juni 2011 og 13. oktober 2011.¹⁾ Prosent. 1. januar 2008 – 31. desember 2014²⁾

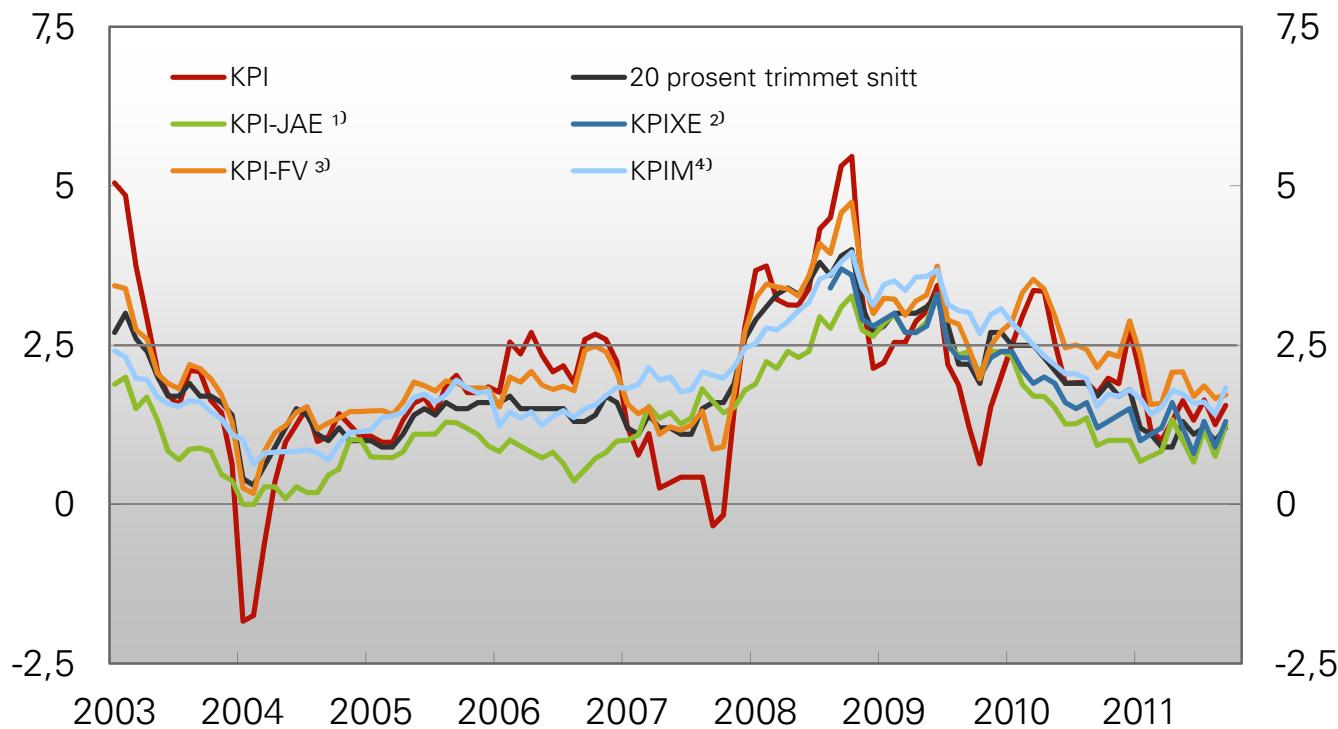
1) Stiplete linjer viser beregnede terminrenter per 16. juni 2011. Tynne linjer viser terminrenter per 13. oktober 2011. Terminrentene er basert på Overnight Indexed Swap (OIS) renter

2) Dagstall fra 1. juli 2008 og kvartalstall fra 4. kvartal 2011

3) EONIA for euroområdet fra 4. kvartal 2011

Kilder: Bloomberg L.P. og Norges Bank

Figur 1.8 Konsumpriser. Tolvmånedersvekst.
Prosent. Januar 2003 – september 2011

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Reeltidstall.

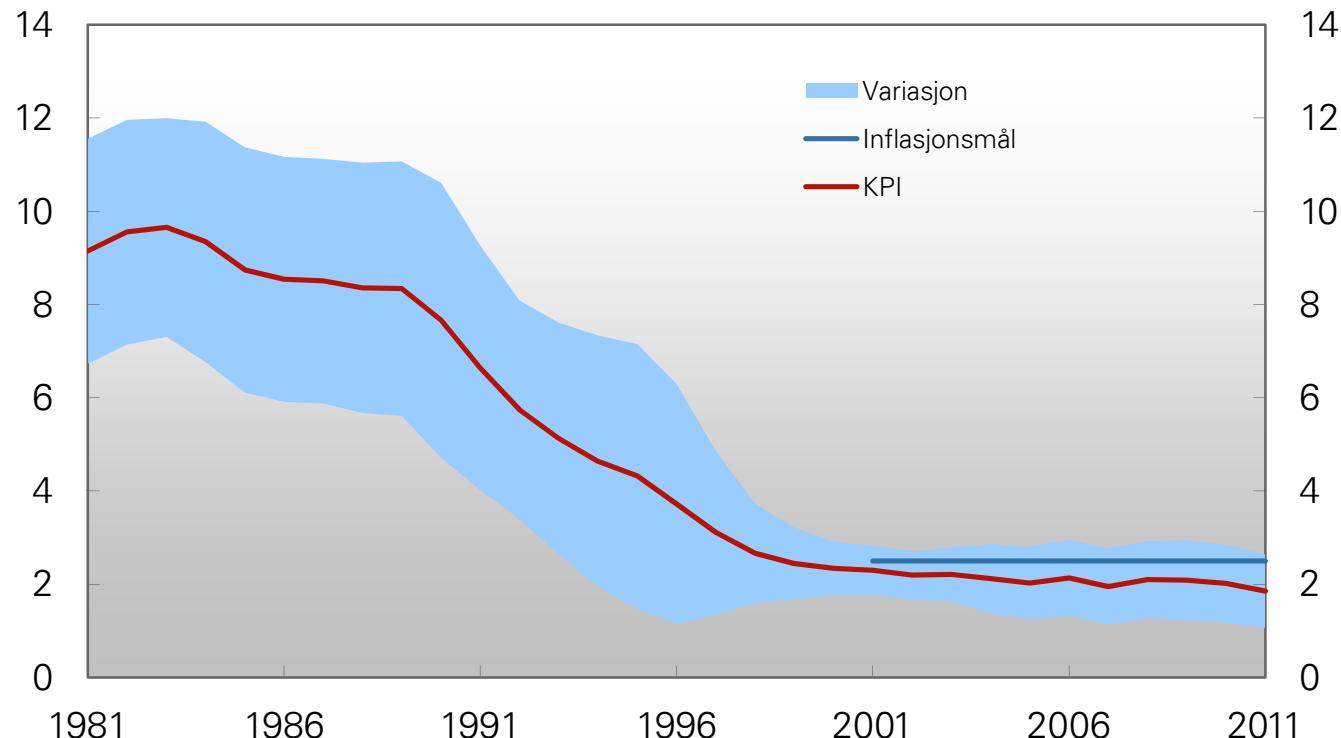
Se *Staff Memo 7/2008* og *3/2009* fra Norges Bank

3) KPI justert for frekvens av prisendringer. Se *Aktuell kommentar 7/2009* fra Norges Bank

4) Modellbasert indikator for underliggende inflasjon. Se *Aktuell kommentar 5/2010* fra Norges Bank

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.9 Inflasjon. Glidende tiårs gjennomsnitt¹⁾ og variasjon²⁾ i KPI³⁾.
Prosent. 1981 – 2011

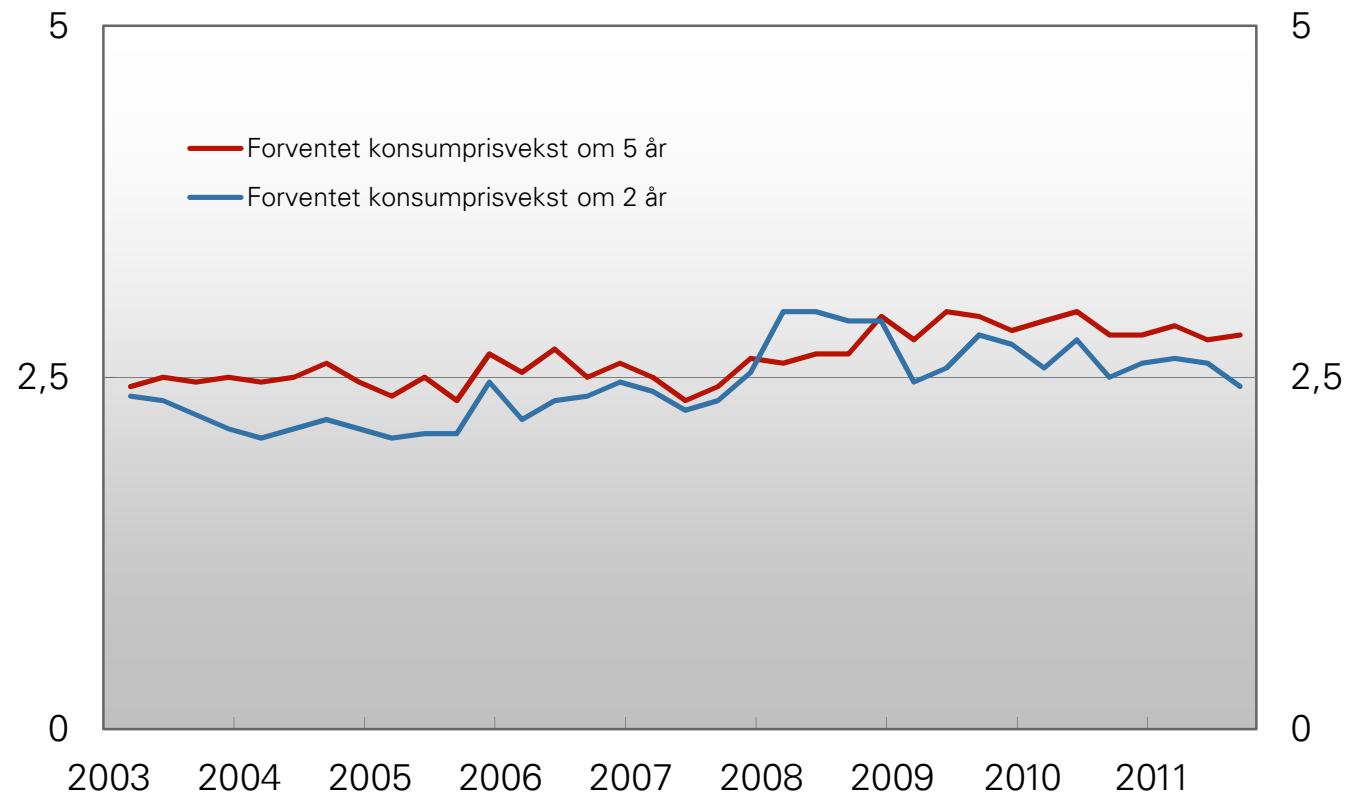
1) Det glidende gjennomsnittet er beregnet 10 år tilbake

2) Båndet rundt KPI er variasjonen i KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarier i snittperioden, målt ved +/- ett standardavvik

3) I beregningen er anslag for KPI fra denne rapporten lagt til grunn

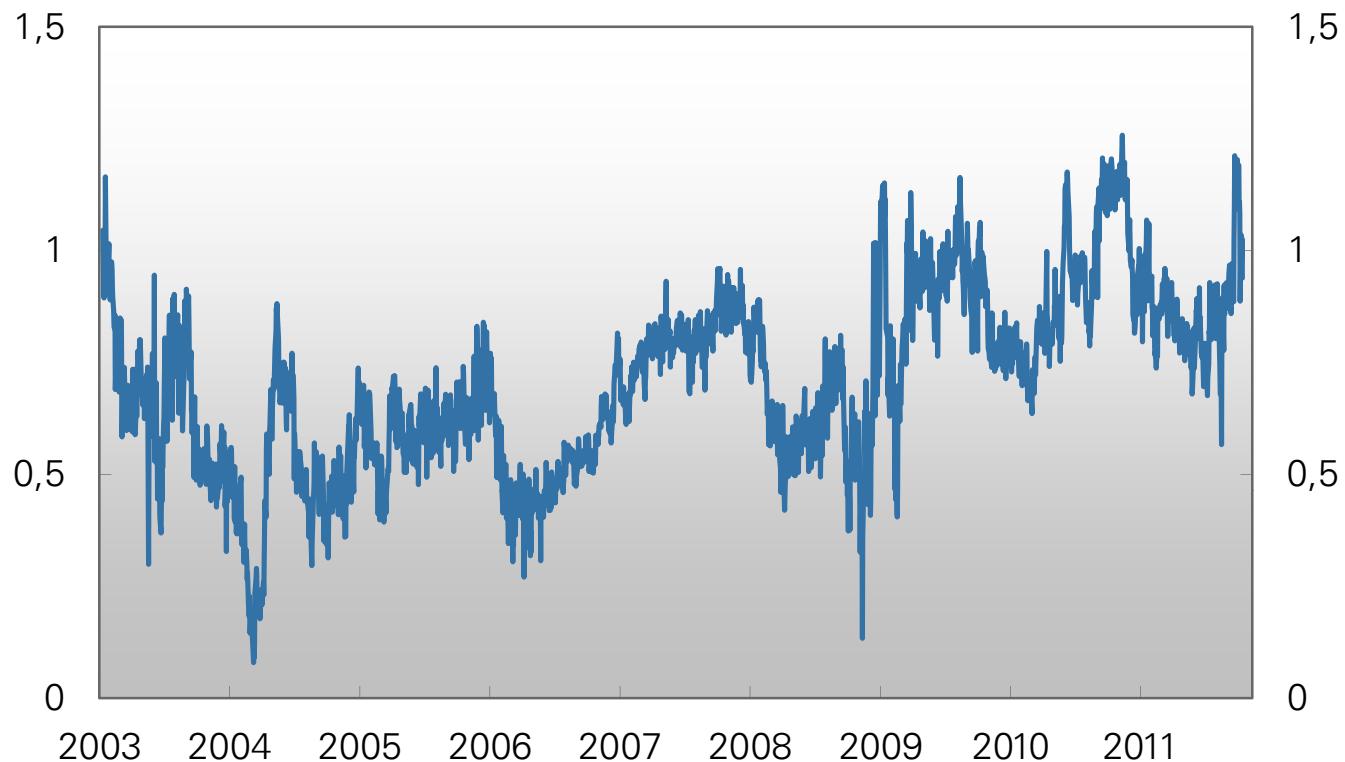
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.10 Forventet konsumprisvekst om to og fem år.¹⁾
Prosent. 1. kv. 2003 – 3. kv. 2011

1) Gjennomsnitt av forventningene til arbeidslivsorganisasjoner og økonomer i finansnæringen og akademia
Kilder: TNS Gallup og Perduco

Figur 1.11 Differansen mellom femårs terminrenter¹⁾ om fem år i Norge og euroområdet.²⁾ Prosentenheter. 1. januar 2003 – 13. oktober 2011

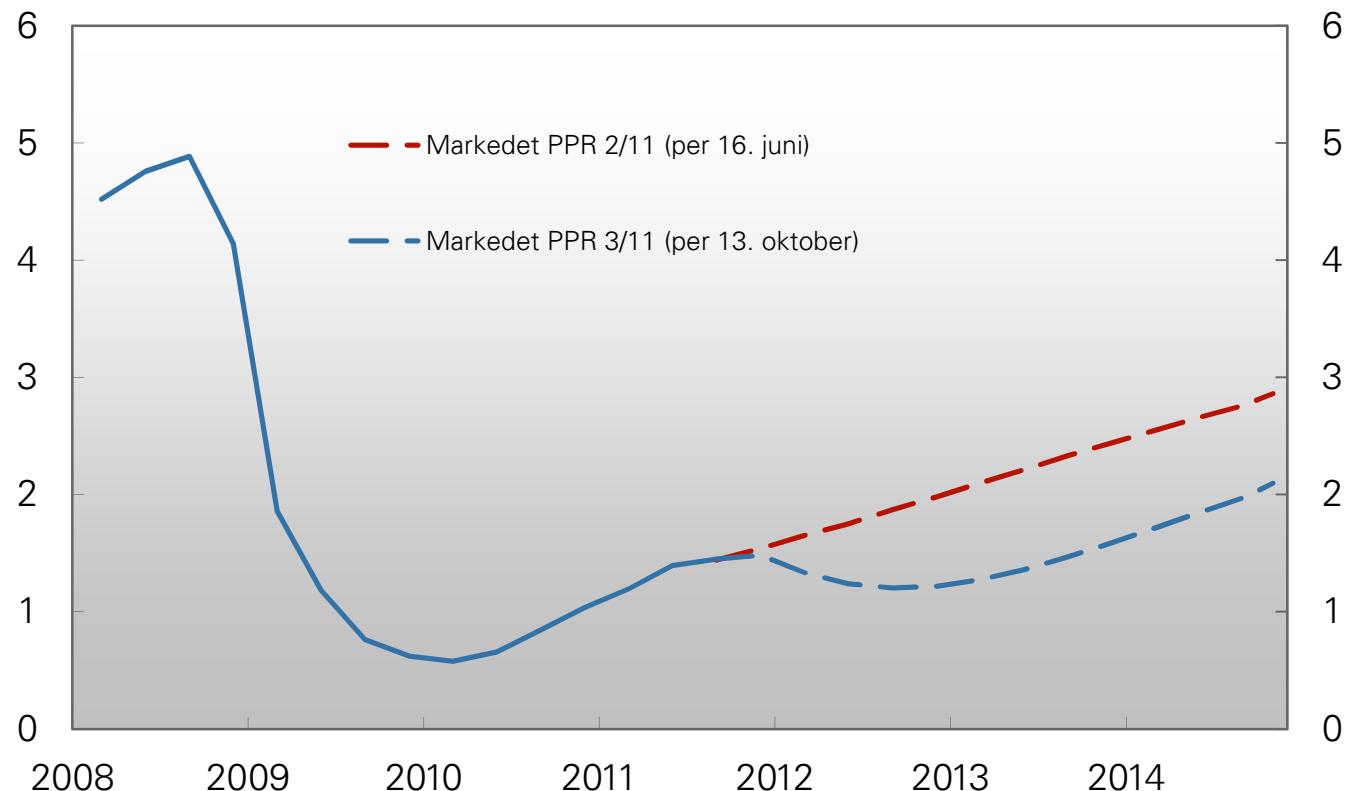

1) Basert på swaprenter

2) Inflasjonsforventningene kan avledes ut fra den langsigte rentedifferansen. Høyere inflasjonsmål i Norge gjør at den langsigte rentedifferansen normalt vil ligge i området 0,5 – 1 prosentenheter, avhengig av risikopremie

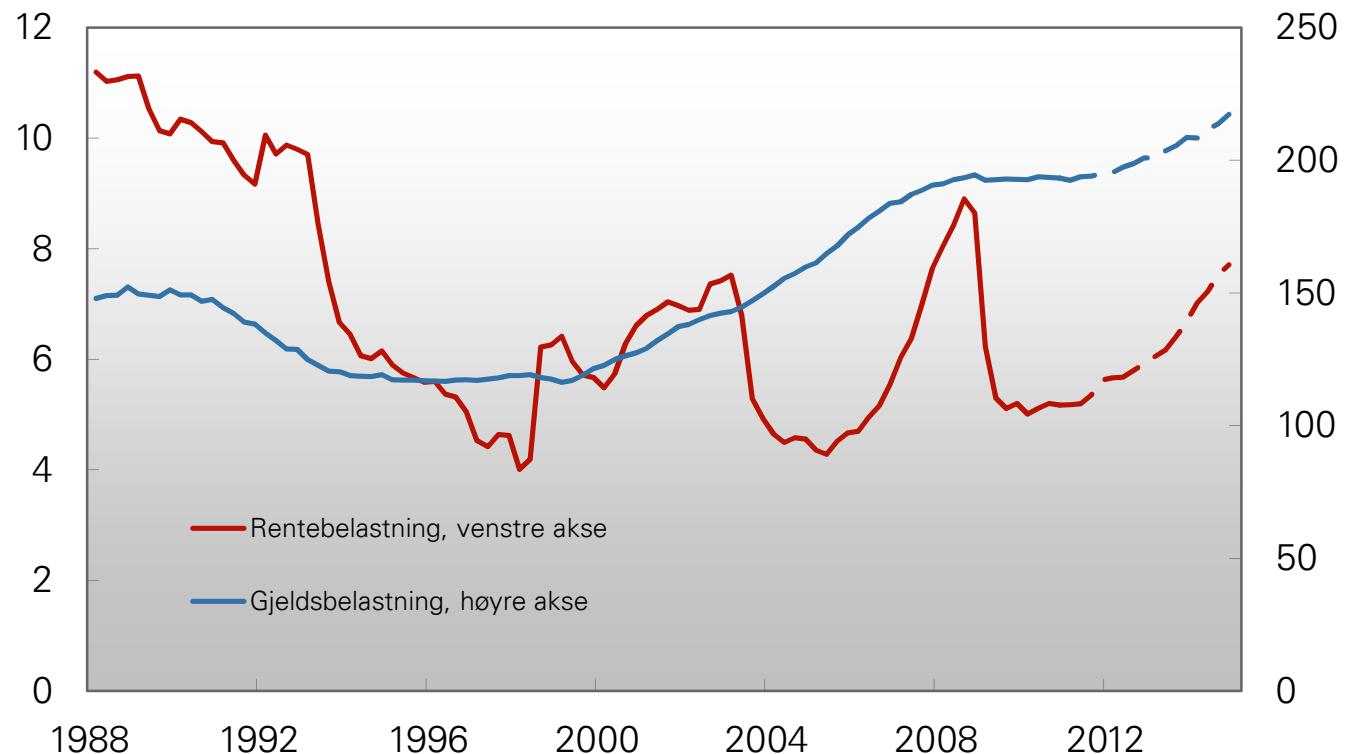
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.12 Tremåneders pengemarkedsrente hos handelspartnerne.¹⁾
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

1) Markedsrentene er basert på rentene i pengemarkedet og renteswapper
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

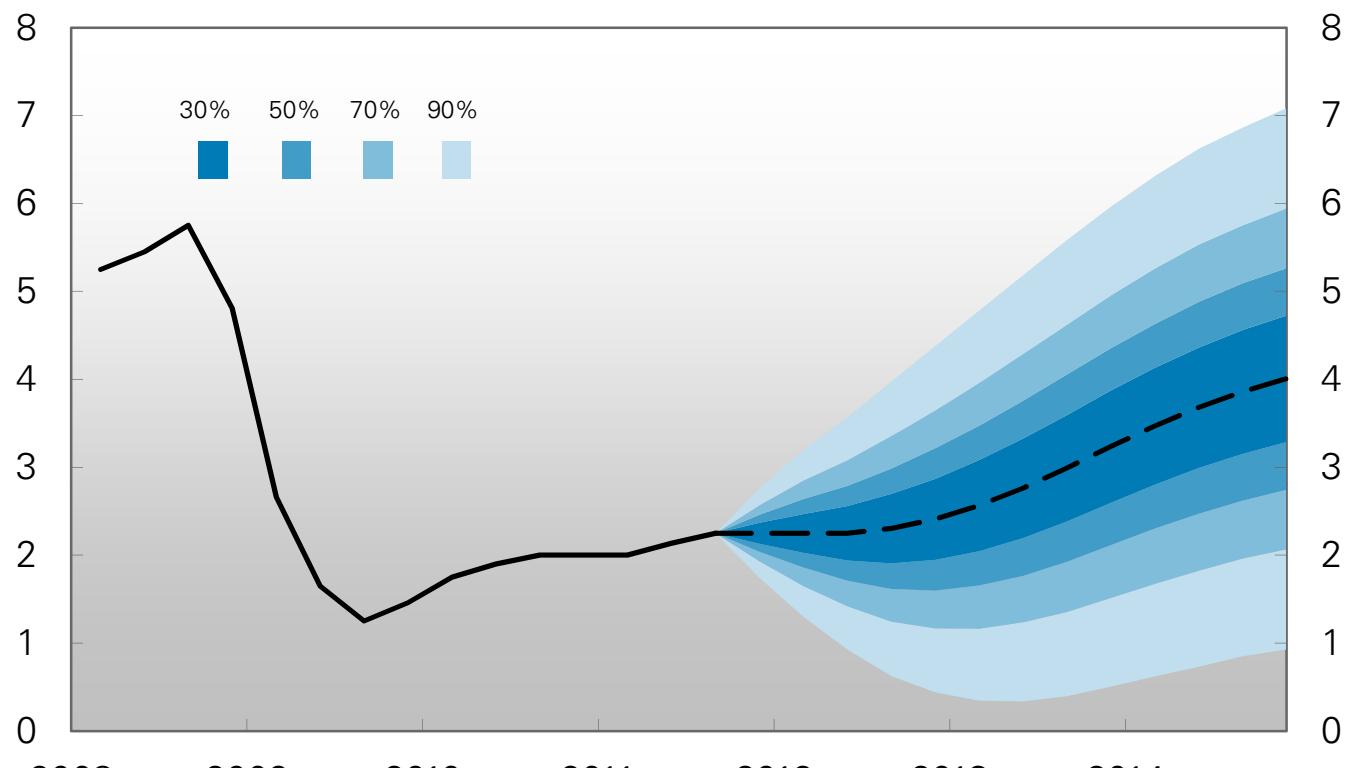
Figur 1.13 Husholdningenes gjeldsbelastning¹⁾ og rentebelastning²⁾.
Prosent. Kvartalstall. 1. kv. 1988 – 4. kv. 2014

1) Lånegjeld i prosent av disponibel inntekt korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte
2000 – 2005 og innløsing/nedsettelse av egenkapital 2006 – 2014

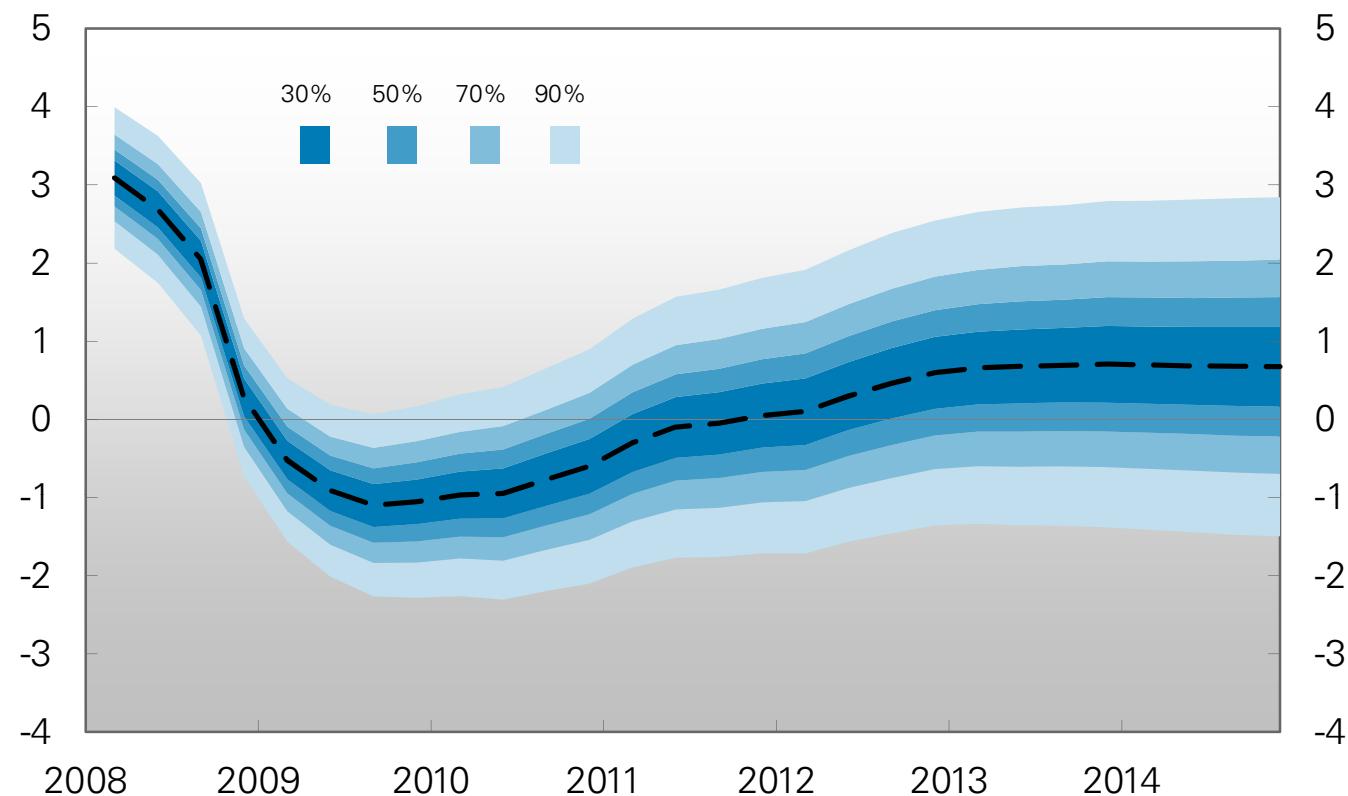
2) Renteutgifter etter skatt i prosent av disponibel inntekt korrigert for anslått reinvestert aksje-
utbytte 2000 – 2005 og innløsing/nedsettelse av egenkapital 2006 – 2014 pluss renteutgifter
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.14a Anslag på styringsrenten i referansebanen med usikkerhetsvifte.
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

Kilde: Norges Bank

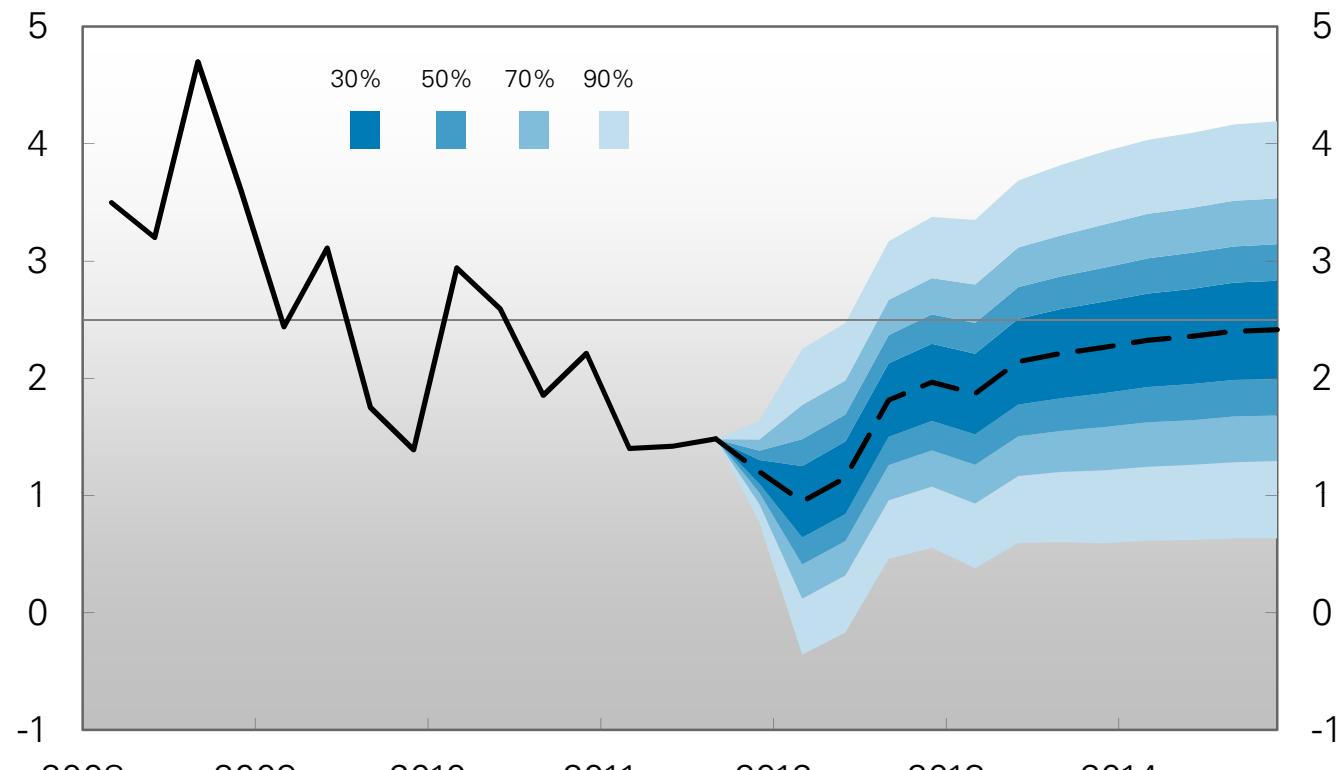
Figur 1.14b Anslag på produksjonsgapet¹⁾ i referansebanen med usikkerhetsvifte. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge

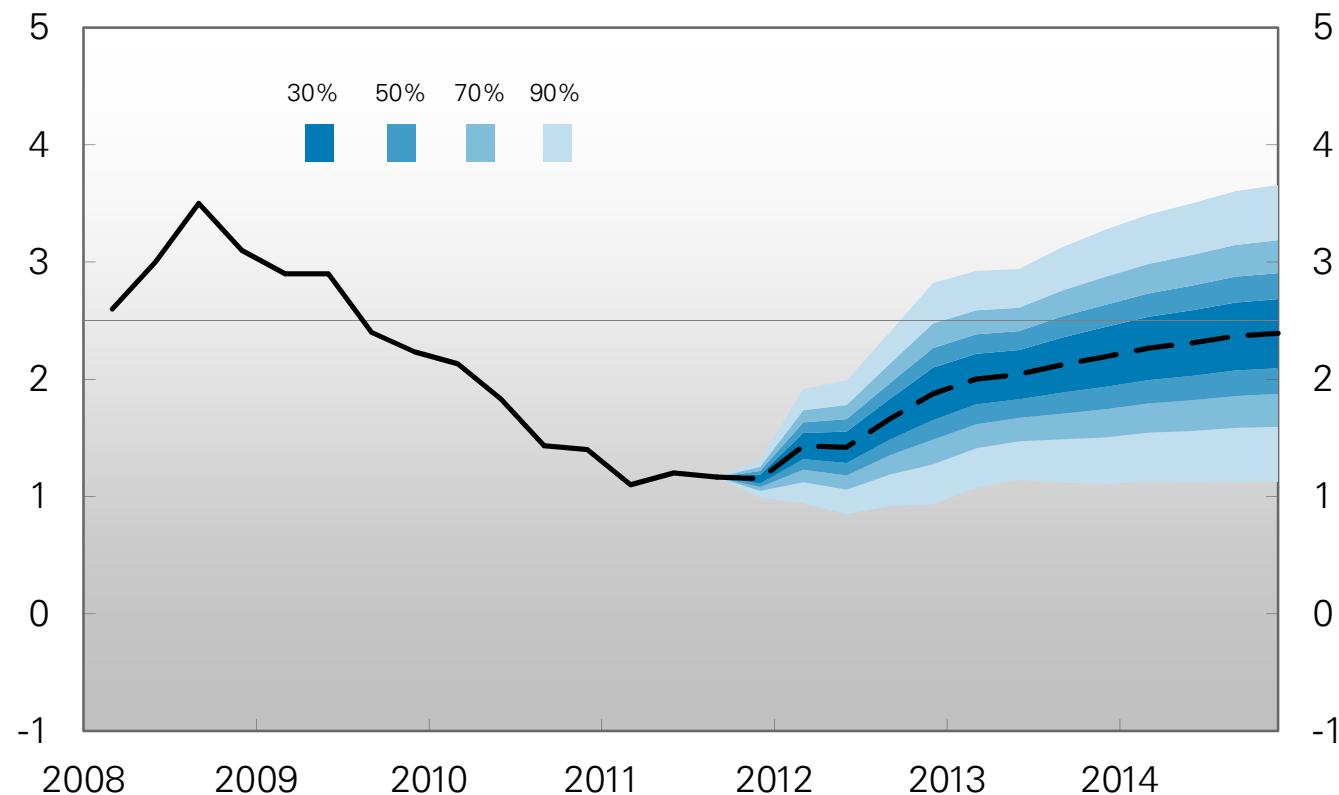
Kilde: Norges Bank

Figur 1.14c Anslag på KPI i referansebanen med usikkerhetsvifte.
Firekvarterersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

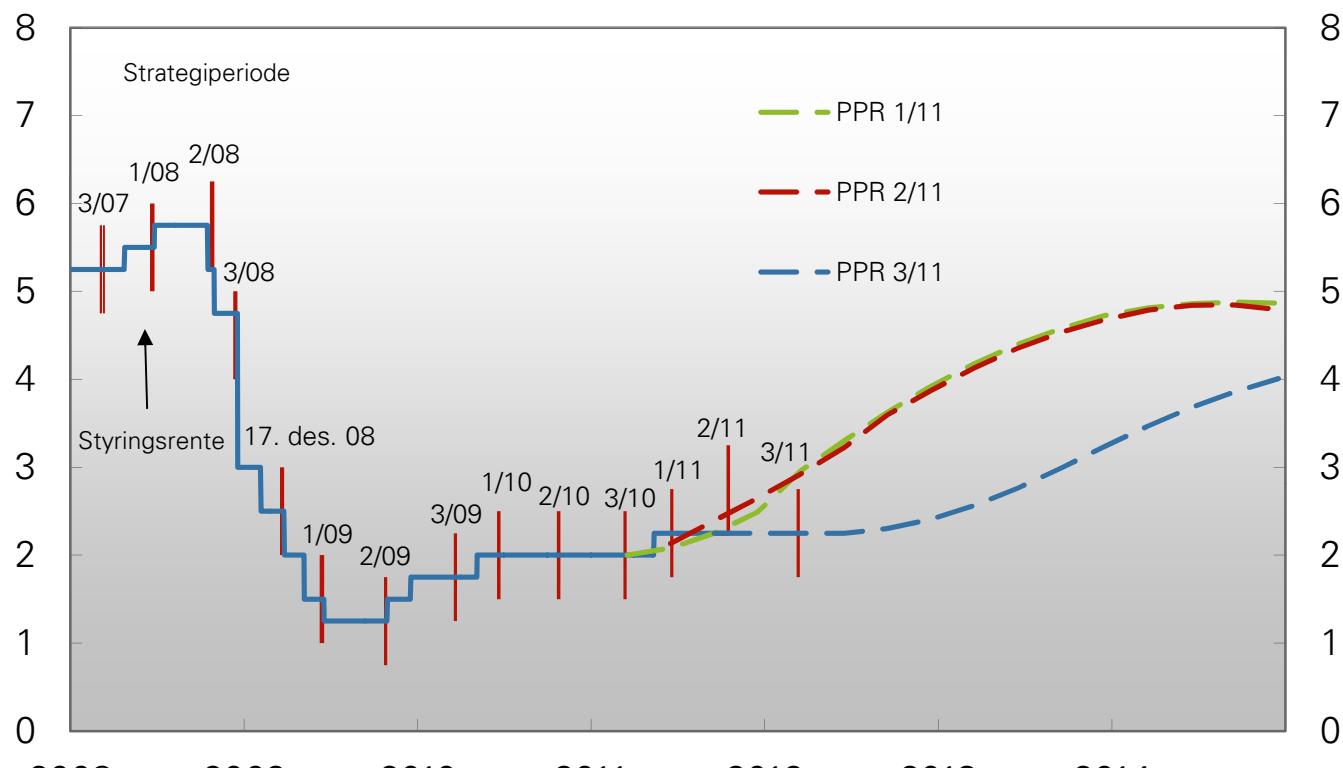
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.14d Anslag på KPIXE¹⁾ i referansebanen med usikkerhetsvifte.
Firekvarteralersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

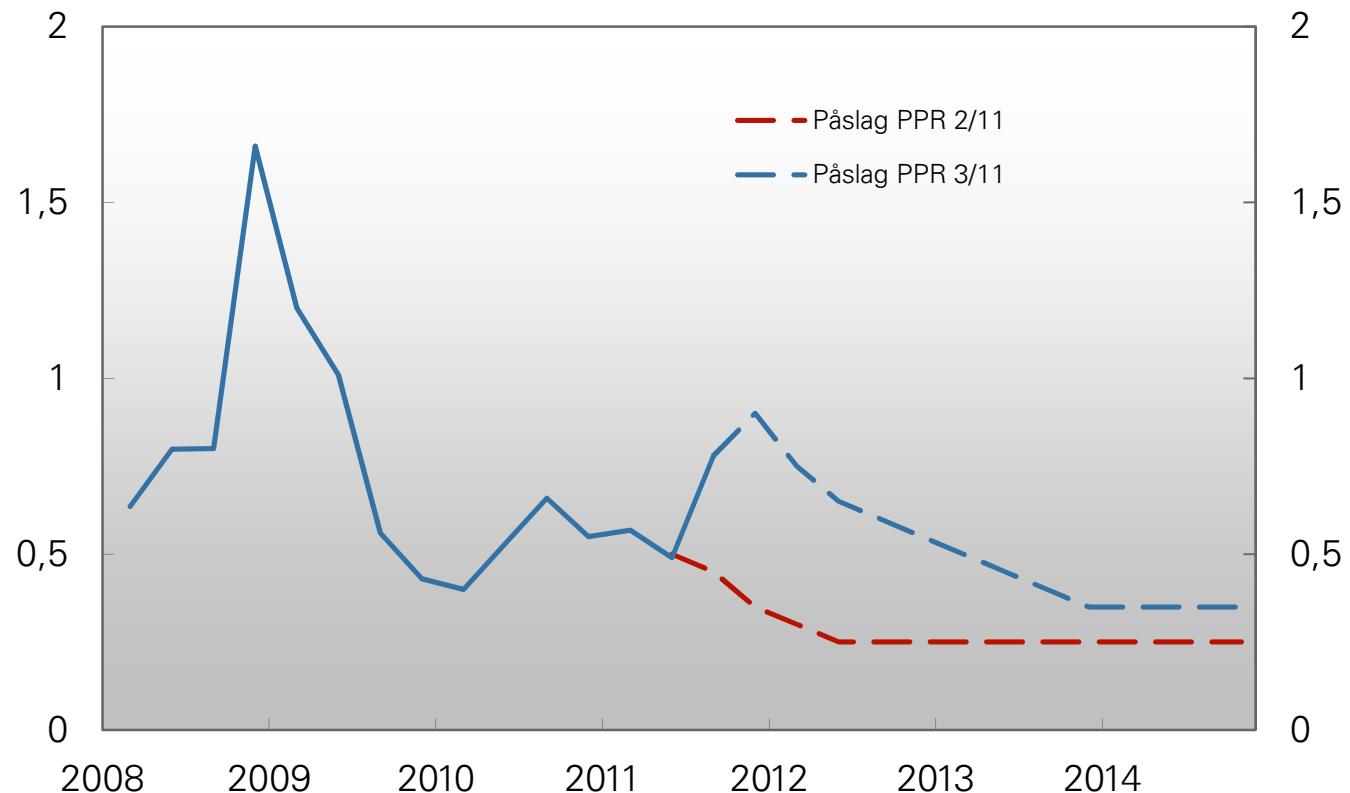
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Fra august 2008 er KPIXE en realtidsserie. Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank
Kilde: Norges Bank

Figur 1.15 Intervall for styringsrenten ved utgangen av hver strategiperiode, faktisk utvikling og anslag på styringsrenten i referansebanen.
Prosent. Januar 2008 – desember 2014

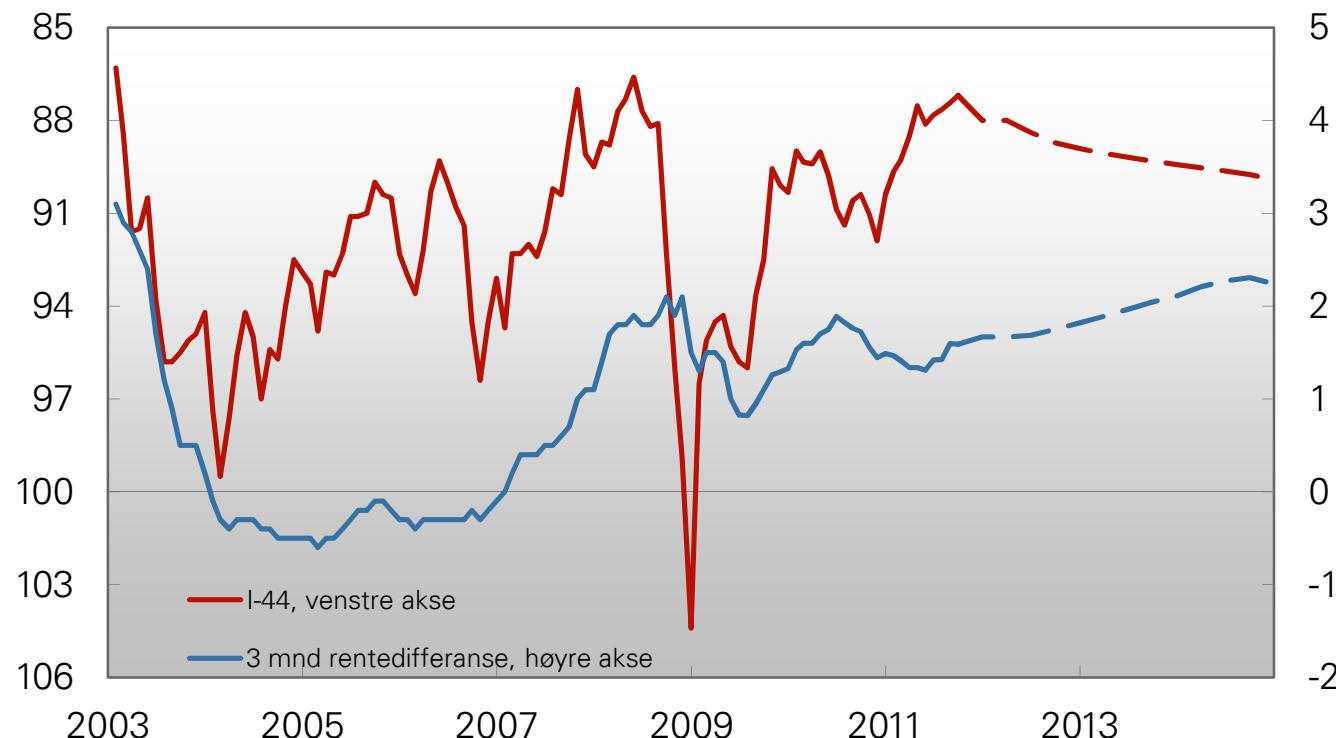
Kilde: Norges Bank

Figur 1.16 Differansen mellom tremåneders pengemarkedsrente og forventet styringsrente.¹⁾ Prosentenheter. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

1) Norges Banks anslag fra 4. kvartal 2011
Kilde: Norges Bank

Figur 1.17 Differansen mellom tremåneders pengemarkedsrenter i Norge¹⁾
og hos handelspartnerne og importveid valutakurs (I-44)²⁾.
Januar 2003 – desember 2014³⁾

1) Styringsrente i referansebanen med påslag i det norske pengemarkedet.

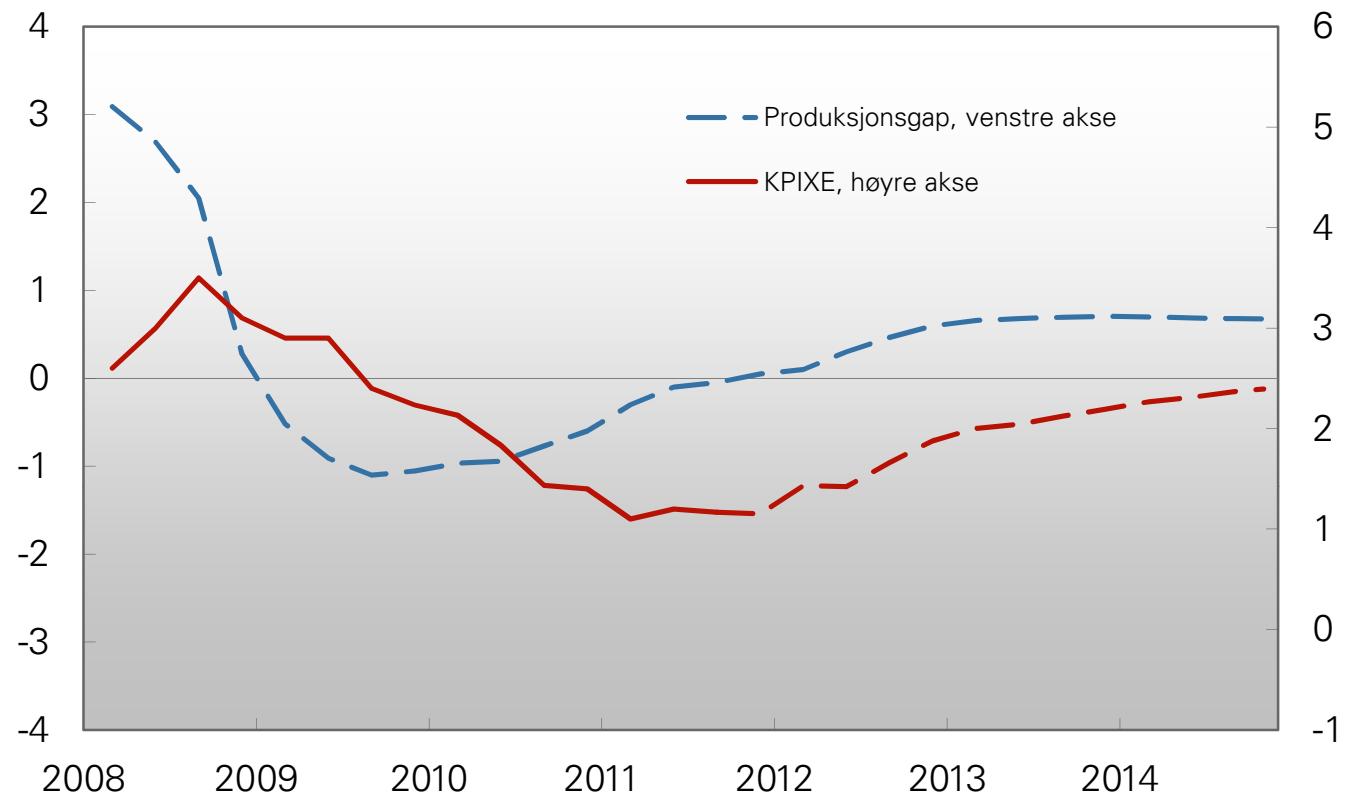
Beregningene er basert på at varslede renteendringer prises inn i pengemarkedet

2) Stigende kurve betyr sterkere kronekurs

3) Månedstall fra januar 2003 og Norges Banks anslag fra 4. kvartal 2011

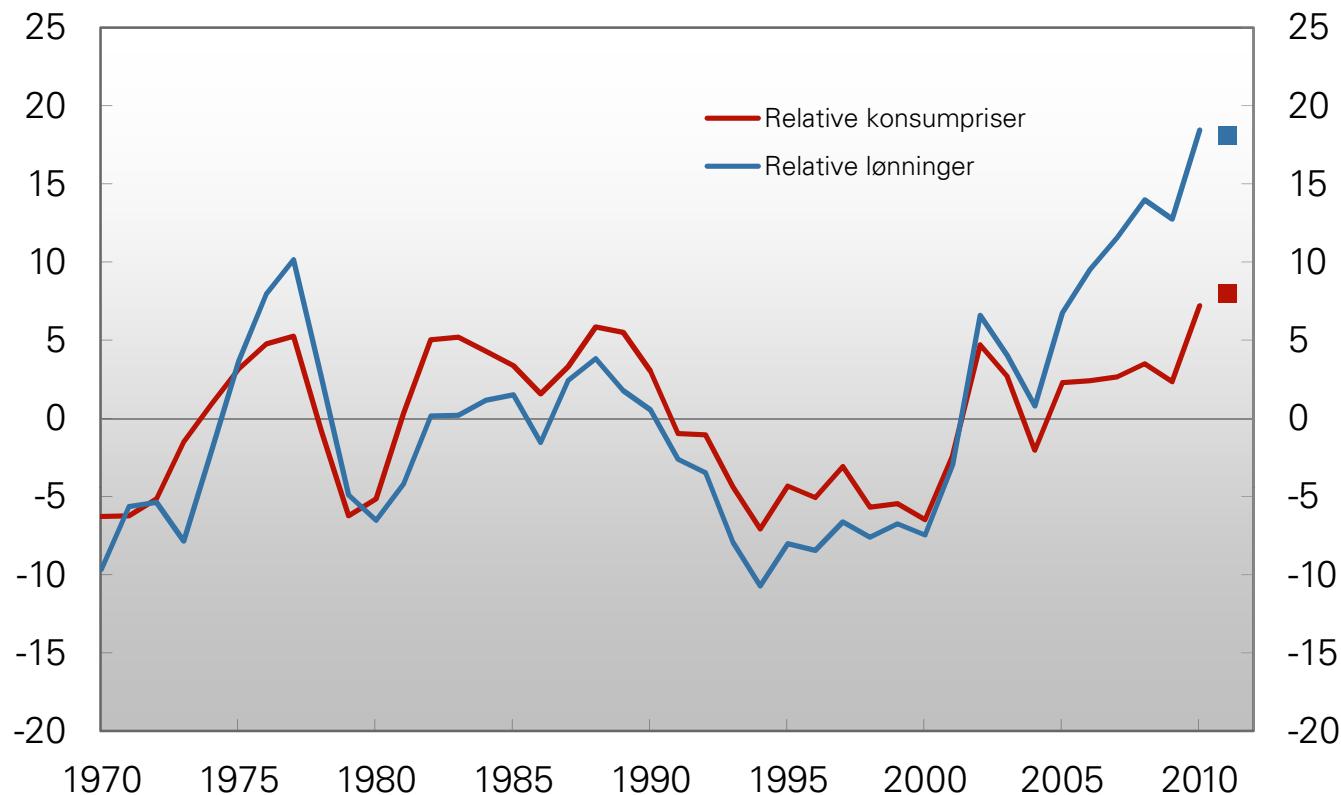
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.18 Anslag på inflasjonen¹⁾ og produksjonsgapet i referansebanen.
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

1) KPIXE: KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Fra august 2008 er KPIXE en realtidsserie. Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank
Kilde: Norges Bank

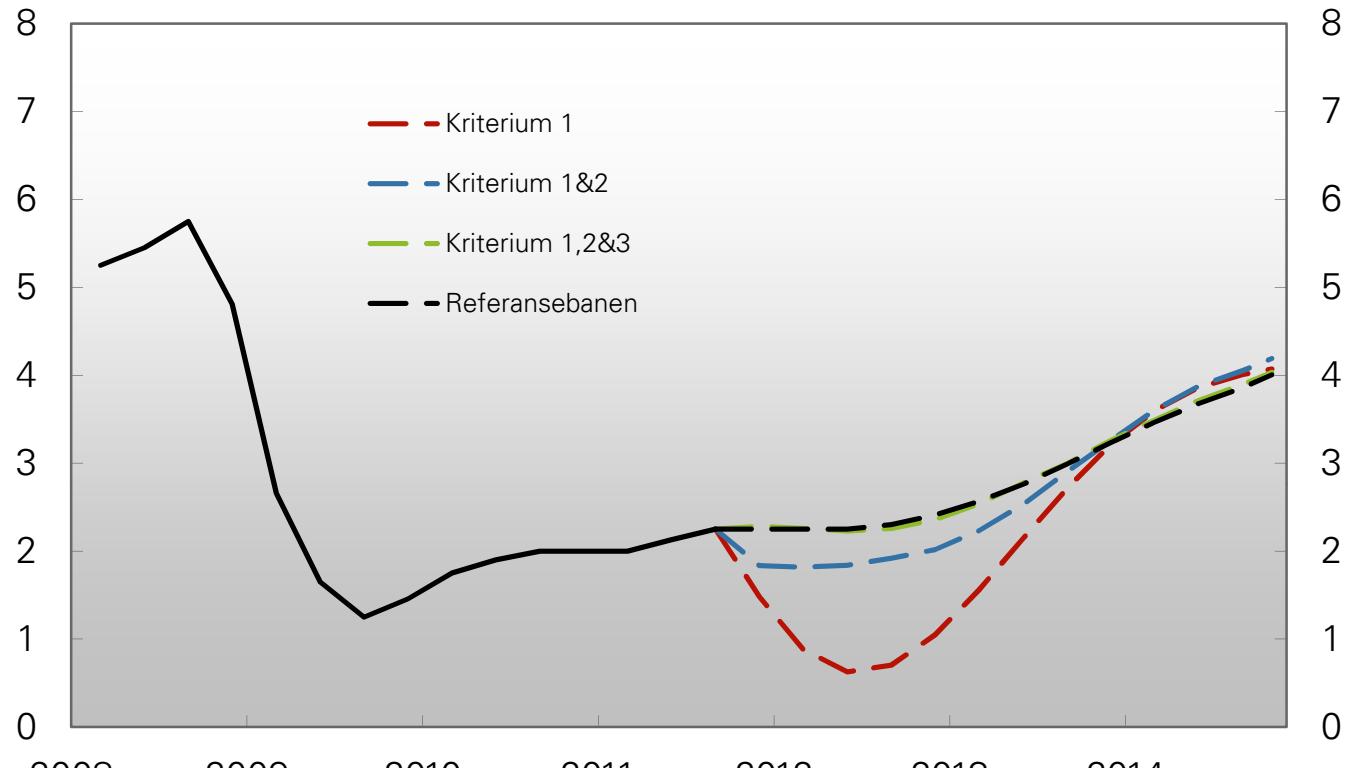
Figur 1.19 Realvalutakurser. Avvik fra gjennomsnittet i perioden 1970 – 2010.
Årstall. Prosent. 1970 – 2011¹⁾

1) Punktene viser gjennomsnitt for utviklingen hittil i 2011. Stigende kurve indikerer svakere konkurransesevne

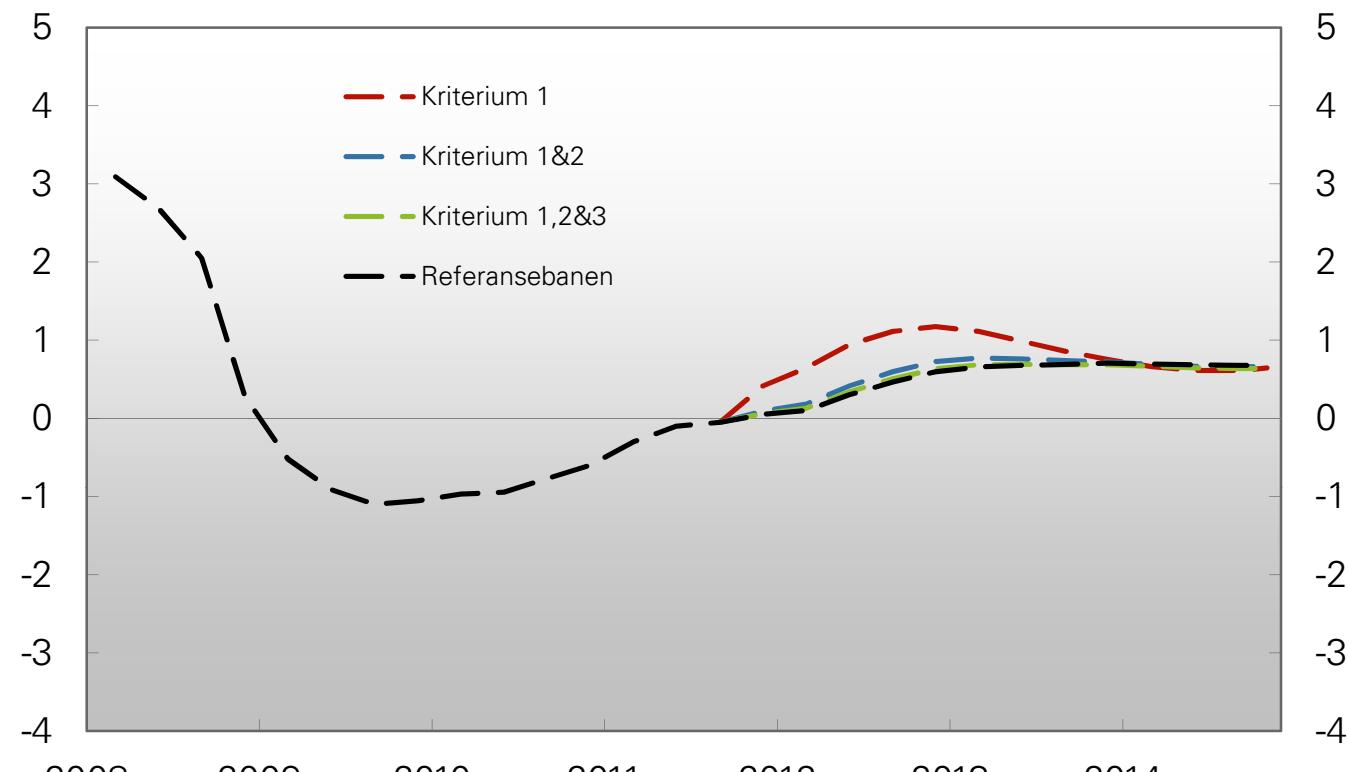
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU), Finansdepartementet og Norges Bank

Figur 1.20a Styringsrenten. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

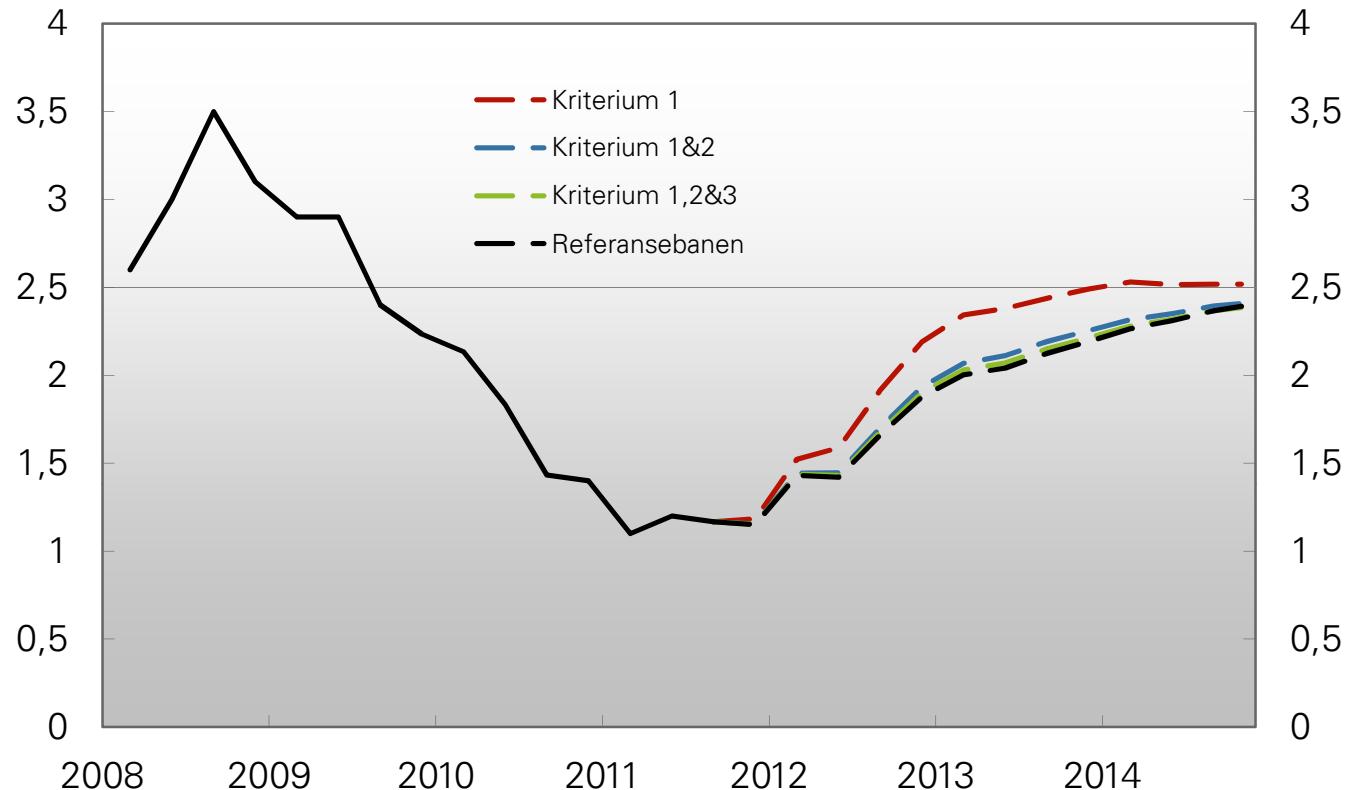
Kilde: Norges Bank

Figur 1.20b Produksjonsgapet. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

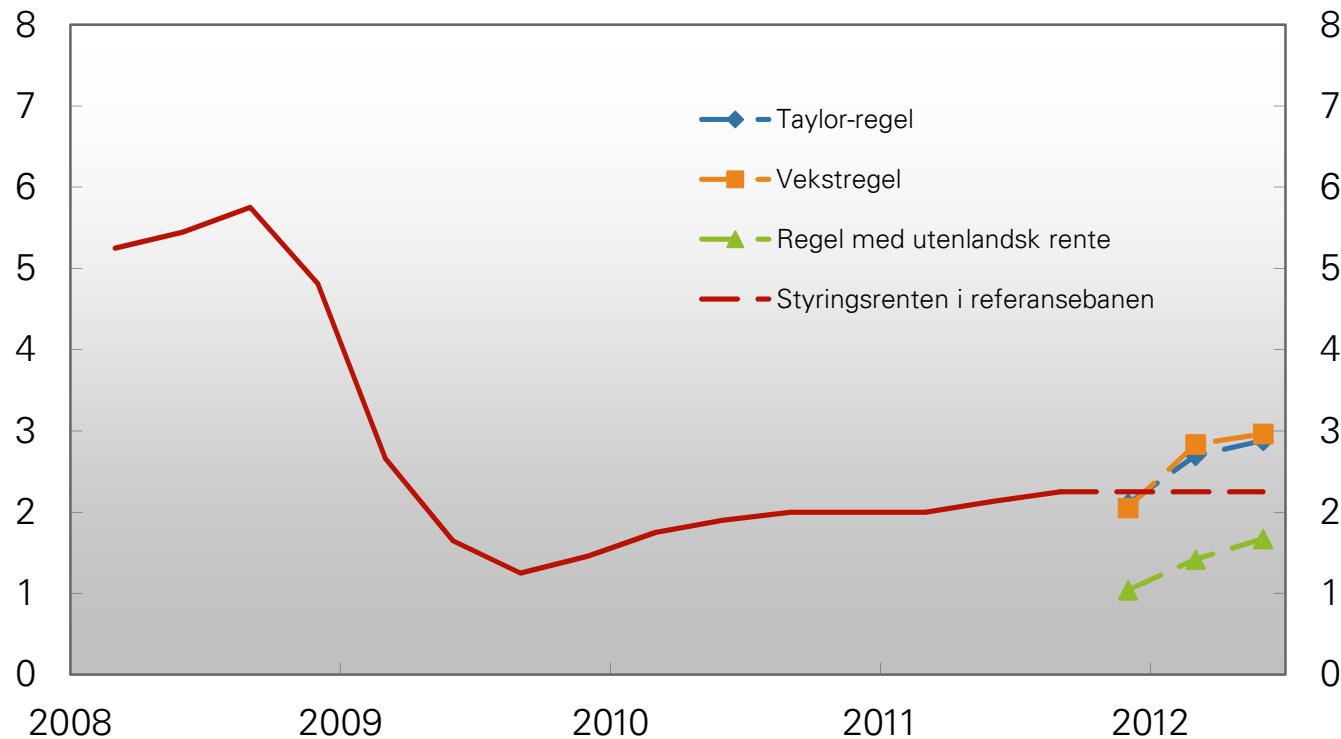
Kilde: Norges Bank

Figur 1.20c KPIXE¹⁾. Firekvarterersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

1) KPI justert for avgiftsendring og uten midlertidige endringer i energipriser. Fra august 2008 er KPIXE en realtidsserie. Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank
Kilde: Norges Bank

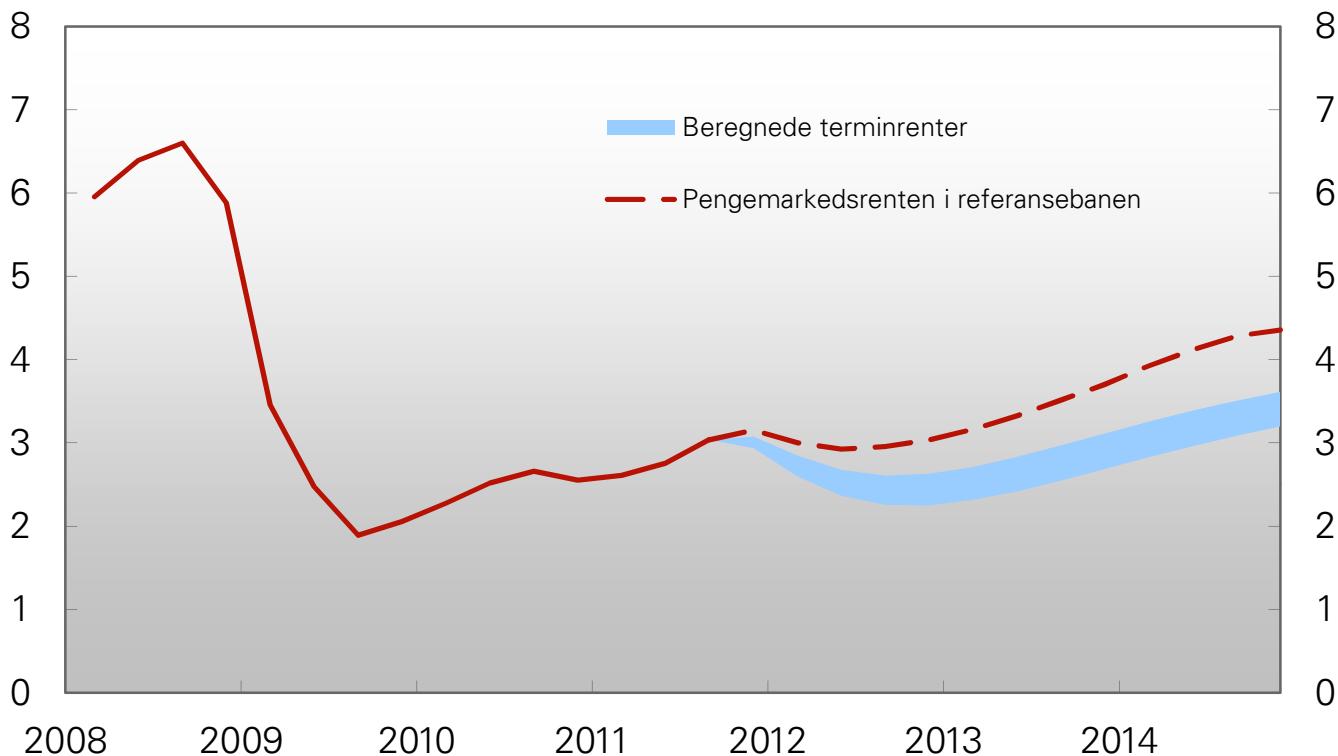
Figur 1.21 Styringsrente og beregnede enkle renteregler.¹⁾
Prosent. 1. kv. 2008 – 2. kv. 2012

1) Beregningene er basert på Norges Banks anslag på produksjonsgap, vekstgap, konsumpriser og tremåneders pengemarkedsrente hos handelspartnerne. For å sammenlikne med styringsrenten er de enkle reglene justert for risikopremien i tremåneders pengemarkedsrente

Kilde: Norges Bank

Figur 1.22 Tremåneders pengemarkedsrente i referansebanen¹⁾ og beregnede terminrenter²⁾. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

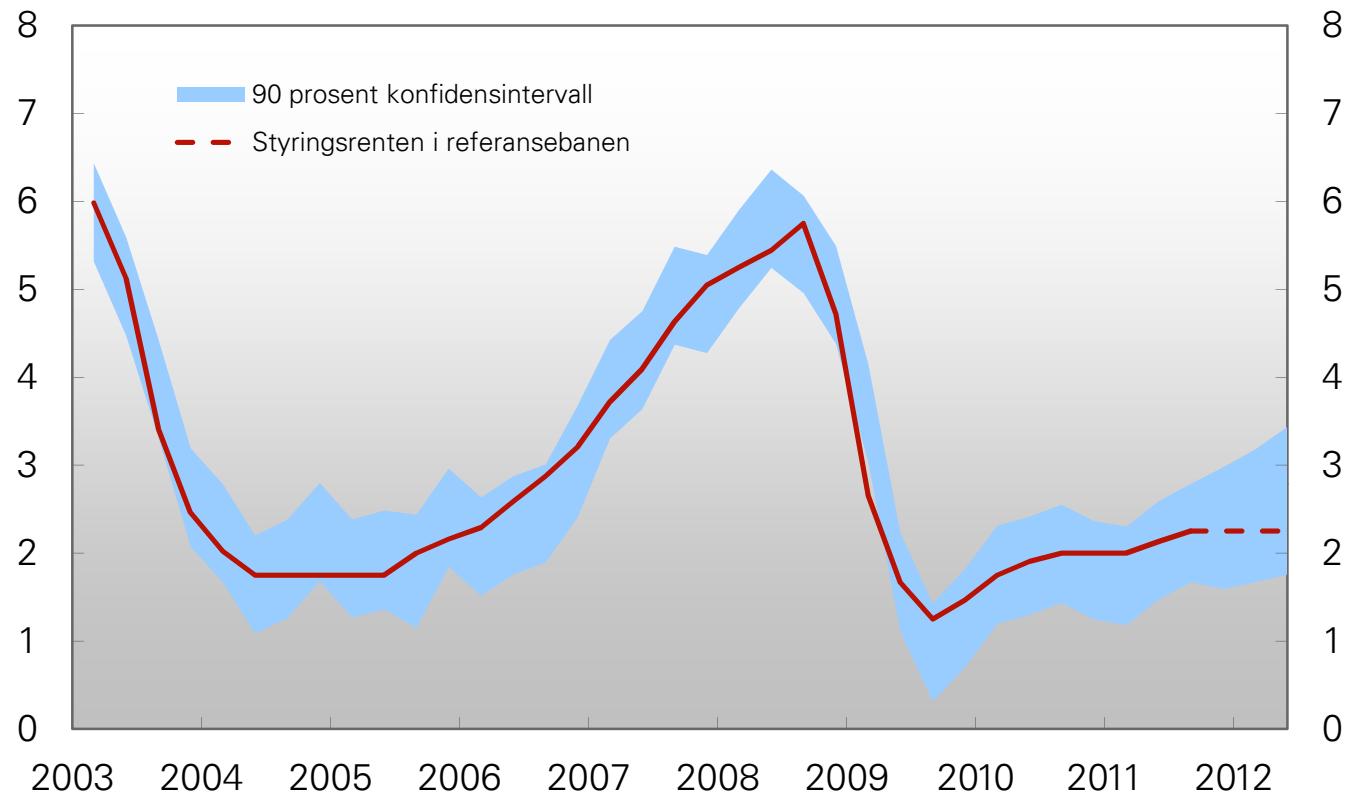

1) Styringsrente i referansebanen med påslag i det norske pengemarkedet. Beregningene er basert på at varslede renteendringer prises inn i pengemarkedet

2) Terminrentene er basert på rentene i pengemarkedet og renteswapper. Det blå intervallet viser høyeste og laveste rente i tidsrommet 30. september – 13. oktober 2011

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

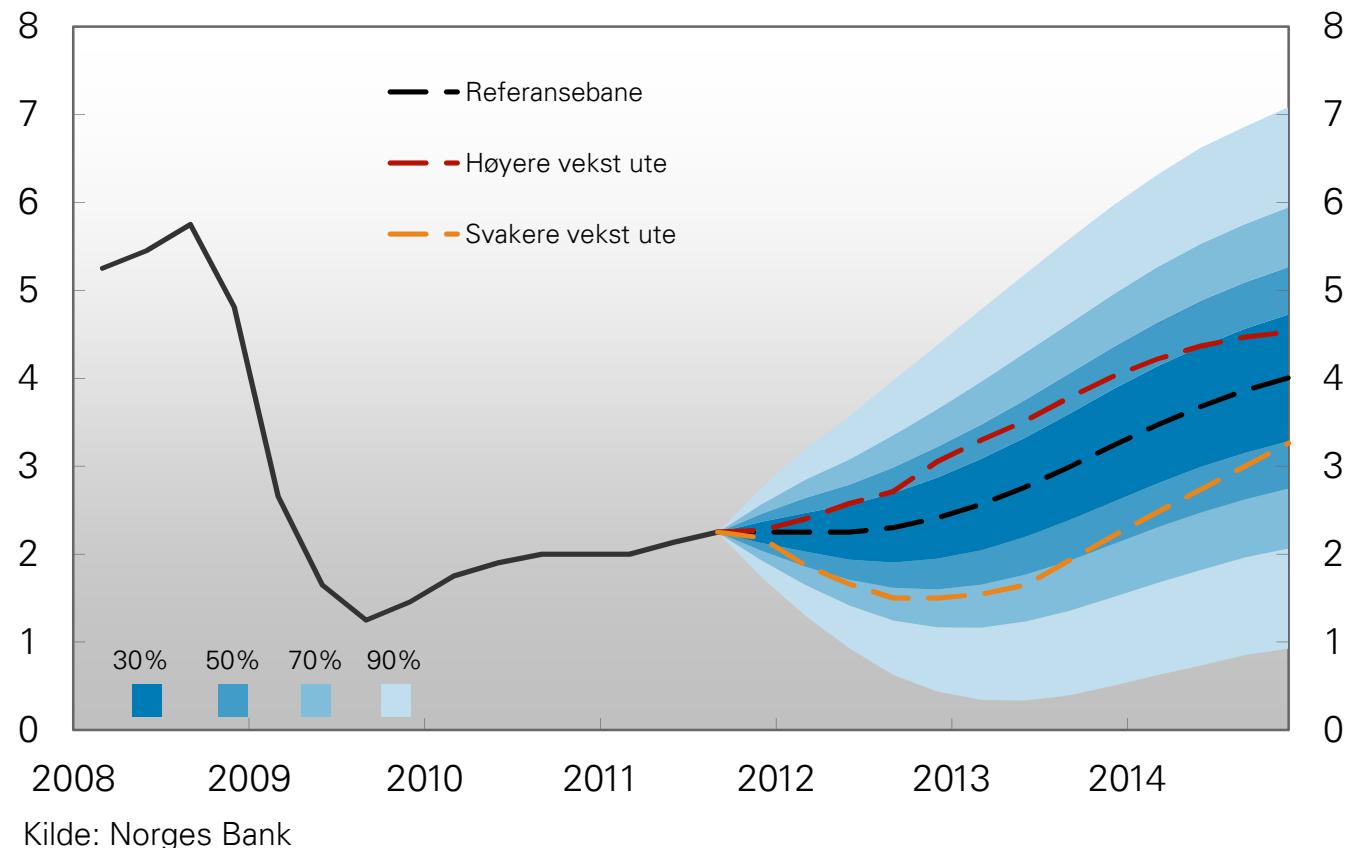
Figur 1.23 Styringsrente og renteutvikling som følger av Norges Banks gjennomsnittlige mønster i rentesettingen.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2003 – 2. kv. 2012

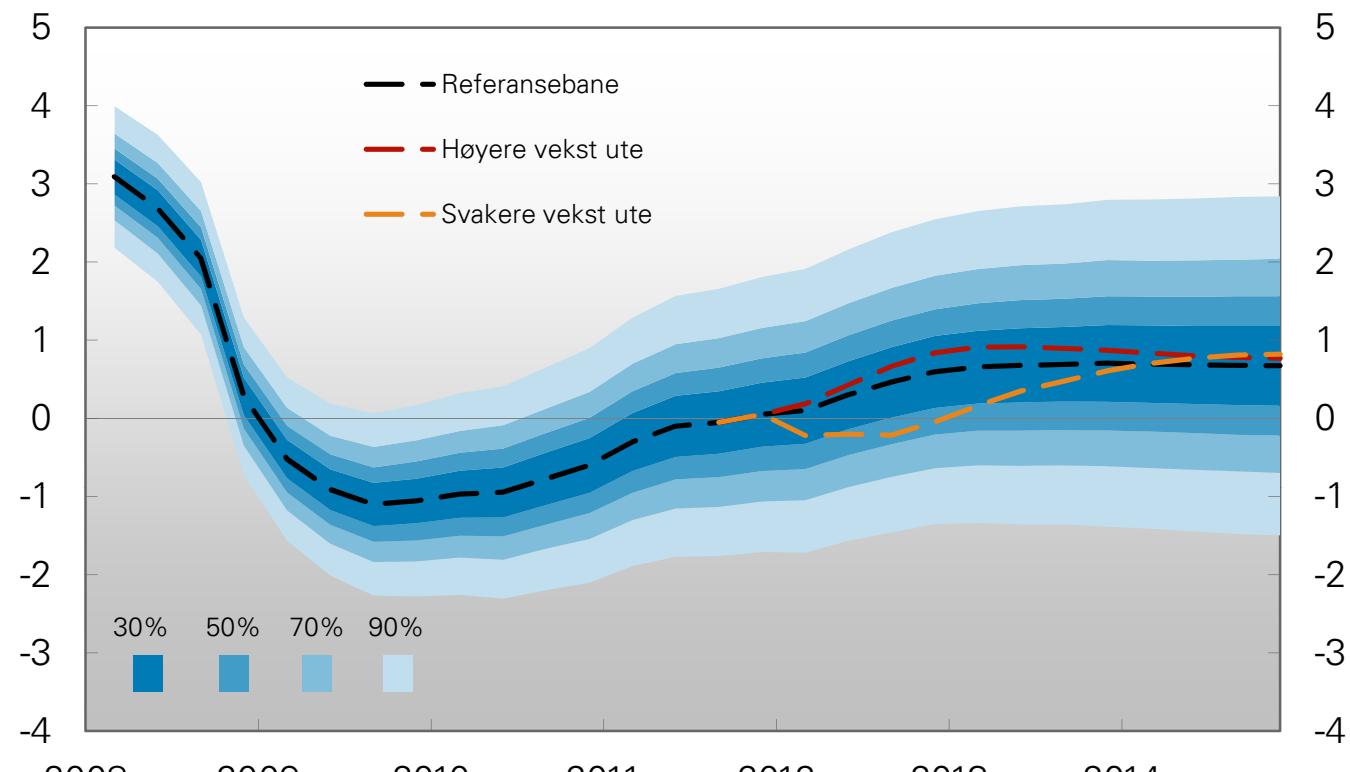
1) Renteutviklingen forklares av utviklingen i inflasjon, BNP-vekst i Fastlands-Norge, lønnsvekst og 3-måneders pengemarkedsrente hos handelspartnerne. Likningen er estimert over perioden 1. kv. 1999 - 2. kv. 2011. Nærmere utdyping er gitt i *Staff Memo 3/2008*

Kilde: Norges Bank

Figur 1.24a Styringsrenten i referansebanen og i de alternative utviklingsbanene.
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

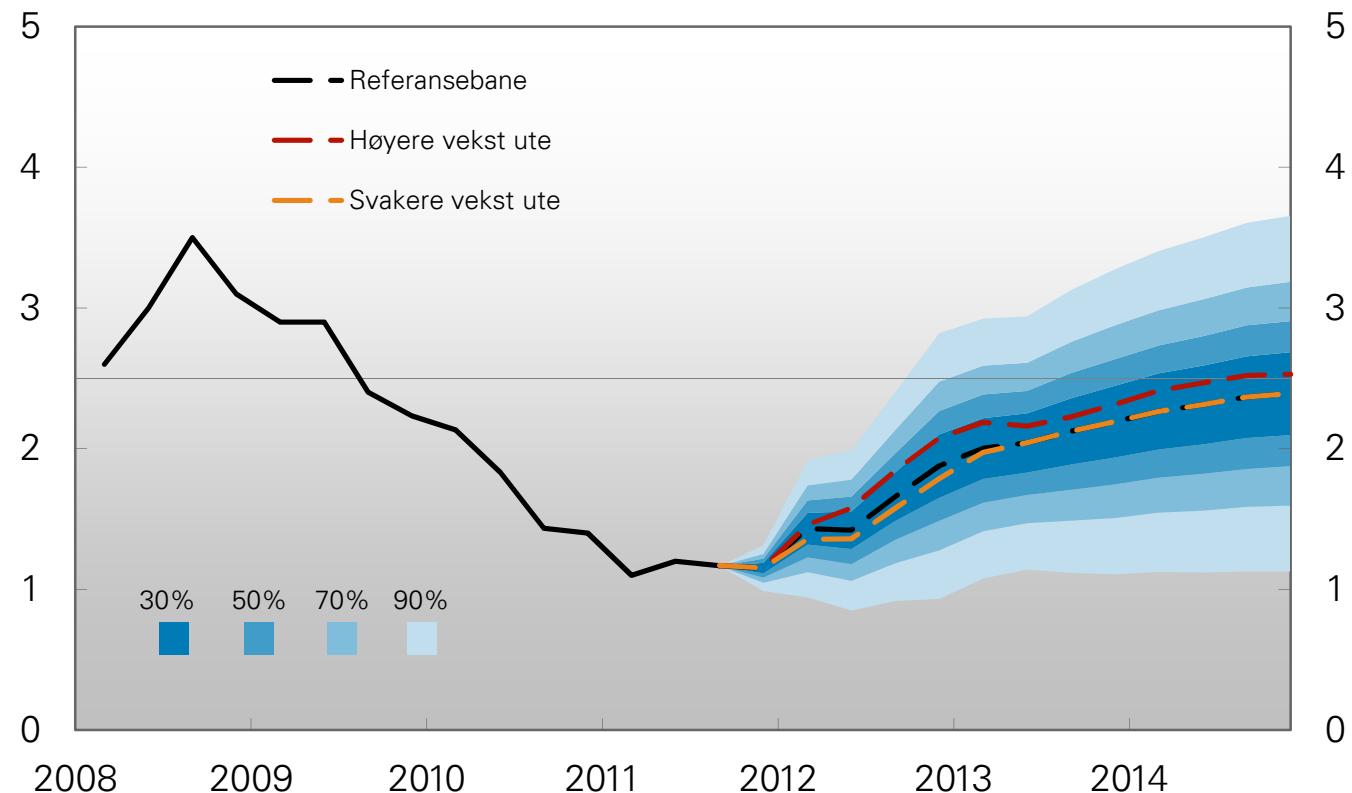

Figur 1.24b Produksjonsgapet i referansebanen og i de alternative utviklingsbanene. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

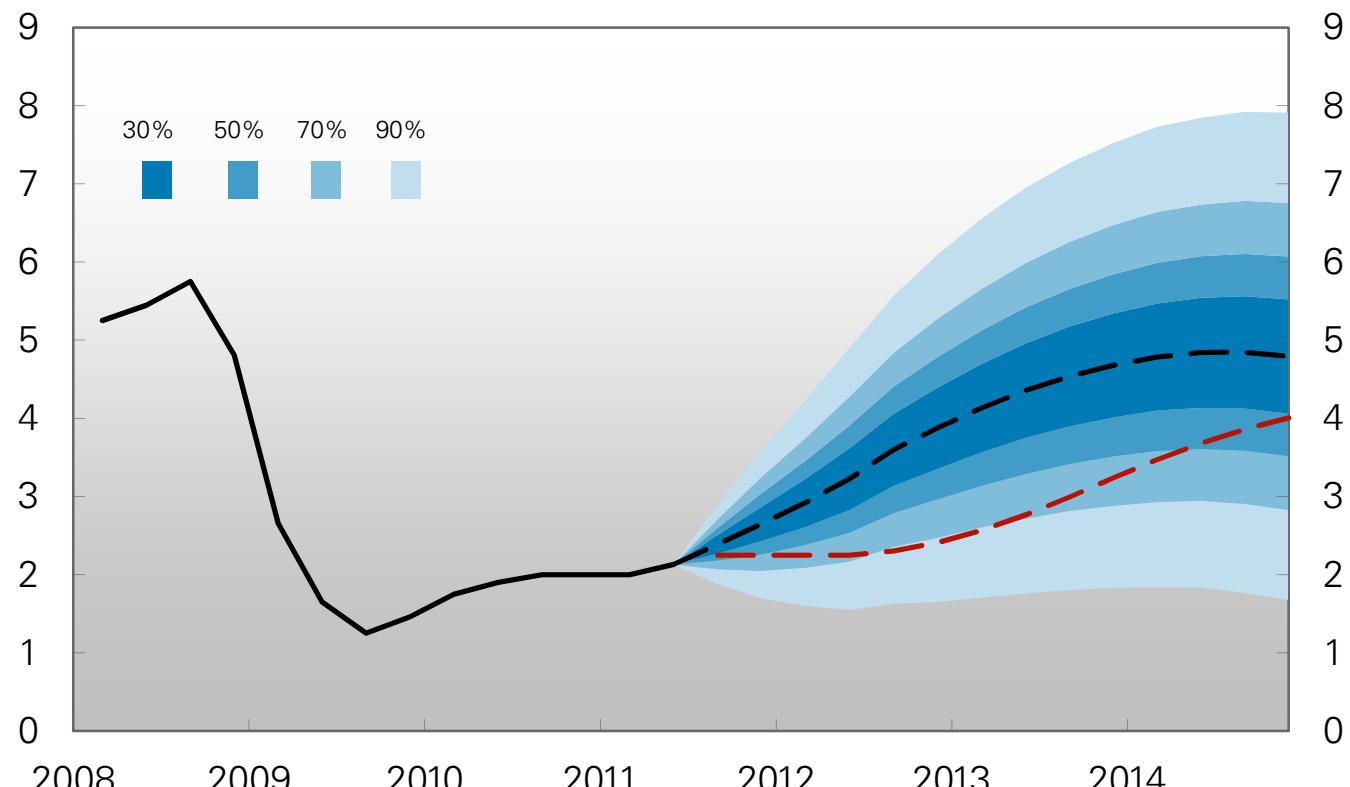
Kilde: Norges Bank

Figur 1.24c KPIXE¹⁾ i referansebanen og i de alternative utviklingsbanene.
Firekvarteralersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

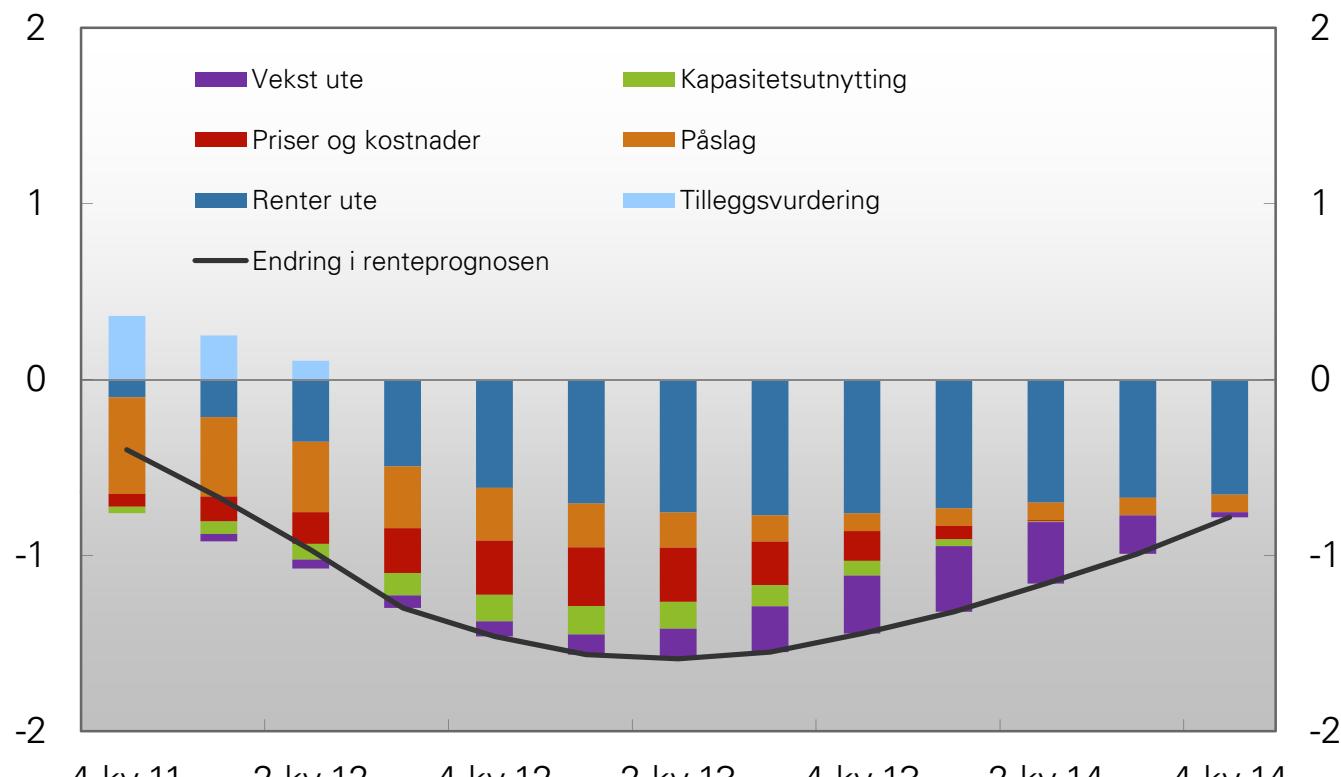
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Fra august 2008 er KPIXE en realtidsserie. Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank
Kilde: Norges Bank

Figur 1 Styringsrenten i referansebanen fra PPR 2/11 med usikkerhetsvifte og styringsrenten i referansebanen fra PPR 3/11 (rød linje).
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2014

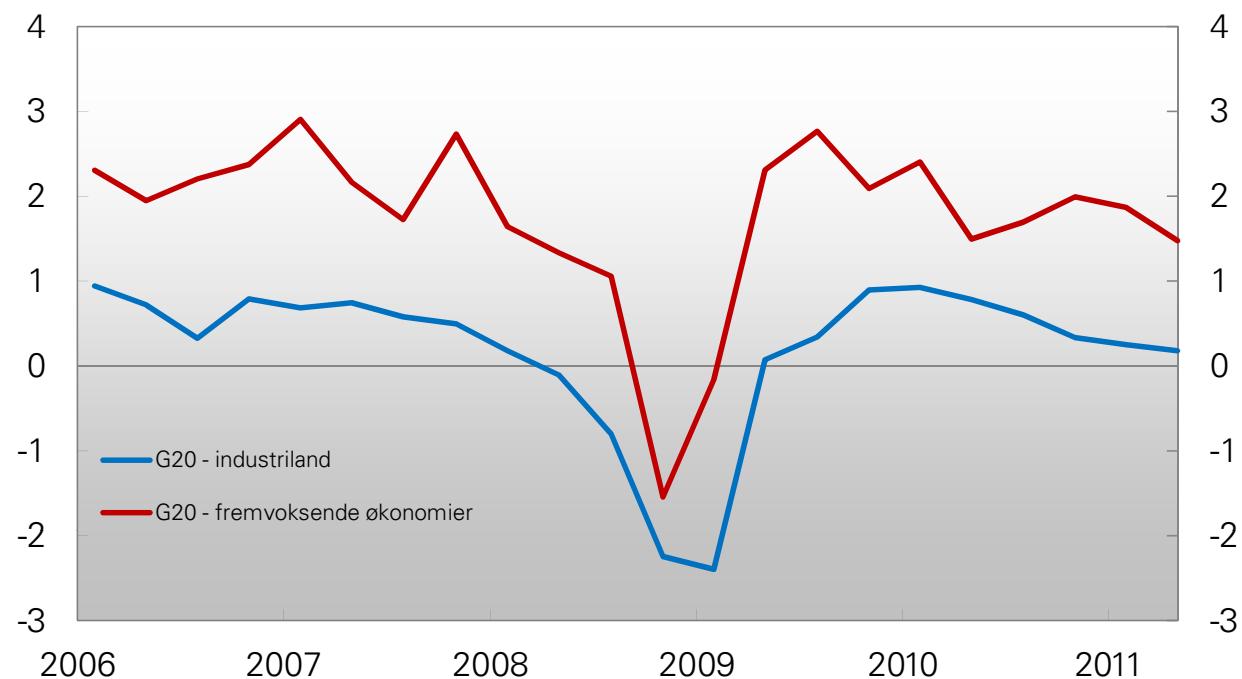
Kilde: Norges Bank

Figur 2 Faktorer bak endringer i renteprognosene fra PPR 2/11.
Akkumulerte bidrag. Prosentenheter. 4. kv. 2011 – 4. kv. 2014

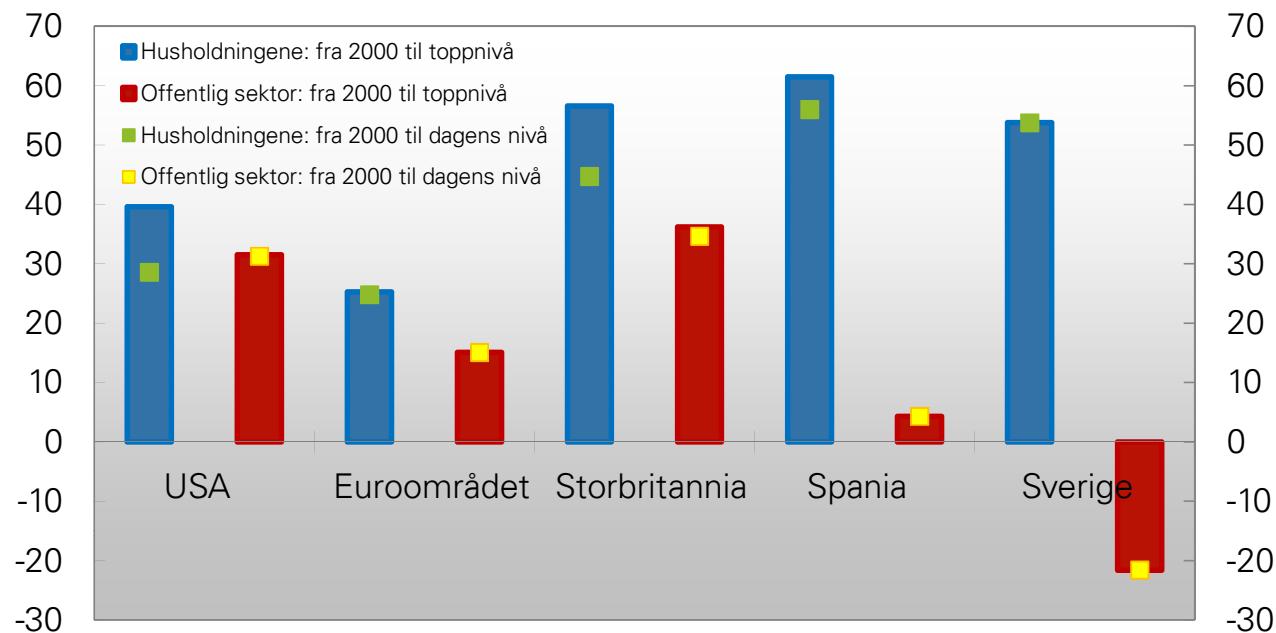
Kilde: Norges Bank

Figur 2.1 BNP-vekst i G20-industrieland og G20-fremvoksende økonomier.¹⁾
Kvartalsvekst. 1. kv. 2006 – 2. kv. 2011

1) Vektet med BNP-vekter (PPP)
Kilder: IMF, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.2 Endring i gjeld for husholdninger¹⁾ og offentlig sektor²⁾. Prosentpoeng.
Målt fra 1. kv. 2000 til toppnivå og fra 1. kv. 2000 til dagens nivå

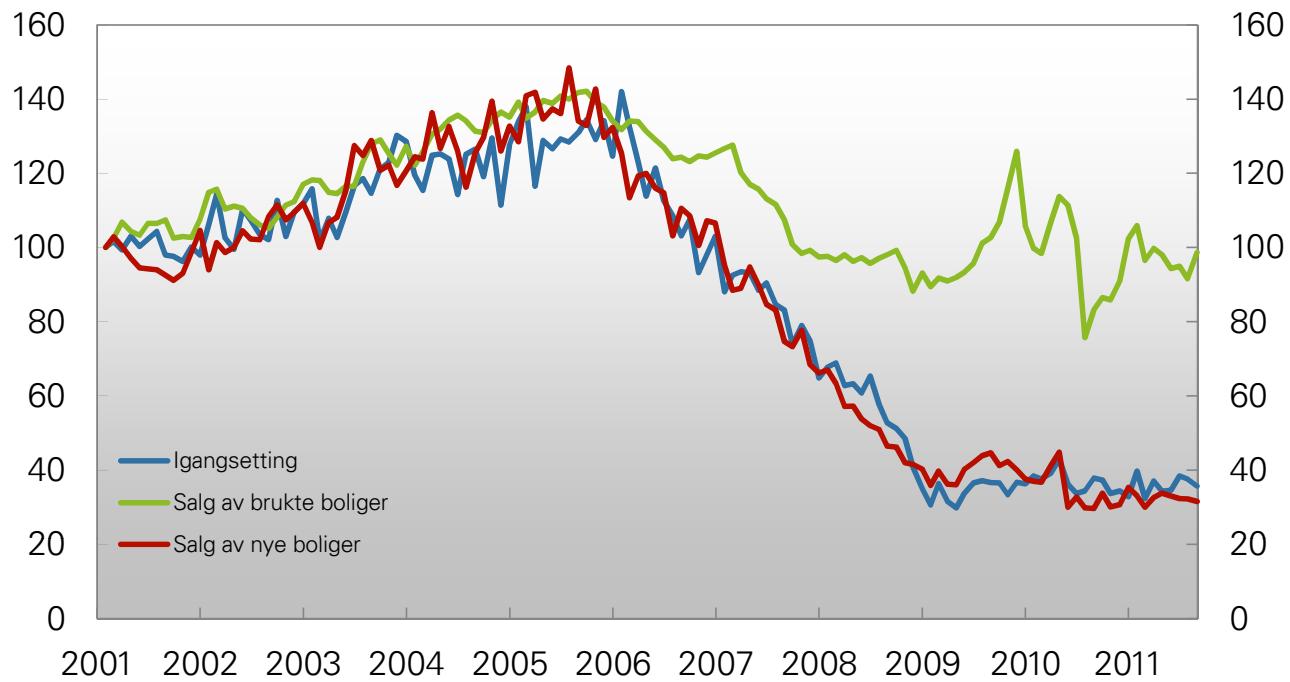

1) Bruttogjeld i prosent av disponibel inntekt

2) Bruttogjeld i prosent av BNP

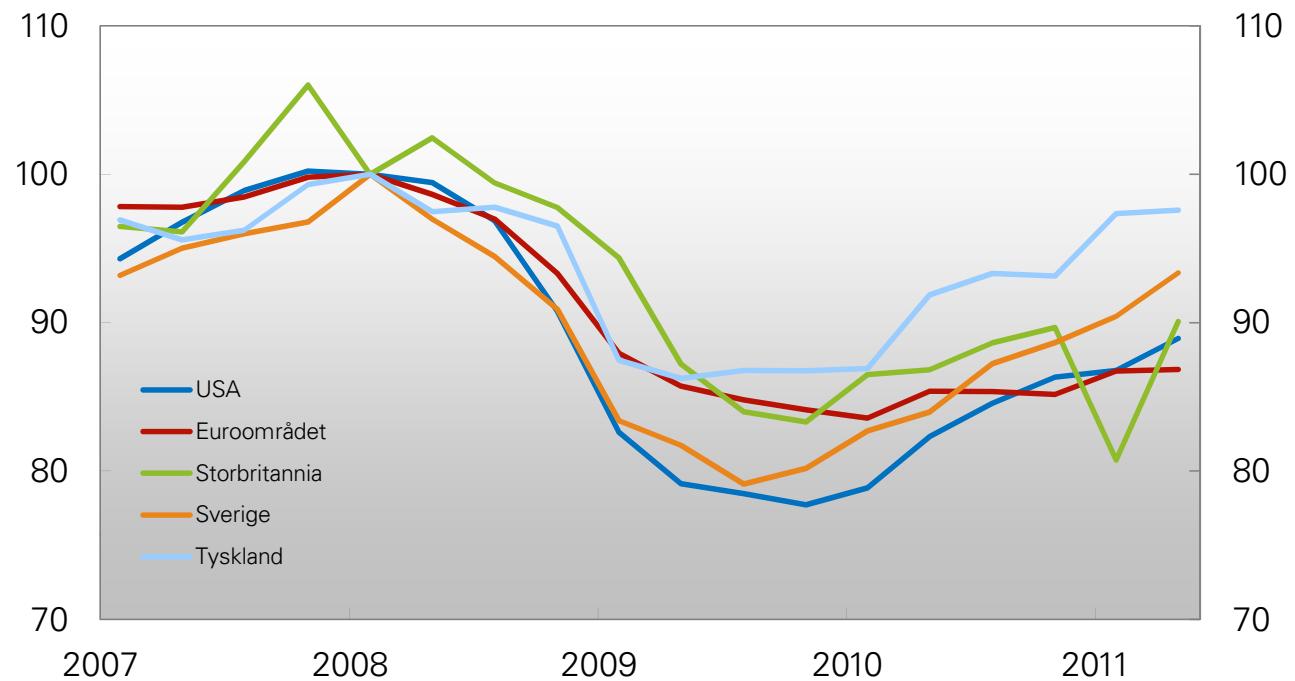
Kilder: Thomson Reuters, ESB og Norges Bank

Figur 2.3 Boligmarkedsindikatorer for USA. Indeks, januar 2001 = 100. Januar 2001 – august 2011

Kilde: Thomson Reuters

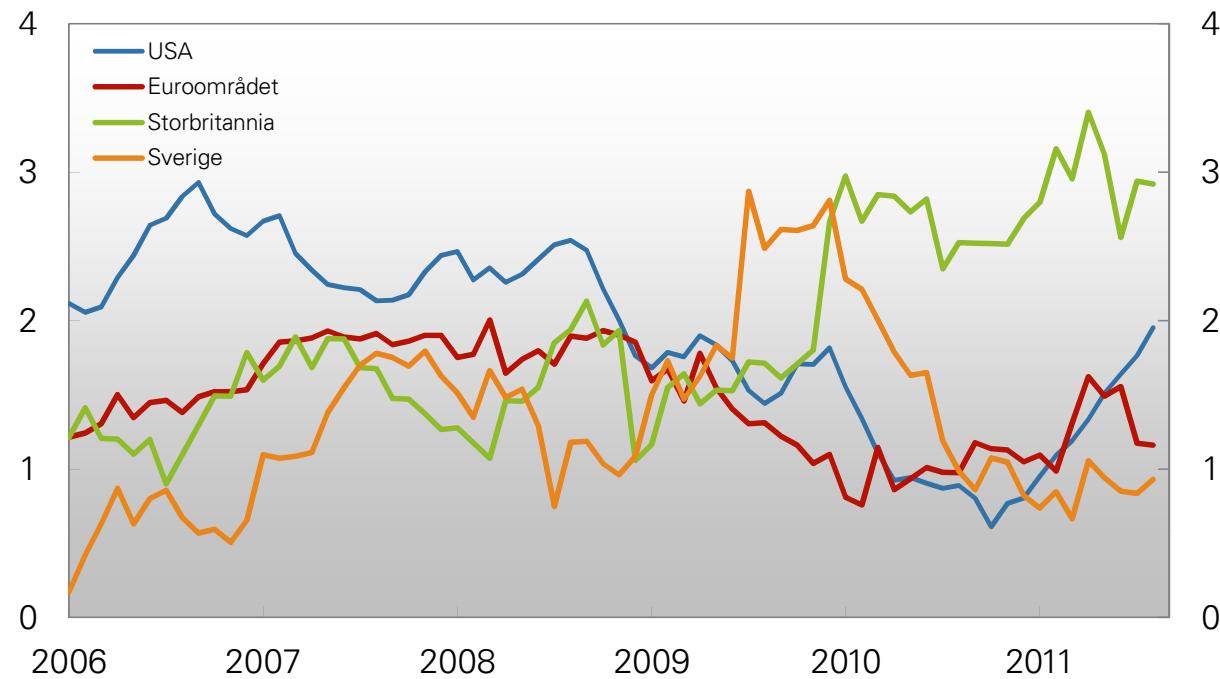
Figur 2.4 Private investeringer.¹⁾ Indeks, 1.kv. 2008 = 100.
1. kv. 2007 – 2. kv. 2011

1) Totale investeringer for euroområdet, Tyskland og Sverige. Private investeringer utenom boliginvesteringer for USA. Bedriftsinvesteringer for Storbritannia

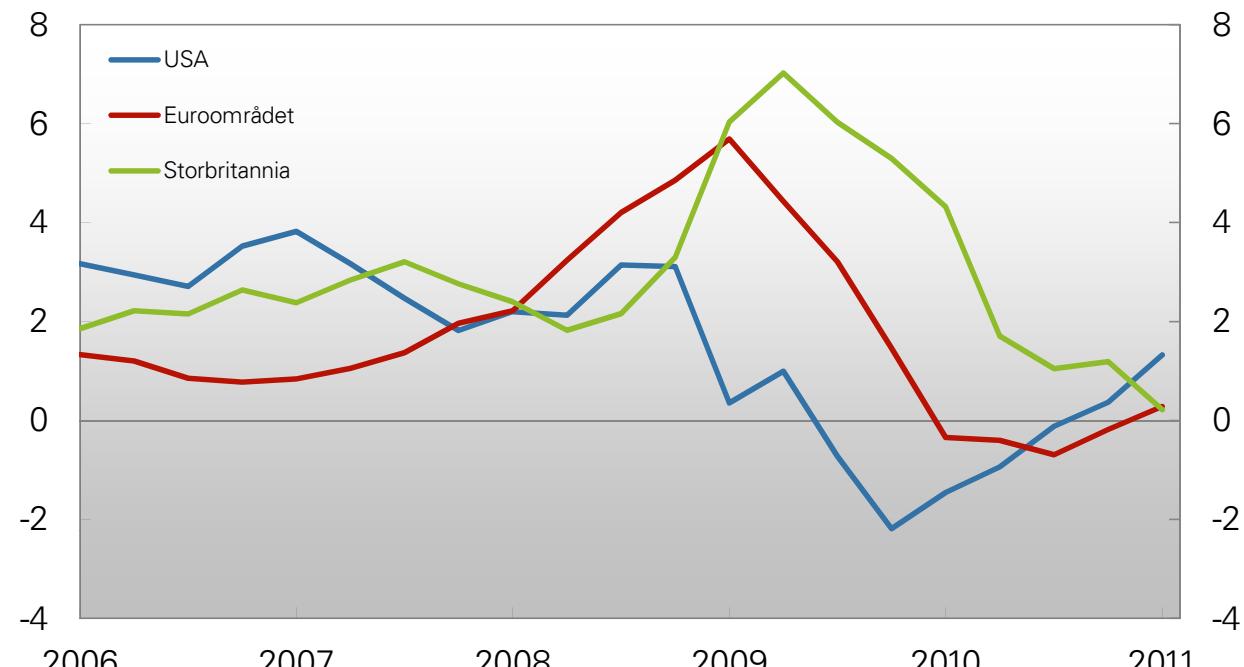
Kilde: Thomson Reuters

Figur 2.5 Konsumpriser uten matvarer og energi.¹⁾ Tolvmånedersvekst.
Prosent. Januar 2006 – august 2011

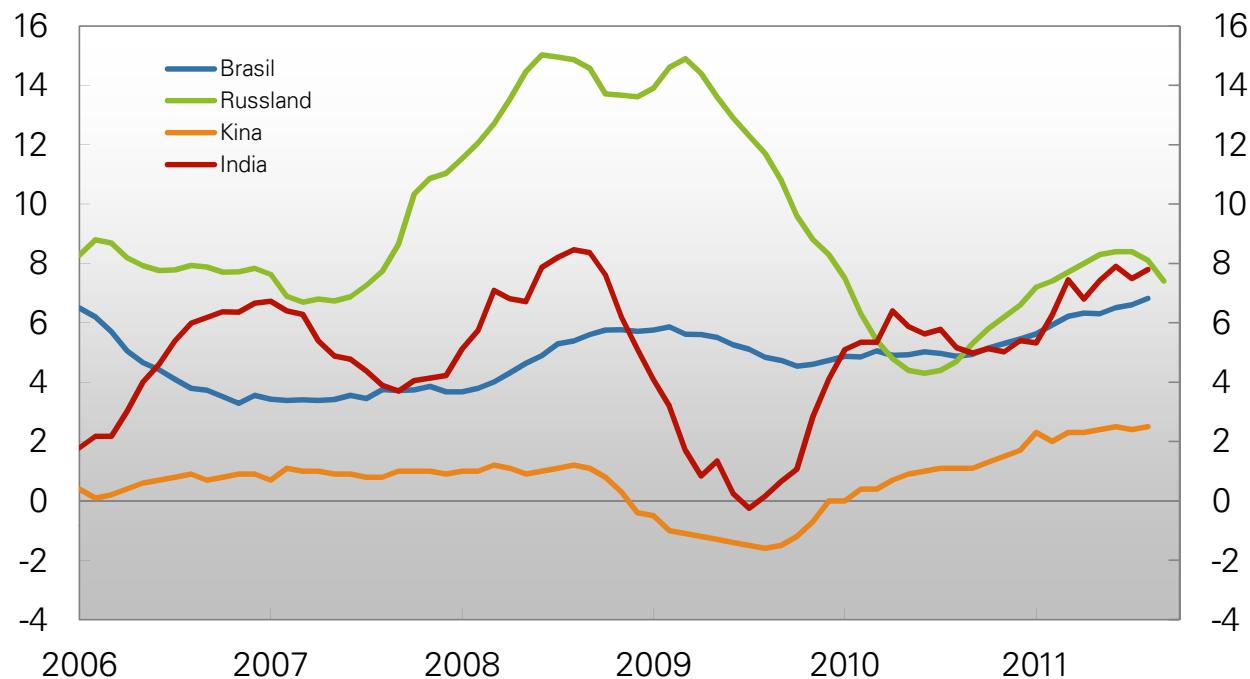
1) HICP utenom energi, mat, alkohol og tobakk for euroområdet, Storbritannia og Sverige
Kilde: Thomson Reuters

Figur 2.6 Lønnskostnader per produsert enhet. Hele økonomien.
Firekvarterersvekst. Prosent. 1.kv. 2006 – 1. kv. 2011

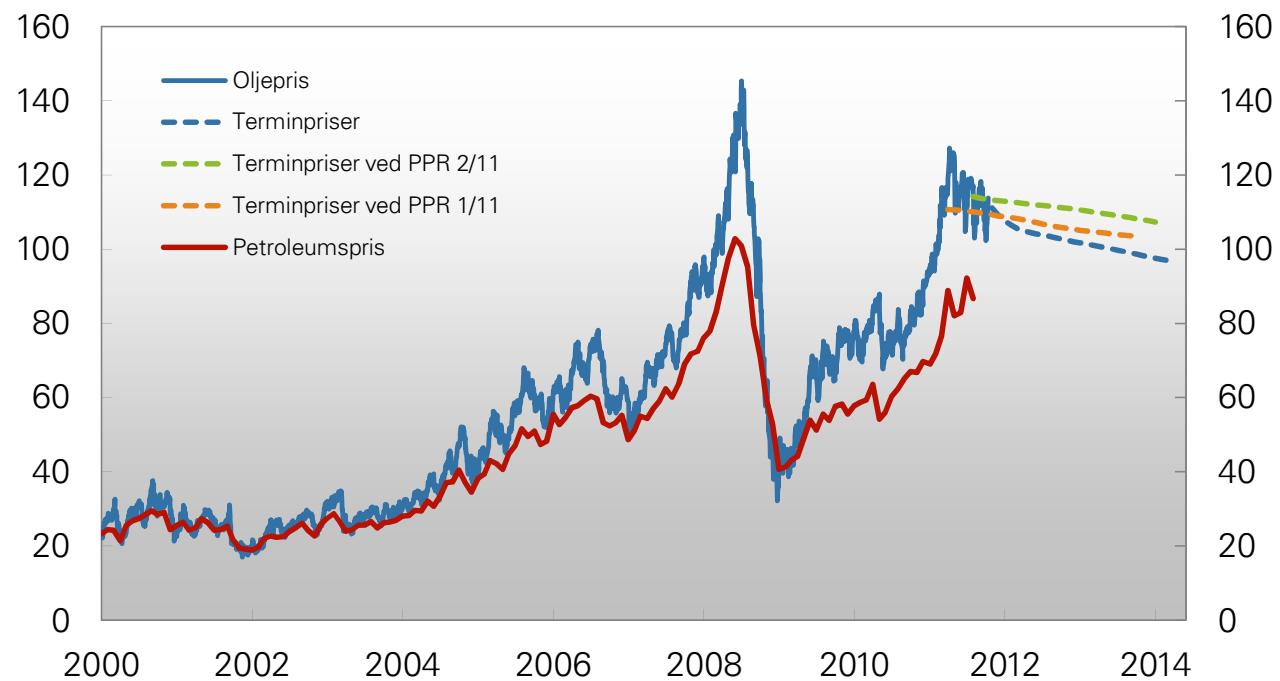
Kilde: OECD

Figur 2.7 Kjerneprisvekst i fremvoksende økonomier¹⁾. Tolvmånedersvekst.
Prosent. Januar 2006 - august 2011

1) India: engrospriser på industrivarer
Kilde: Thomson Reuters

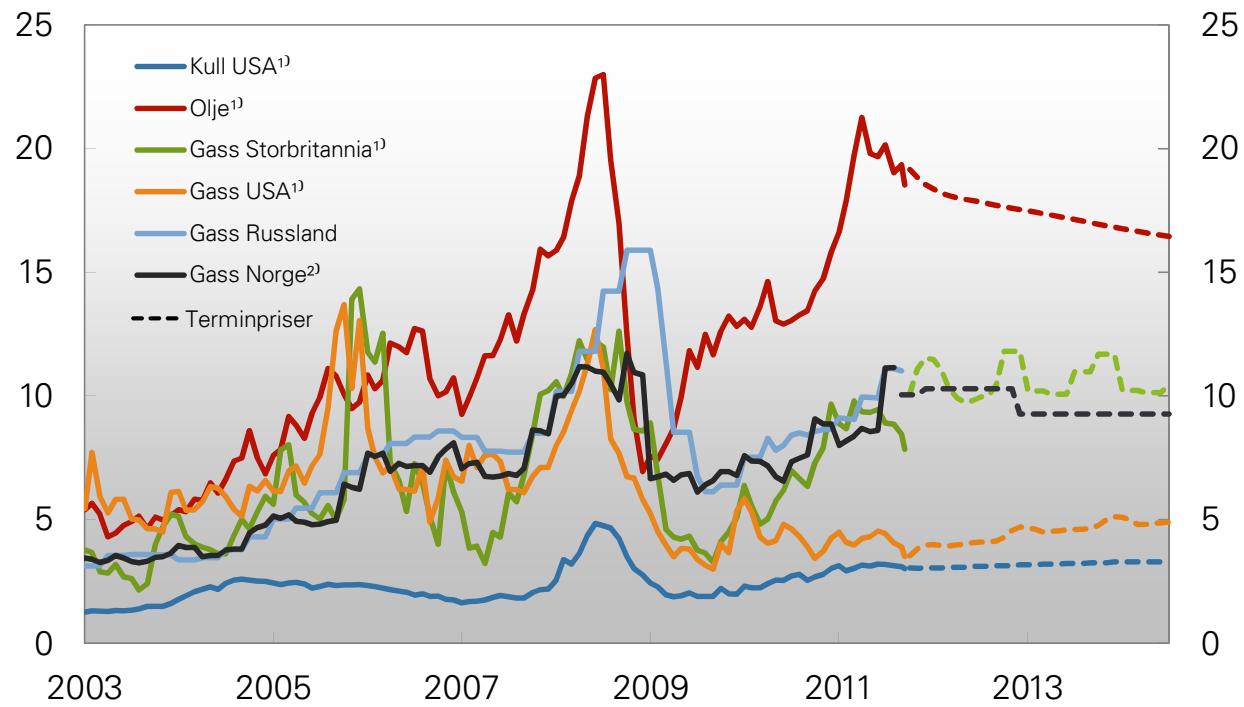
Figur 2.8 Oljepris (Brent Blend) og pris på norsk petroleumsekspорт¹⁾. USD/fat.
Januar 2000 – april 2014

1) Vektet gjennomsnitt av norsk råolje- og gasseksport

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 2.9 Priser på kull, råolje og naturgass. USD per MMBTU.
Januar 2003 – august 2014

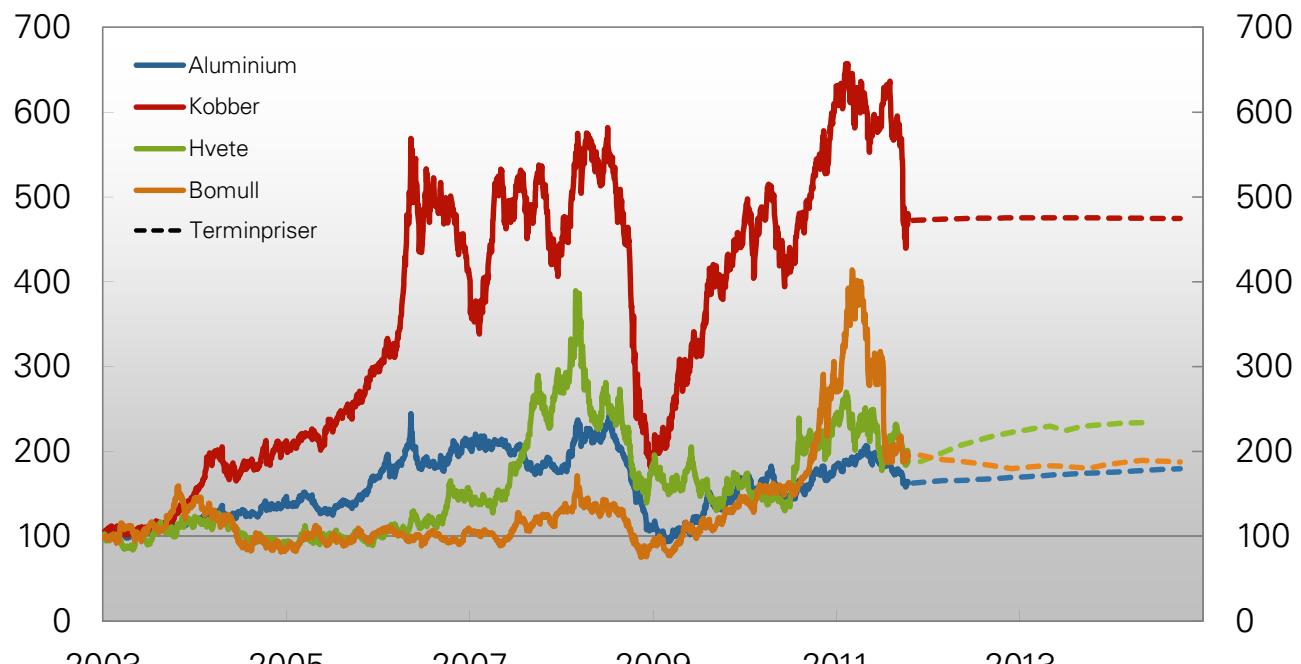

1) For oktober 2011 er gjennomsnitt av dagstall brukt

2) For Norge er beregning av fremtidig gasspris basert på forutsetninger i Nasjonalbudsjettet 2012

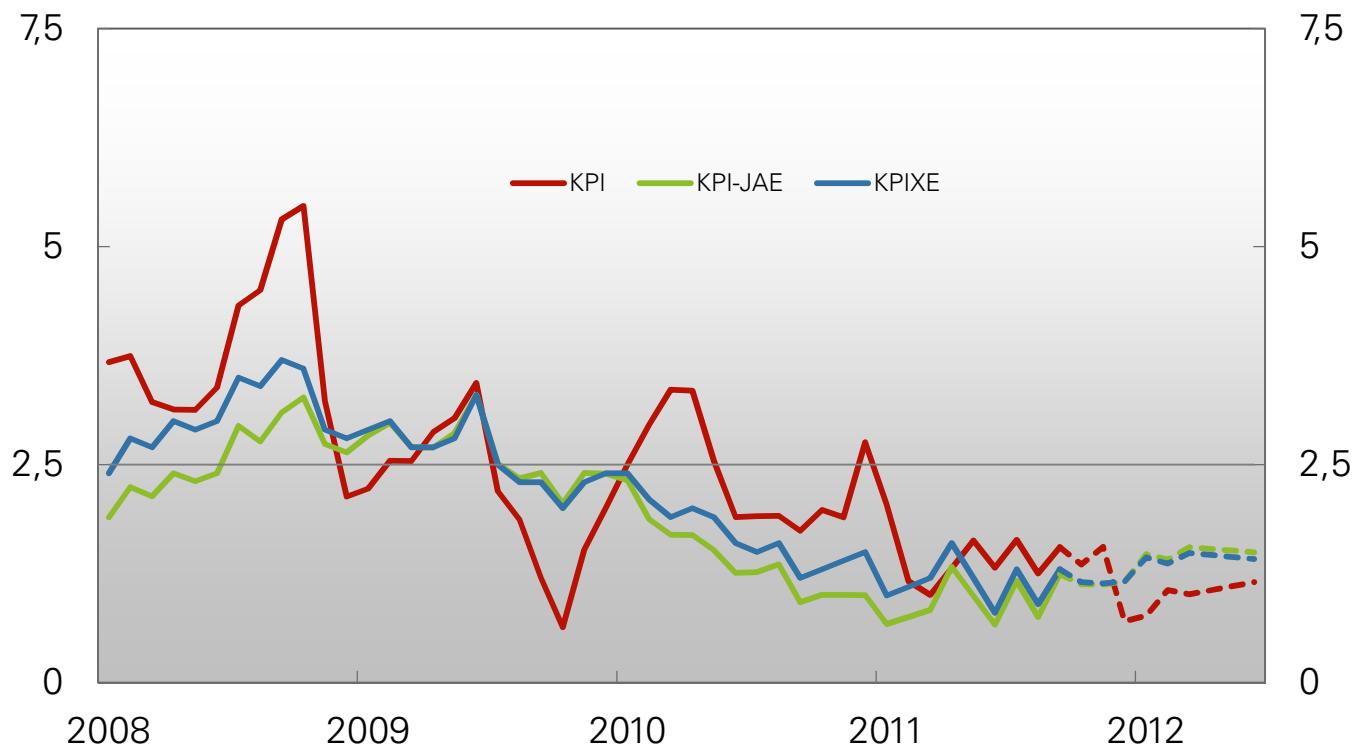
Kilder: IMF, Thomson Reuters, Statistisk sentralbyrå, Finansdepartementet og Norges Bank

Figur 2.10 Råvarepriser. USD. Spot- og terminpriser. Indeks, januar 2003 = 100.
Januar 2003 – oktober 2014

Kilder: CME Group og Thomson Reuters

Figur 2.11 KPI, KPI-JAE¹⁾ og KPIXE²⁾. Tolvmånedersvekst. Prosent.
Januar 2008 – juni 2012³⁾

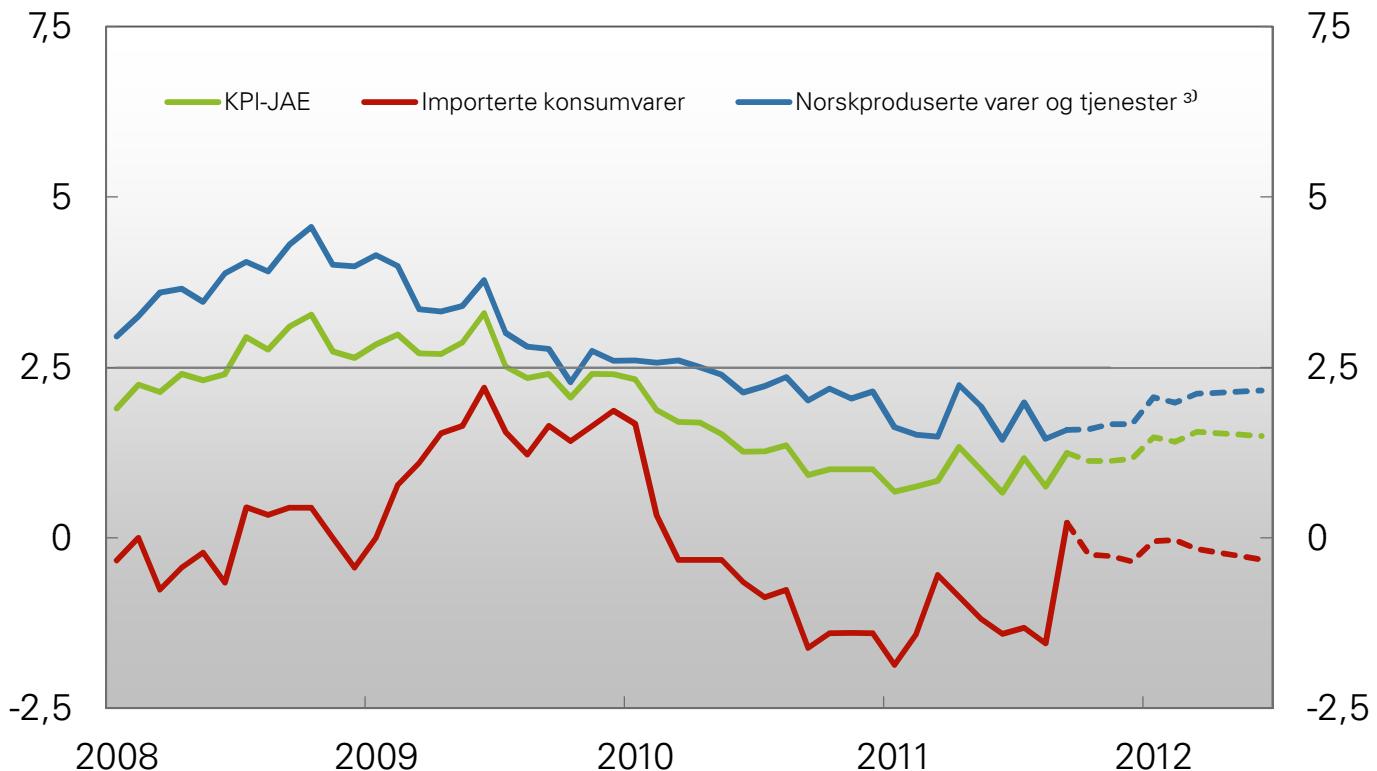
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Reeltidstall.
Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank

3) Anslag for oktober 2011 – juni 2012 (stiplet). Månedstall fram til mars 2012, deretter
kvartalstall

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.12 KPI-JAE¹⁾. Totalt og fordelt etter leveringssektorer.
Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2008 – juni 2012²⁾

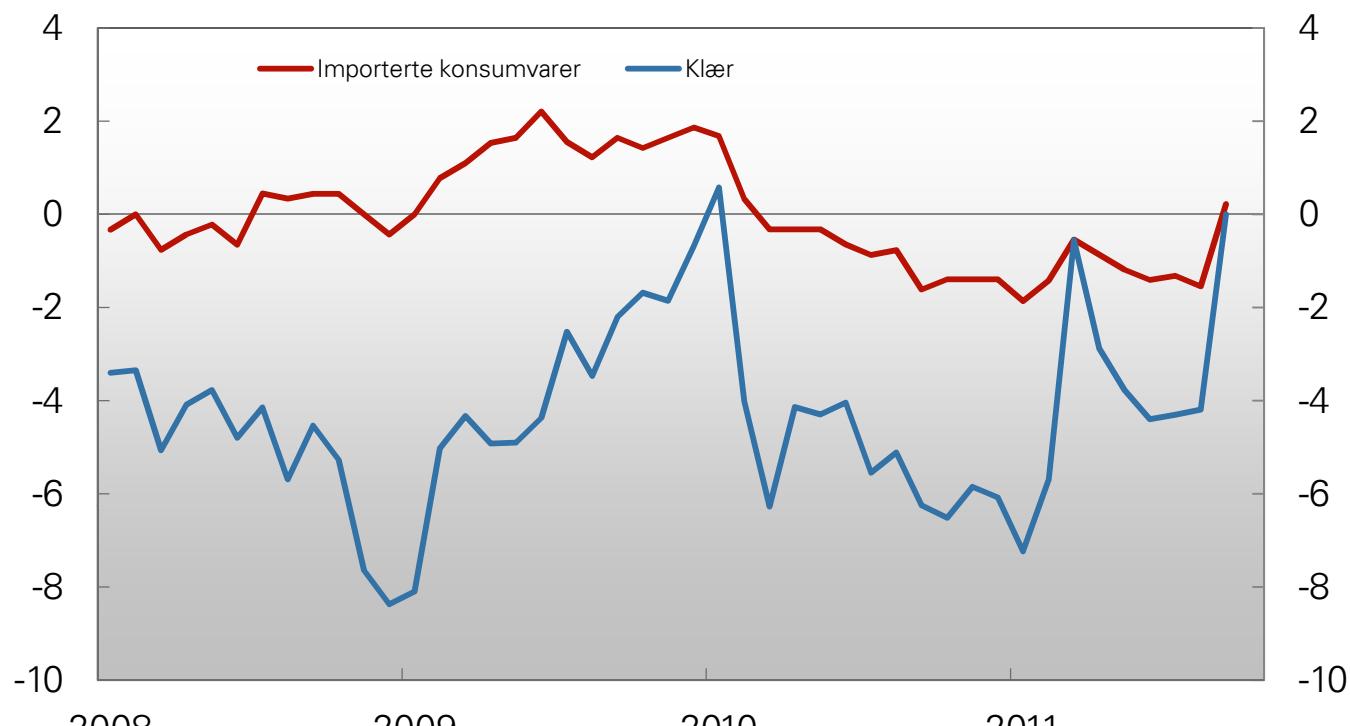
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) Anslag for oktober 2011 – juni 2012 (stiplet). Månedstall fram til mars 2012,
deretter kvartalstall

3) Norges Banks beregninger

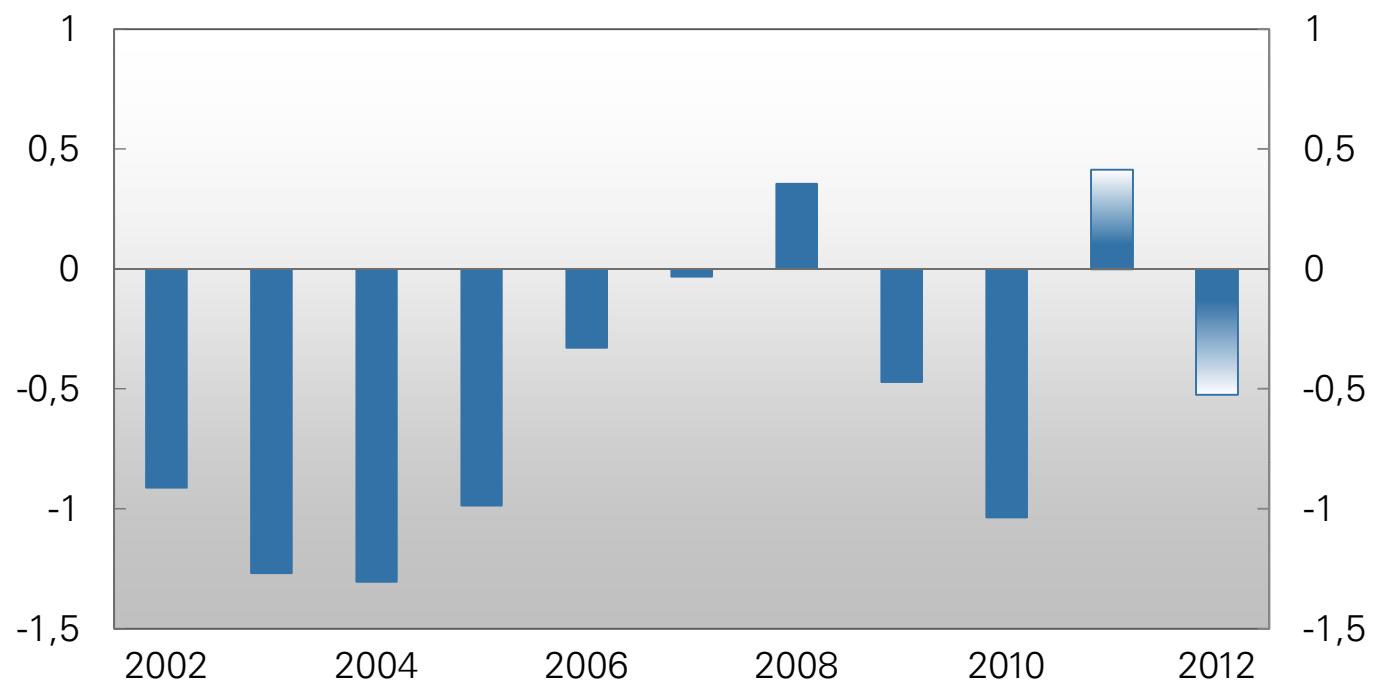
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.13 Priser på importerte konsumvarer i KPI-JAE og priser på klær i KPI. Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2008 – september 2011

Kilde: Statistisk sentralbyrå

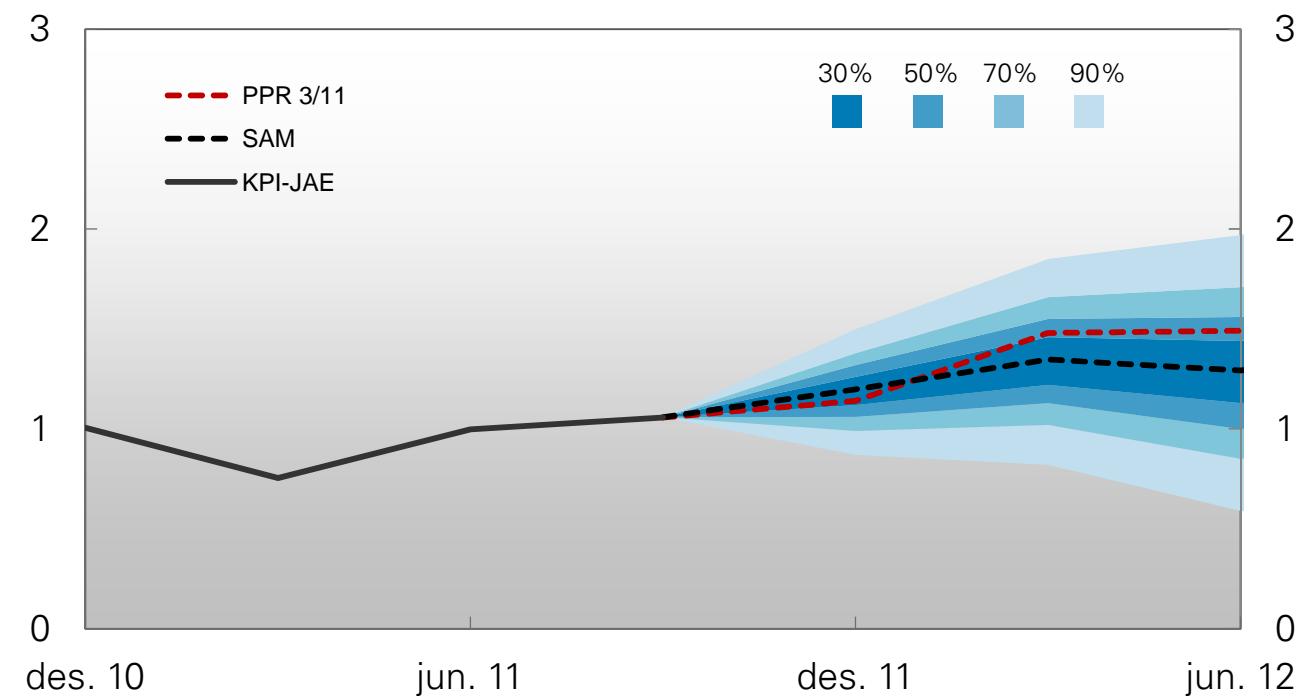
Figur 2.14 Indikator for internasjonale prisimpulser til importerte konsumvarer
målt i utenlandsk valuta. Årsvekst. Prosent. 2002 – 2012¹⁾

1) Anslag for 2011 og 2012

Kilde: Norges Bank

Figur 2.15 KPI-JAE¹⁾. Faktisk utvikling, anslag i referansebanen og fremskrivninger fra SAM²⁾ med usikkerhetsvifte. Firekvarterersvekst. Prosent. 4. kv. 2010 – 2. kv. 2012³⁾

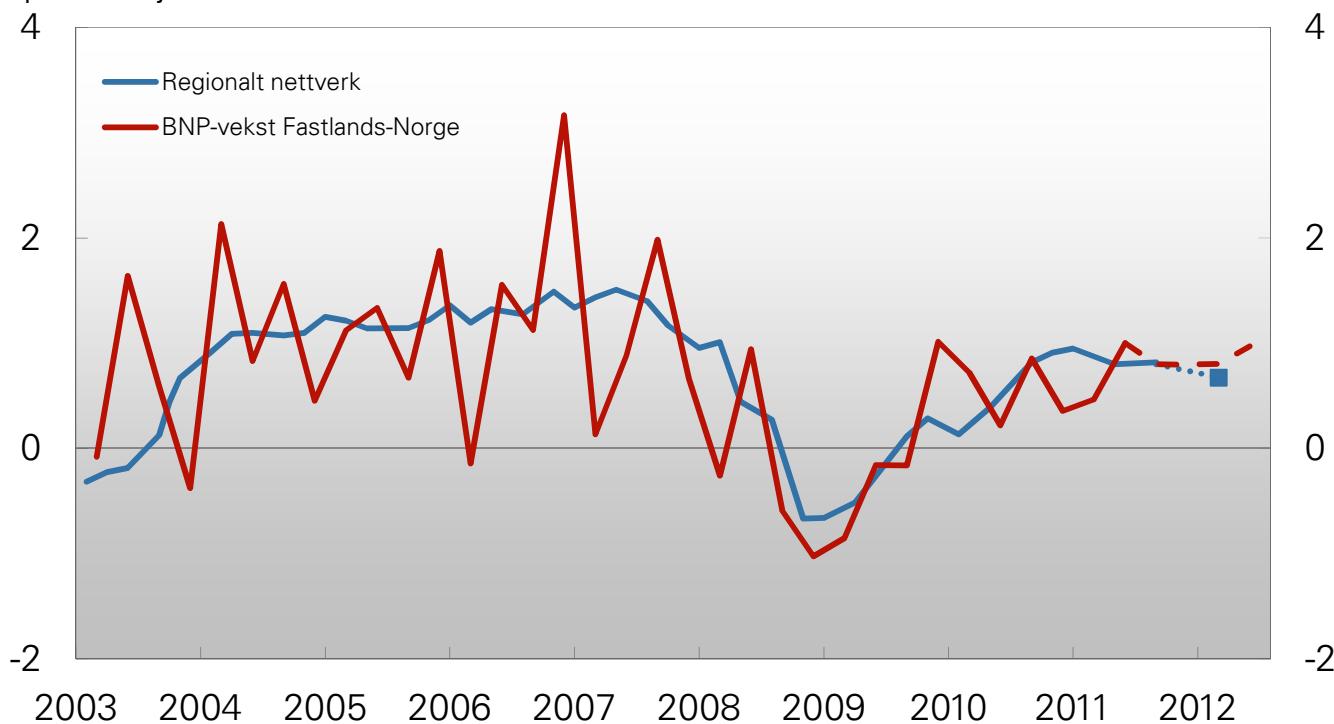
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) System for sammenveiing av korttidsmodeller

3) Anslag for 4. kv. 2011 – 2. kv. 2012 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.16 BNP for Fastlands-Norge^{1,2)} og Norges Banks regionale nettverks indikator for vekst i produksjon siste tre måneder og forventet vekst i produksjon neste seks måneder. Prosent. 1. kv. 2003 – 2. kv. 2012³⁾

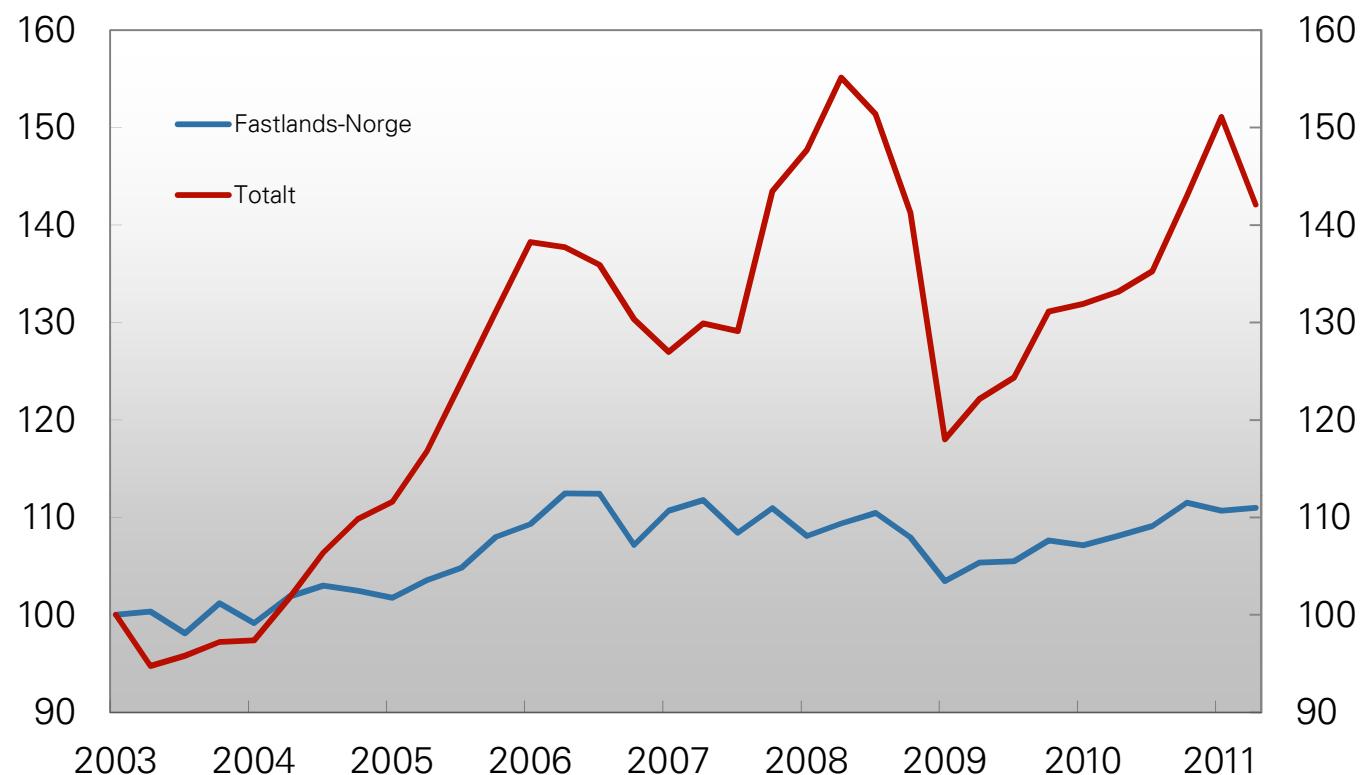
1) Sesongjustert kvartalsvekst. Volum

2) Høy kraftproduksjon kan bidra med om lag $\frac{1}{4}$ prosentenhett høyere kvartalsvekst i BNP Fastlands-Norge i 3. kv. 2011 enn vist i figuren

3) Siste observasjon i Regionalt nettverk er september 2011. Siste observasjon for BNP-vekst er 2. kvartal 2011, anslag for 3. kv 2011 – 2. kv. 2012 (stiplet)

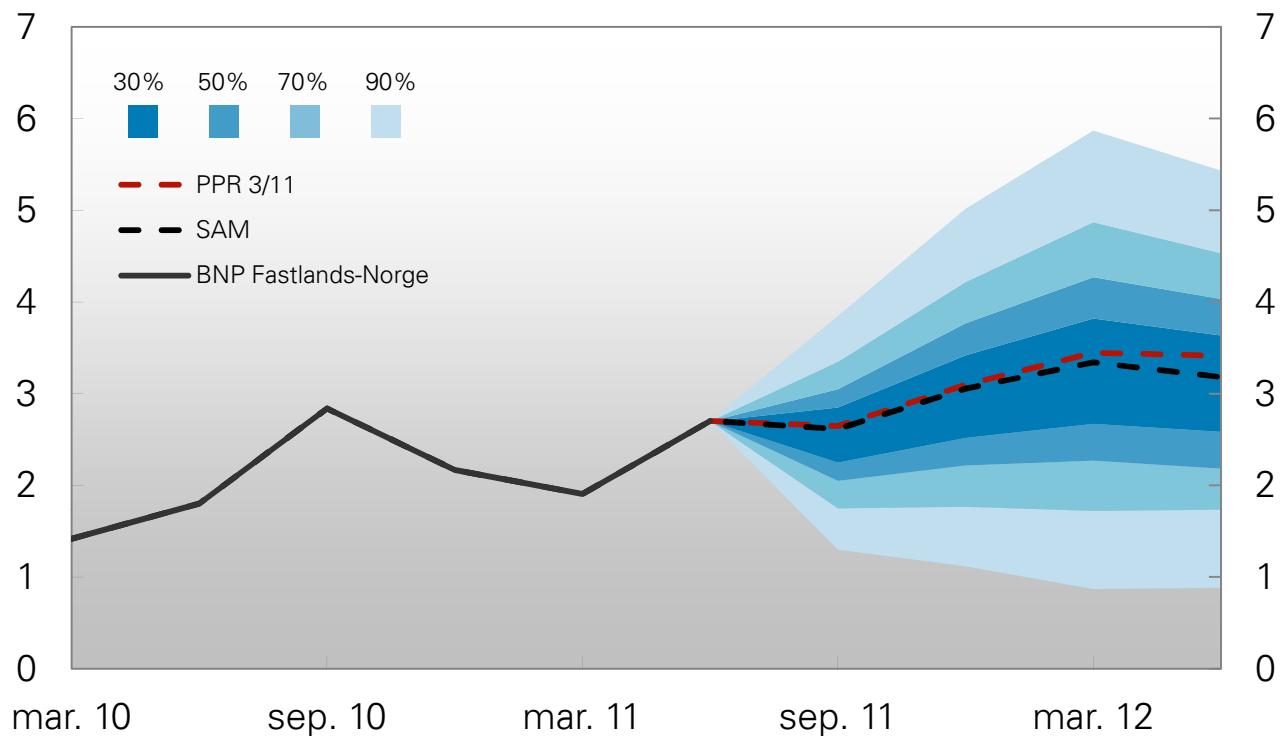
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.17 Bytteforhold. Indeks. 1. kvartal 2003 = 100.
1. kv. 2003 – 2. kv. 2011

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.18 BNP for Fastlands-Norge. Faktisk utvikling, anslag i referansebanen¹⁾ og fremskrivninger fra SAM²⁾ med usikkerhetsvifte. Firekvarthalersvekst. Volum. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2010 – 2. kv. 2012³⁾

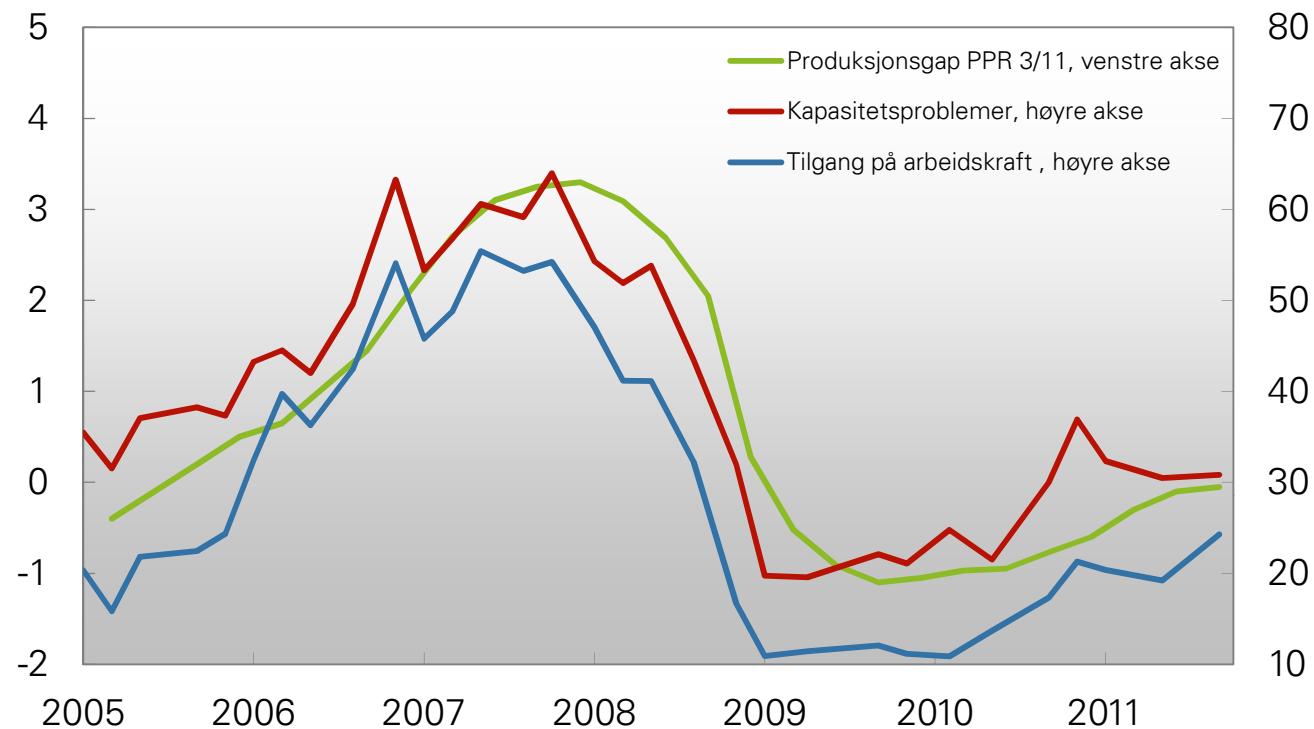
1) Høy kraftproduksjon kan bidra med om lag $\frac{1}{4}$ prosentenhett høyere kvartalsvekst i BNP Fastlands-Norge i 3. kv. 2011 enn vist i figuren

2) System for sammenveiing av korttidsmodeller

3) Anslag for 3. kv. 2011 – 2. kv. 2012 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

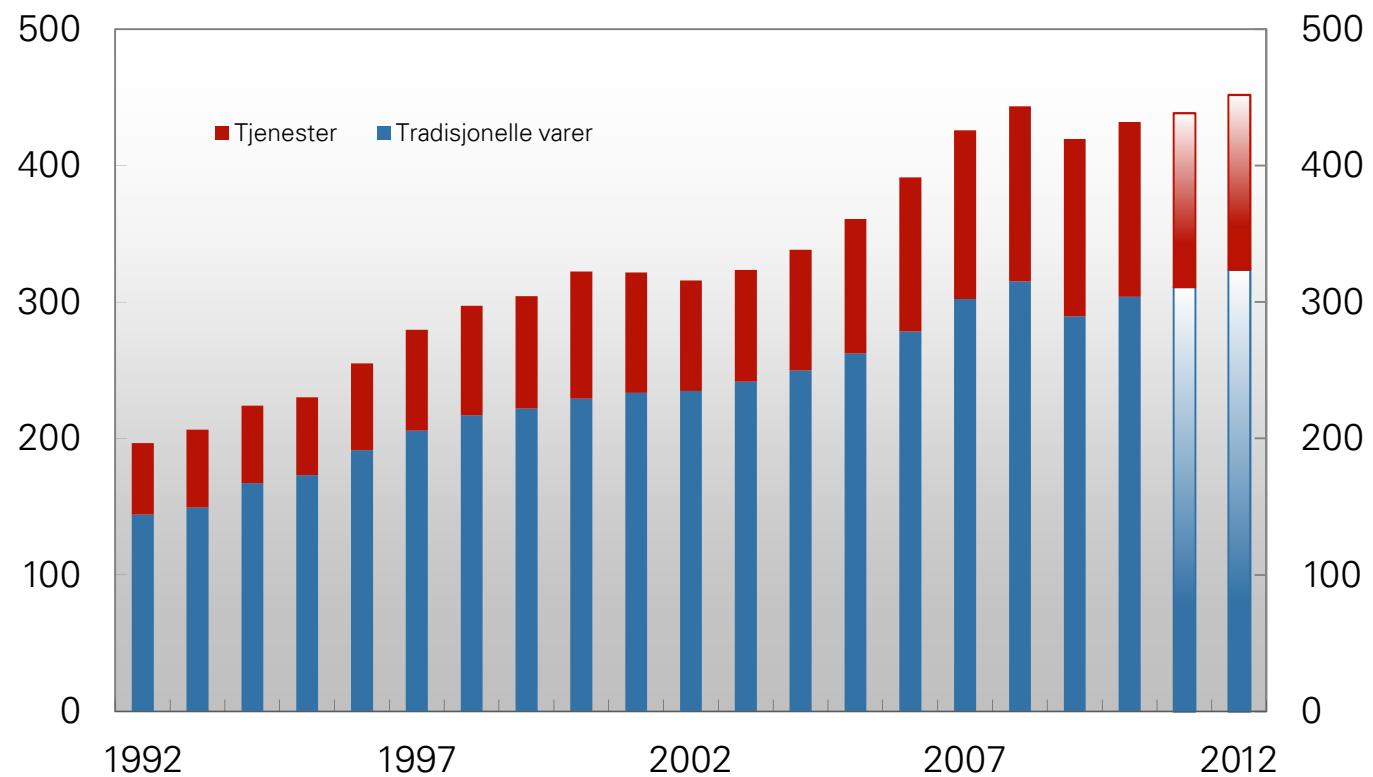
Figur 2.19 Kapasitetsproblemer og tilgang på arbeidskraft¹⁾ i Regionalt nettverk og anslag på produksjonsgapet. Prosent. Januar 2005 – september 2011

1) Andel av kontaktbedrifter som vil ha noen eller betydelige problemer med å møte en vekst i etterspørselen og andel av kontakter som svarer at tilgangen på arbeidskraft begrenser produksjonen

Kilde: Norges Bank

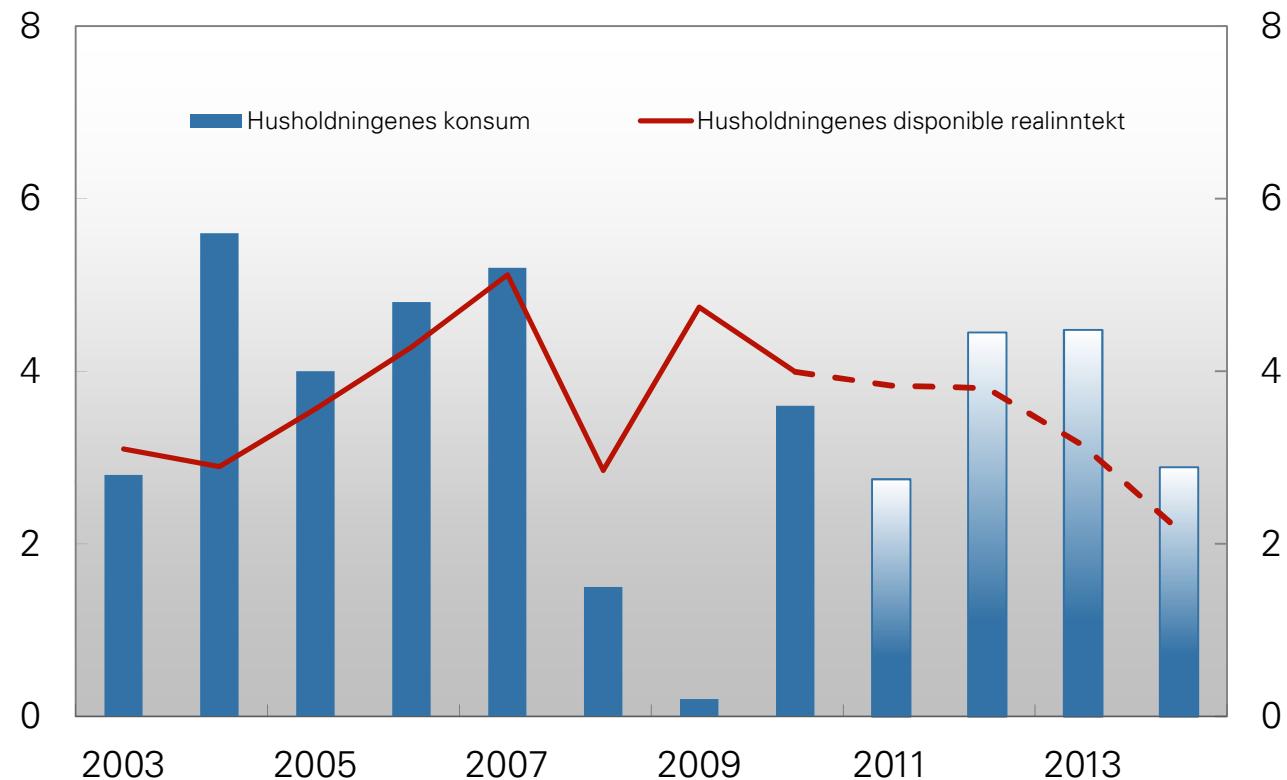
Figur 2.20 Eksport fra Fastlands-Norge. Faste 2007-priser.
Milliarder kroner. 1992 – 2012¹⁾

1) Anslag for 2011 og 2012

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.21 Husholdningenes konsum¹⁾ og disponibele realinntekt²⁾.
Årsvekst. Prosent. 2003 – 2014³⁾

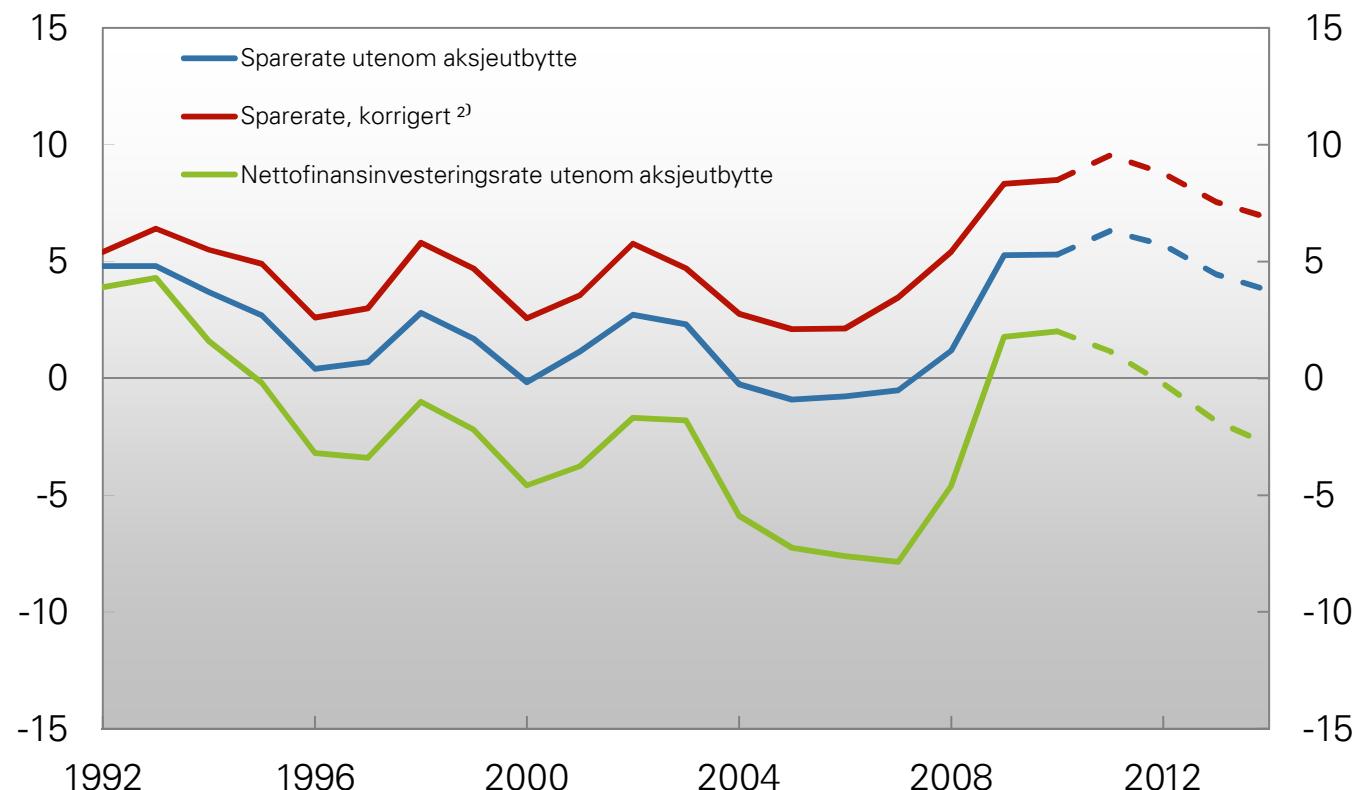
1) Inkluderer konsum i ideelle organisasjoner. Volum

2) Eksklusive aksjeutbytte. Inkluderer inntekt i ideelle organisasjoner

3) Anslag for 2011 – 2014 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.22 Husholdningenes sparing og nettofinansinvesteringer som andel av disponibel inntekt. Prosent. 1992 – 2014¹⁾

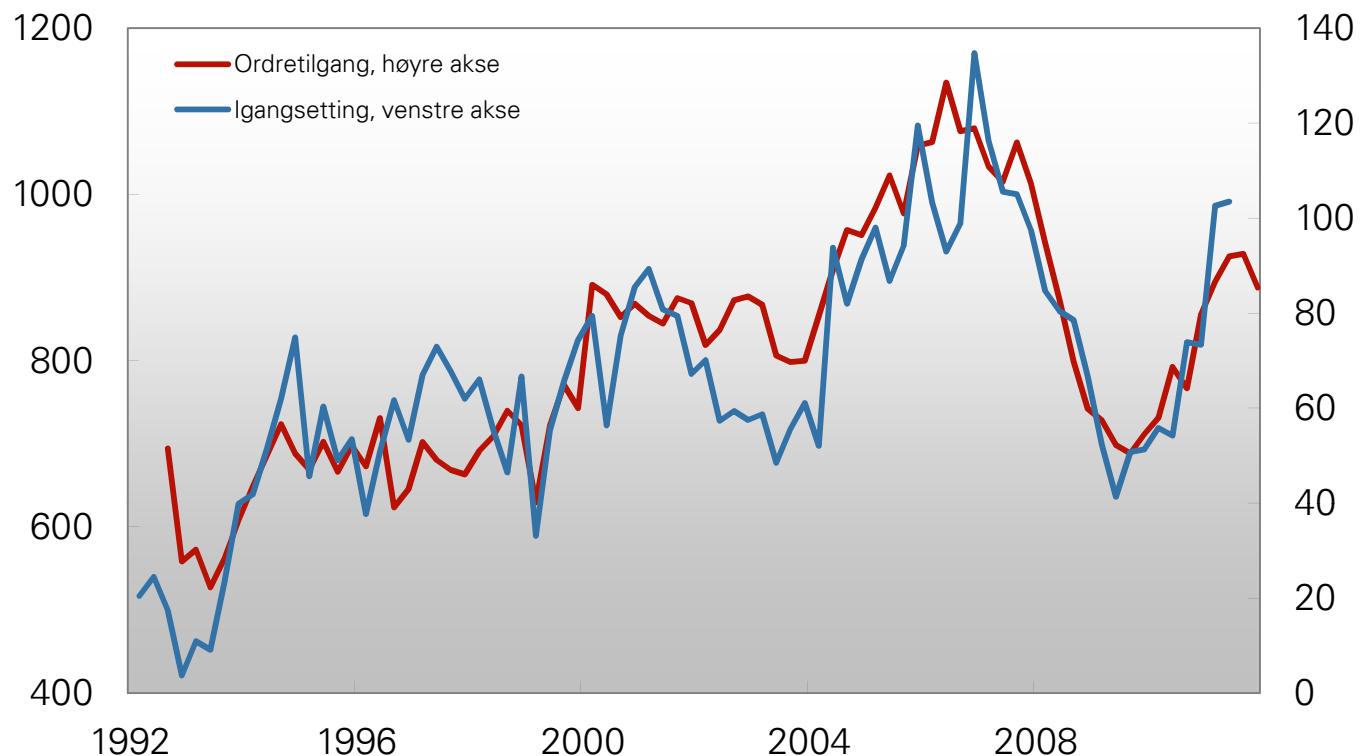

1) Anslag for 2011 – 2014 (stiplet)

2) Korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital 2006 – 2014

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.23 Igangsatt boligareal¹⁾ og ordretilgang for bygging av boliger²⁾.
1. kv. 1992 – 2. kv. 2011

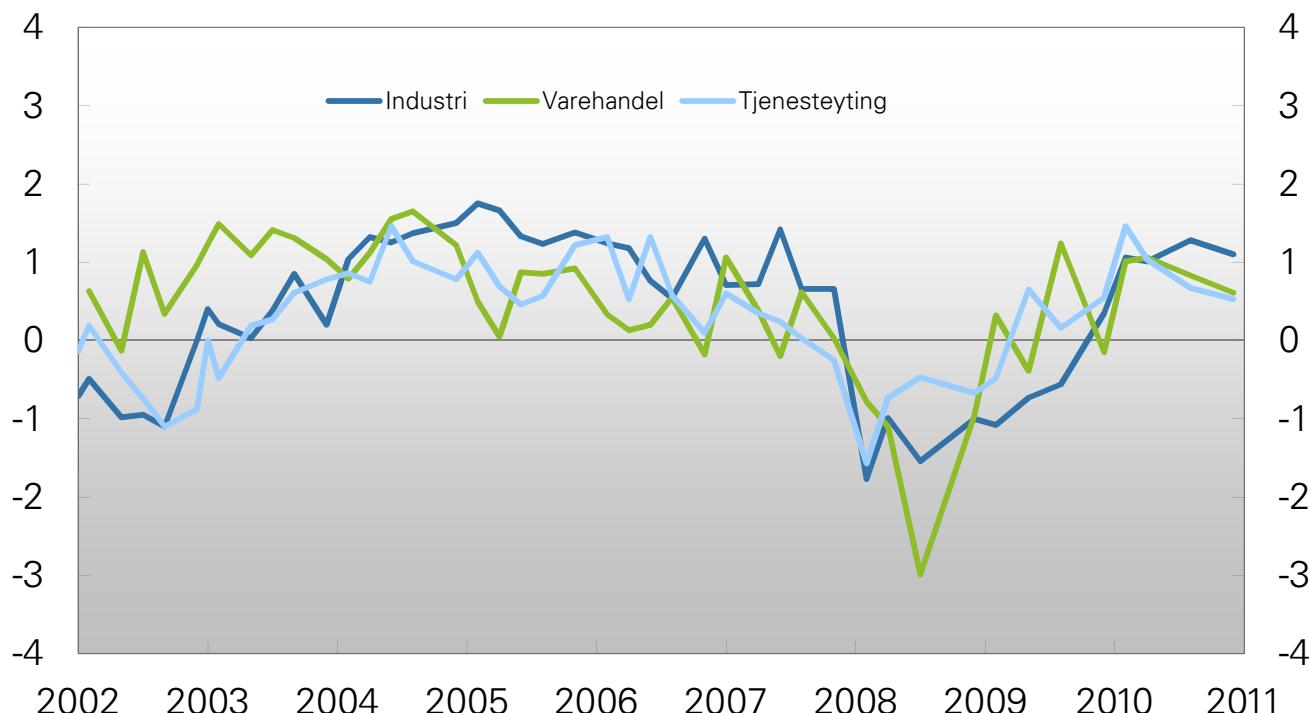

1) I 1000 kvadratmeter. Sesongjustert

2) Sesongjustert verdiindeks deflatert med prisindeksen for boliginvesteringer fra nasjonalregnskapet. Forskjøvet to kvartaler fram. 2007 = 100

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.24 Planlagt vekst i investeringer neste 12 måneder sammenliknet med foregående 12 måneder. Indeks.¹⁾ Oktober 2002 – september 2011

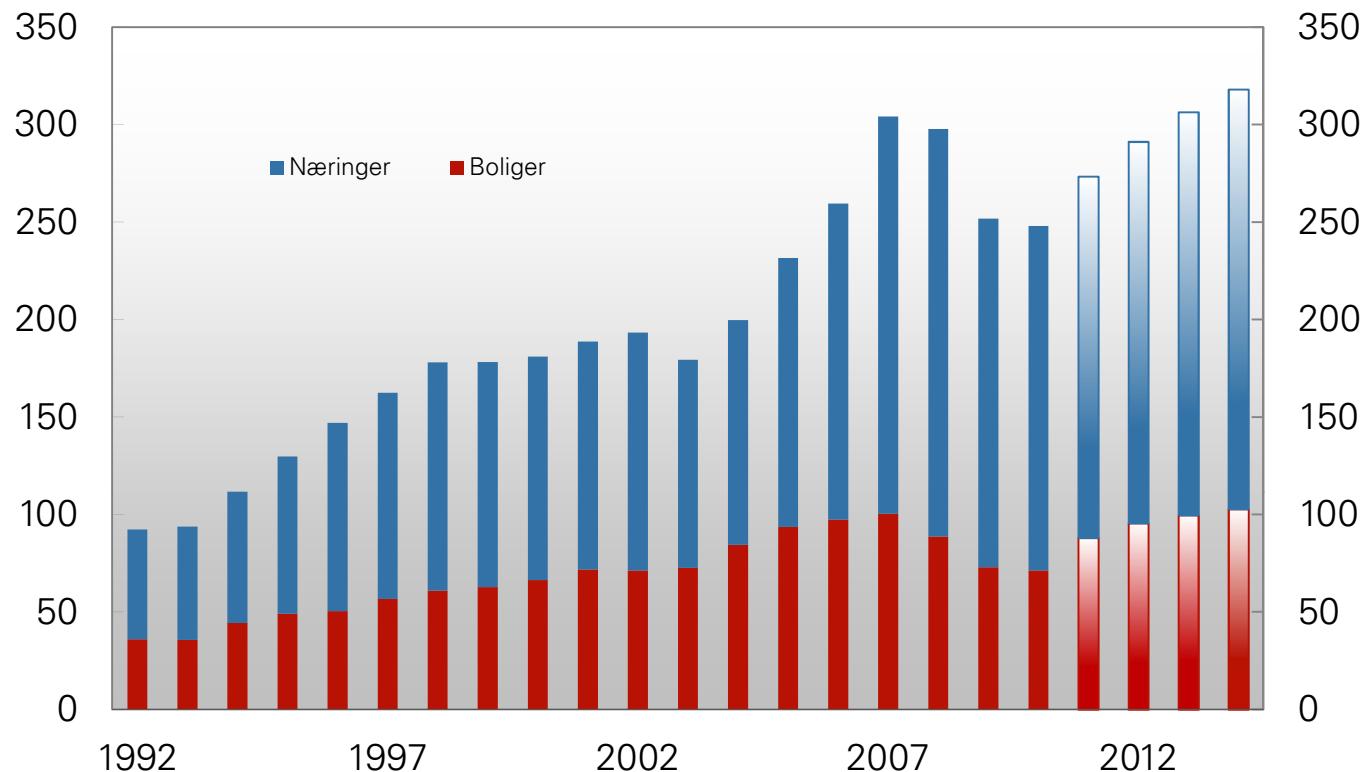

1) Skalaen går fra -5 til +5, der -5 indikerer stort fall, mens +5 indikerer kraftig vekst.

Se artikkelen "Regionalt Nettverk: Fersk og nyttig informasjon" i *Penger og Kreditt* 2/2009 for nærmere omtale

Kilde: Norges Bank

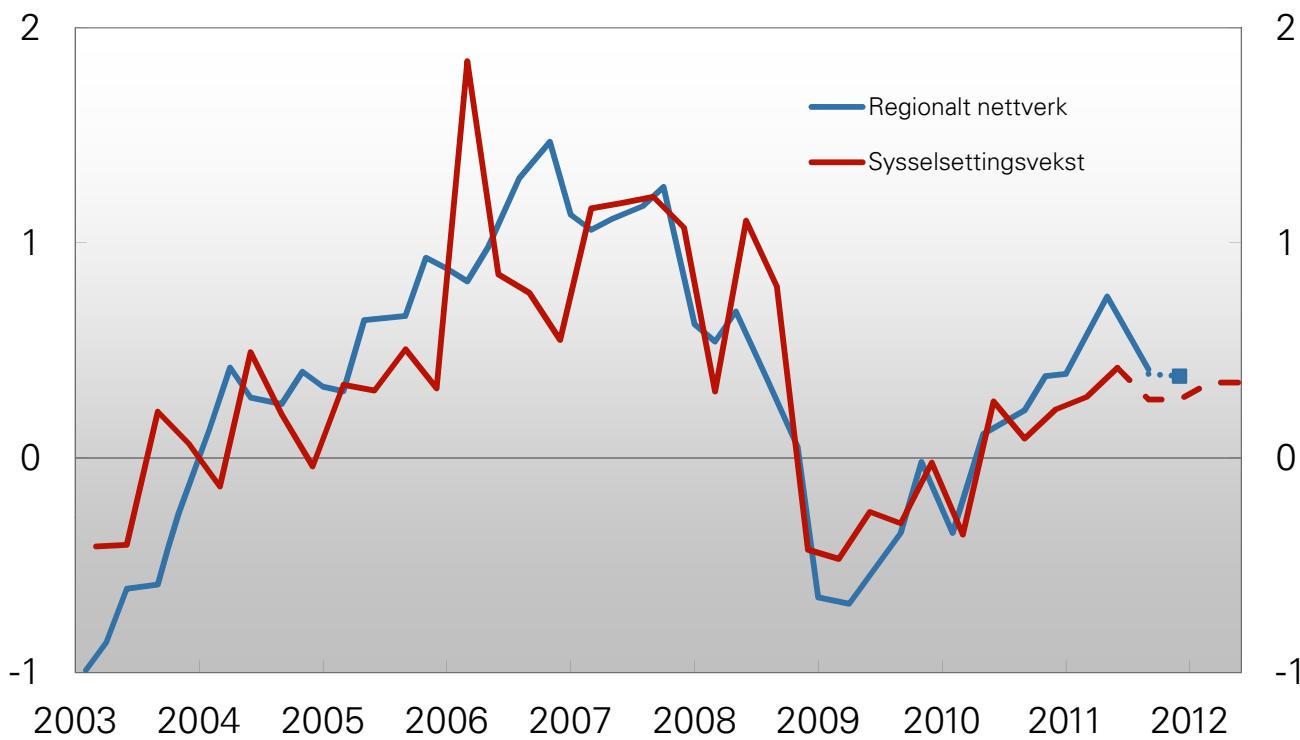
Figur 2.25 Investeringer i Fastlands-Norge utenom offentlig forvaltning.
Faste 2007-priser. Milliarder kroner. 1992 – 2014¹⁾

1) Anslag for 2011 – 2014

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.26 Sysselsetting¹⁾ og Norges Banks regionale nettverks indikator for vekst i sysselsetting og forventet vekst i sysselsetting neste tre måneder. Prosent. 1. kv. 2003 – 2. kv. 2012²⁾

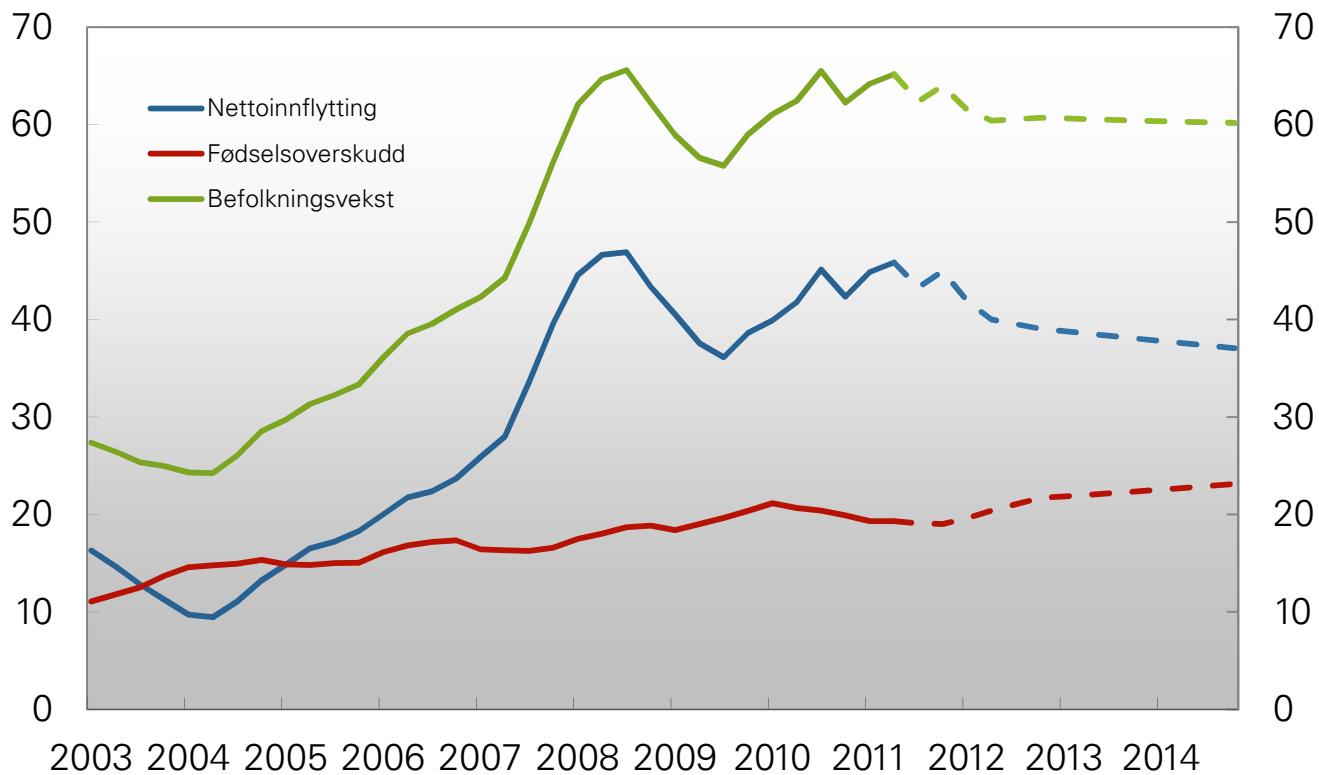

1) Sesongjustert kvartalsvekst i kvartalsvis nasjonalregnskap

2) Siste observasjon for Regionalt nettverk er september 2011. Siste sysselsettingsobservasjon i kvartalsvis nasjonalregnskap er 2. kvartal 2011, anslag for 3. kv. 2011 – 2. kv. 2012 (stiplet linje)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

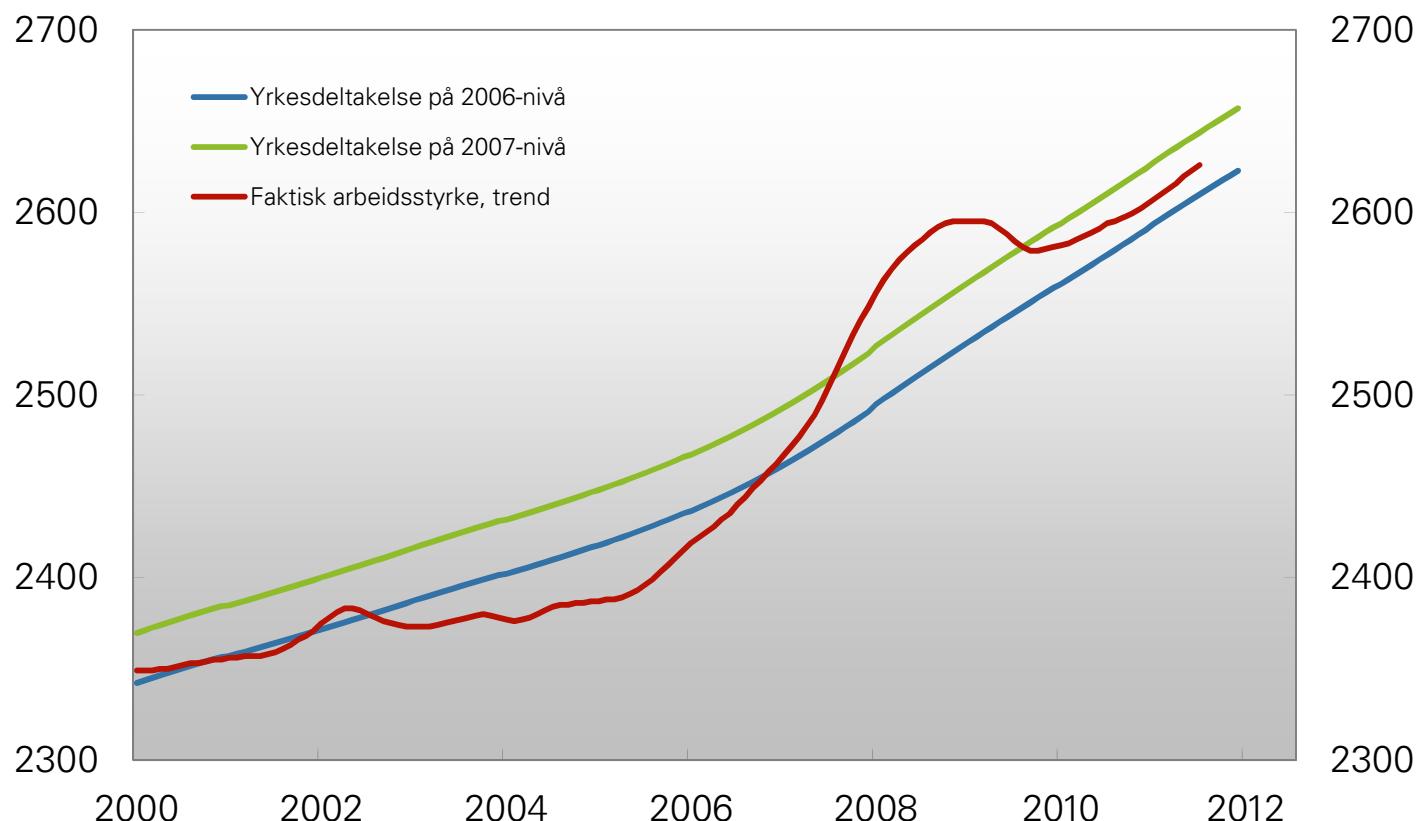
Figur 2.27 Befolkningsvekst, nettoinnflytting og fødselsoverskudd.
Sum siste fire kvartaler. 1000 personer. 1. kv. 2003 – 4. kv. 2014¹⁾

1) Anslag for 3. kv. 2011 - 4. kv. 2014

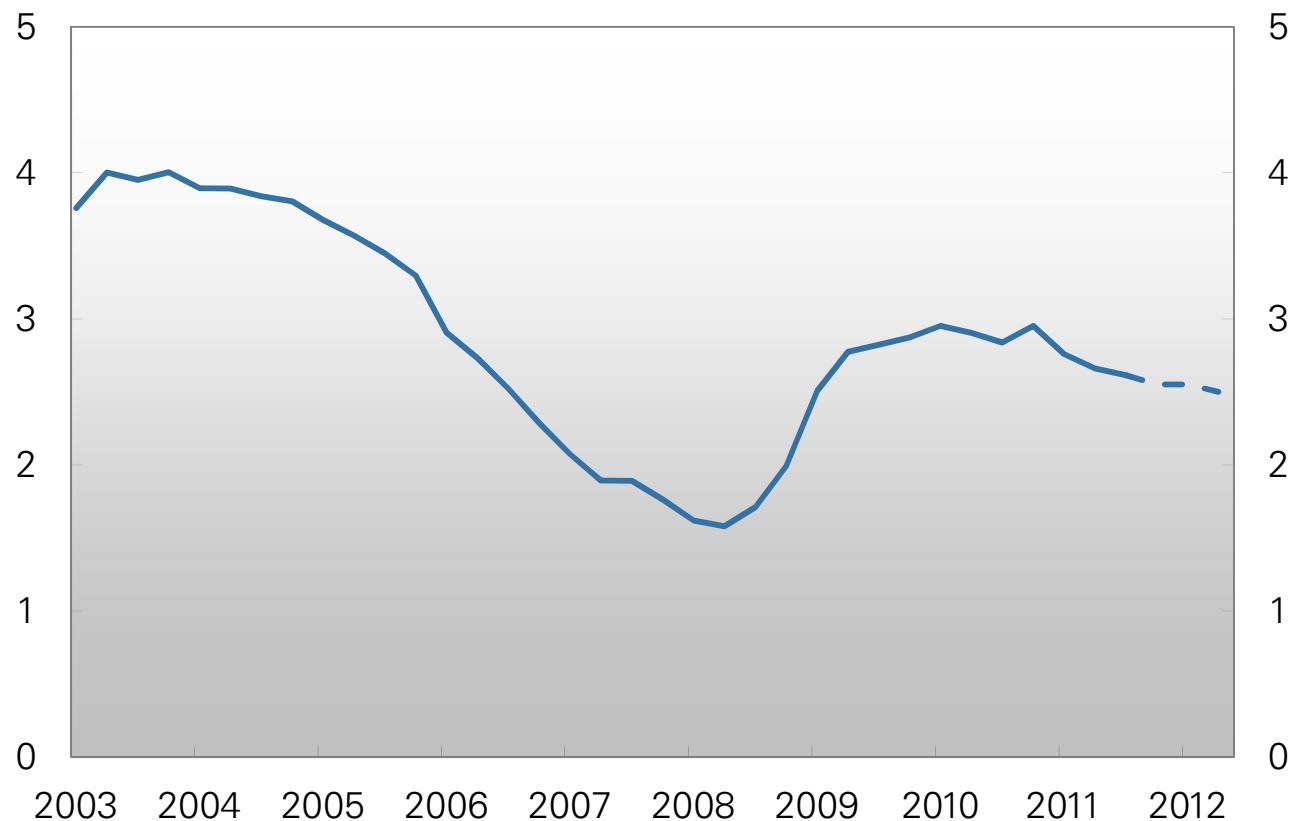
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.28 Faktisk trend i arbeidsstyrken og arbeidsstyrke som følge av den demografiske utviklingen¹⁾. 1000 personer. Januar 2000 – desember 2011

1) Arbeidsstyrken gitt at yrkesdeltakelsen i hver aldersgruppe holdes uendret på 2006/2007-nivå
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.29 Registrert ledighet. Prosent av arbeidsstyrken.
Sesongjustert. 1. kv. 2003 – 2. kv. 2012¹⁾

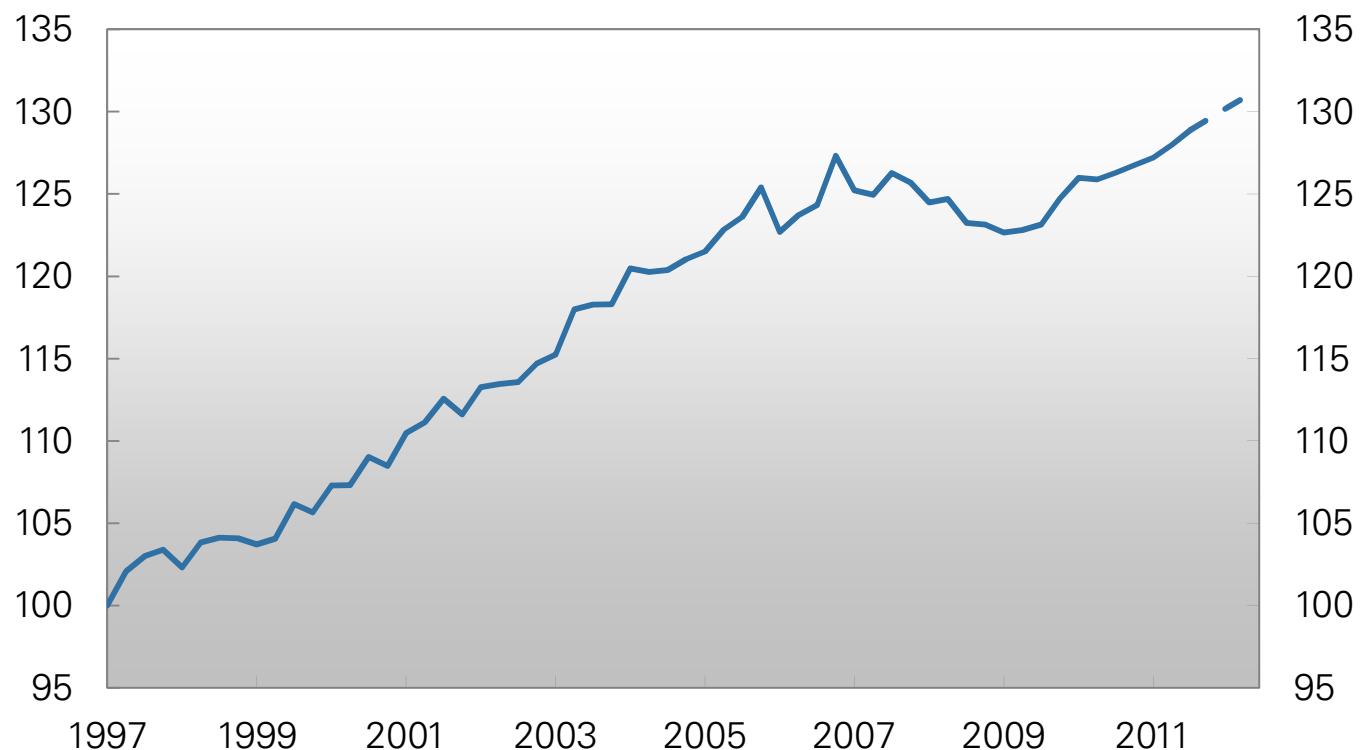

1) Anslag for 4. kv. 2011 – 2. kv. 2012 (stiplet)
Kilder: NAV, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.30 Bruttoprodukt per arbeidstime for Fastlands-Norge.

Indeks, 1. kv. 1997 = 100. Sesongjustert. Markedsverdi.

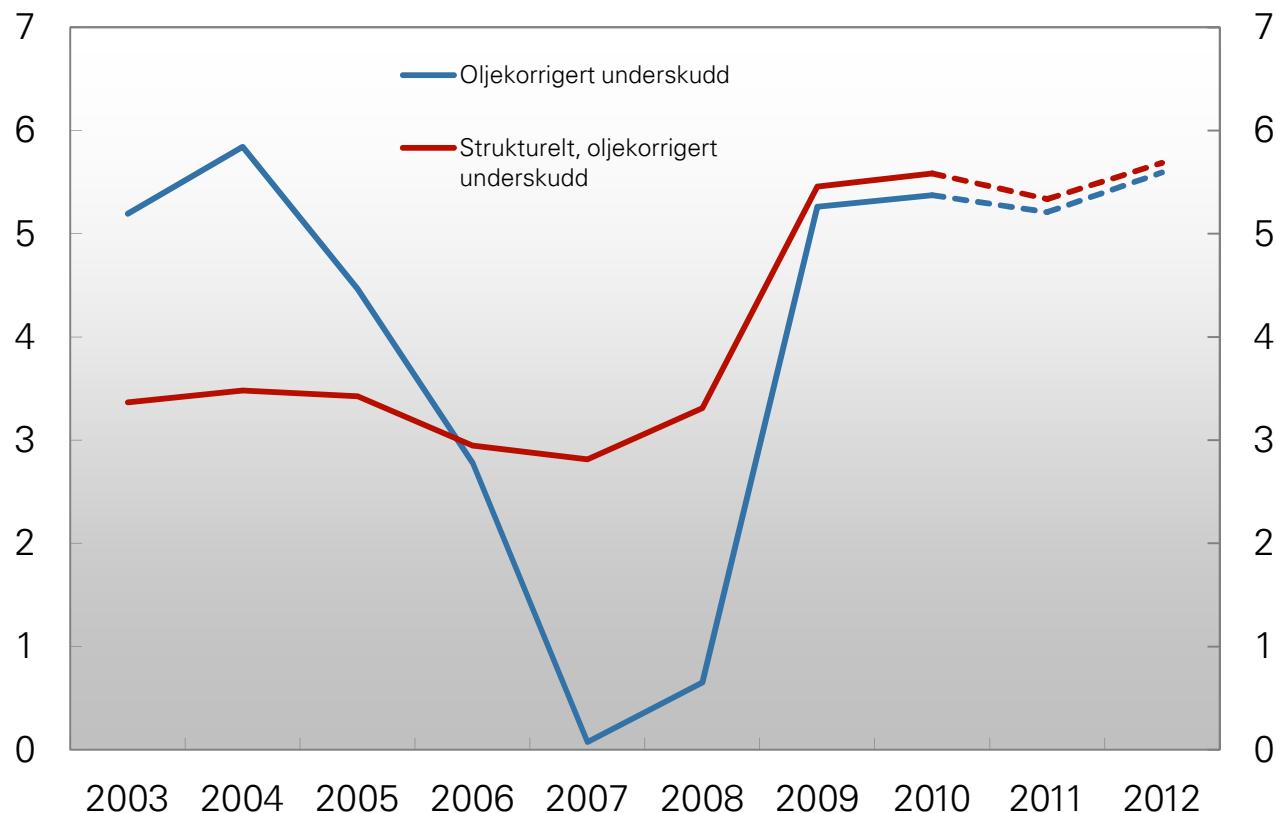
1. kv. 1997 – 2. kv. 2012¹⁾

1) Anslag for 3. kv. 2011 – 2. kv. 2012 (stiplet linje)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

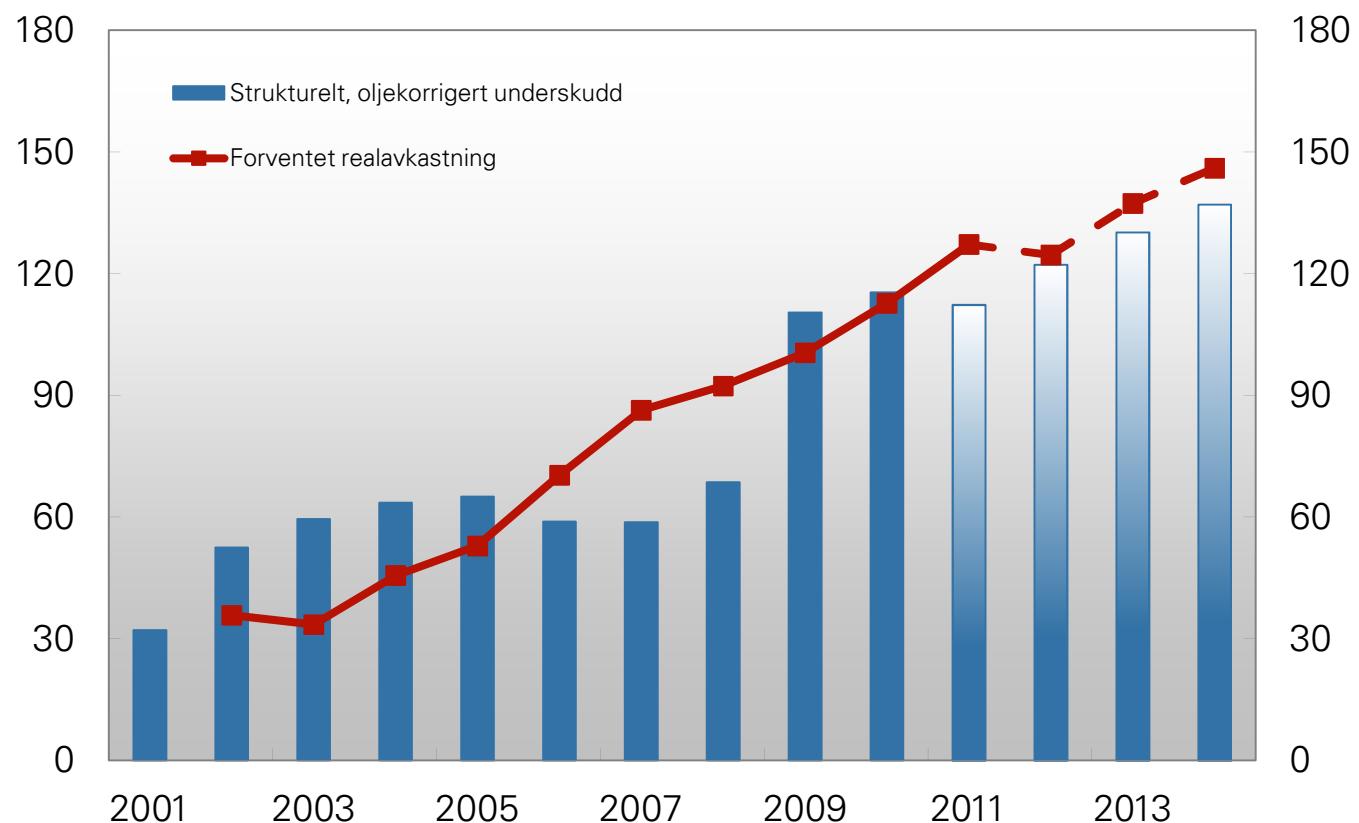
Figur 2.31 Oljekorrigert og strukturelt oljekorrigert budsjettunderskudd.
I prosent av BNP for Fastlands-Norge. 2003 – 2012¹⁾

1) Anslag for 2011 og 2012

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrå

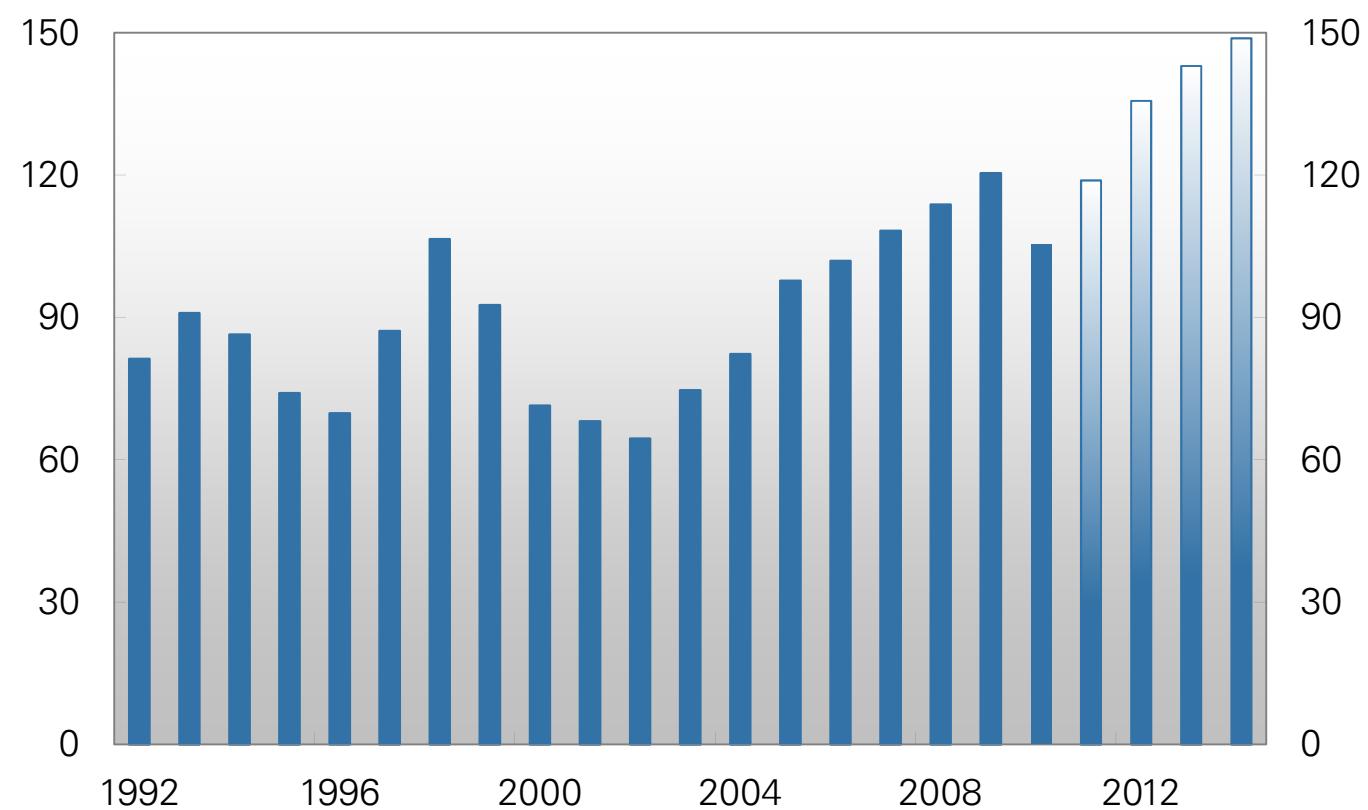
Figur 2.32 Det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet og forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland. Faste 2012-priser.
Milliarder kroner. 2001 – 2014¹⁾

1) Anslag for 2011 – 2014

Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank

Figur 2.33 Petroleumsinvesteringer. Faste 2007-priser. Milliarder kroner.
1992 – 2014¹⁾

1) Anslag for 2011 – 2014

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank